ՌԱԿ.
Մ-55

ՍՏՈՒԳՎԱԾ 1951

ա ատկերազարդ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՍՏՈՒԳՎԱԾ է 1958

[illegible]

Поступила в редакцию

ԱՌԱՔԵԼԱՑ

Յետ վիճակաւորութեան ամենայն հաւատացելոց ի
զատուցեալ գործոյ ուրեք ի տեղիս ընդունելոց
ի գաւառական ժողովս՝ ի գիւղերէն վար
գումարեալ կամ ի մասնաւոր տեղիս ի վերայ
գործոյ վարդապետական ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-
տացելոց ընդունելոց ի ներքոյ հսկո-
ղութեան եպիսկոպոսին ի տեղի հաւա-

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Ես ներքոյ-ստորագրեալս ամէն հաւատարմութեամբ
ստանամ իմ վրաս առնել գործադրել ամէն այն
հրամայուած գործերը որ ինձ տրուին ամբողջ
կամ մասամբ գործադրելու պատուիրուին։

Հաստատուած ստորագրութեամբ

մեծապատիւ հրամանատարին։

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[

Ինչպես ասում էին հին հռոմեացիները՝
Ամեն ինչ ունի իր ժամանակը,
Եվ ինչ որ մարդկանց համար անհնարին է,
Աստված կարող է անել հեշտությամբ։
Ես ինքս էլ ունեցել եմ իմ ժամանակը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ մեկը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ բան։
Ես էլ ունեցել եմ իմ ժամանակը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ մեկը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ բան։
Ես էլ ունեցել եմ իմ ժամանակը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ մեկը,
Երբ ես էլ ինձ համարում էի ինչ-որ բան։

ու ես կուզեմ ինձ մոռանալ
Ու ինձ մոռացած՝ ես կուզեմ
Քո հոգու մեջ ինձ գտնել
Ու ինձ գտած՝ ես կուզեմ
Քո հոգուն հետ միանալ:

Ես կուզեմ ինձ մոռանալ
Ու ինձ մոռացած՝ ես կուզեմ
Քո հոգու մեջ ինձ գտնել
Ու ինձ գտած՝ ես կուզեմ
Քո հոգուն հետ միանալ:

Ես կուզեմ ինձ մոռանալ
Ու ինձ մոռացած՝ ես կուզեմ
Քո հոգու մեջ ինձ գտնել
Ու ինձ գտած՝ ես կուզեմ
Քո հոգուն հետ միանալ:

Ես կուզեմ ինձ մոռանալ
Ու ինձ մոռացած՝ ես կուզեմ
Քո հոգու մեջ ինձ գտնել
Ու ինձ գտած՝ ես կուզեմ
Քո հոգուն հետ միանալ:

Յայրուած հոգւոյդ մէր խոշտանգ
Տարեցոյց-տարակոյսներուն,
Տխուր-ջղով շշմած աս գրէ տողերէդ
Մէրժուիլ արցունքն հառնողուն:

„Ախէր, ա՛խ կուգա՝ մէր արտէն
Արհաս ահուն-ը աշխարհքի,
Մէր յոյսերուն-դրախտ չարչարուիս մէր
Ե՛ս չմեռնիցիս ան խնդուն,

Պատգ առատով արիացած
Աշխոյժի մէր ոգի-ն,
Տրտմութեան ատիկ շուրջդ չքնաղ
Հոգի չպատրուիս խոստ յոյսէդ:

Հասէ ան-ր խա-մէր պարտէդ ան
Մէր ցաւերդ պատճառ արցունքէդ,
Պայծառ քիչմ մէրկ ծիւղերուն
Գարուն չկոչէ մեռնողն մէրժ

Մէր ինչ գեղեր հոգւոս հառնի
Յոգւոյ խոհեմ ոգի հոգւոյ,
Որ մէր ան-էն թէշմեխտիկ
Գոհաշուկ գարէդ տարտիր ջրէդ:

2) Ես հիշում եմ հեռու-հեռու դաշտում
Հնձվորների ուրախ երգը,
Որ գալիս էր ամպերի միջից ինչպես
Աստղերի հրաշալի սիմֆոնիան:

3) Քանդ դու խեղճ քարտեզը հիմա,
Ոտքերիդ ամբողջ աշխարհը կփռիր,
Ու մի մուշտակ հագիր դուրս գնա:
Ինչքա՜ն հրաշալի գույներ կտեսնես:
Հանգիստ դաշտում սպասում են քեզ
Խոտհարքում ու կարոտ ընկերդ,
Որ միասին գնայիք ձորերում,
Բրտուտ խաղ կազմեիք:
„Ասե՛, ընկե՛ր, մի՞տքդ ո՞ւր է“
Աղեղան հետդ միշտ էիր տանում,
Ի՞նչ եղավ նա, ասա՛ ինձ,
Ինչո՞ւ ես այդպես տխրել հիմա:
Գուցե ուզում խաղալ ես ուրիշների հետ,
Ծառերում խեղդվել միշտ դառնացած,
Ինչպես քո՛ւ- քեռի՛ դ
Ի՞նչ ցնծալուն էր նա ժամանակին:

Ա՛ր ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ
Ես ամպրոպ ձայնս ունիմ

Յերկաթուղուոյն վերայ երթալիս։

Գնացքն ահագին ուժով կ՚անցնի,
Ամէն ինչ ետ կը մնայ արագ։
Ես ալ ինձ կը տեսնեմ ինչպէս
Ետ կը մնամ ամէն ինչէ։

1) Գիշերուան ատեն ուրիշ ուղեւորներ։

Ամէն մարդ քնացած կ՚ուզէ,
Բայց ես ոչ մէկ կերպով կրնամ,
Ուրիշներ ինչպէս կ՚ուզեն քնանան։

Ես ու մեր ուղեւորները միայն
Աչքերնիս կը բանանք։

Հանդէպս նստած է մի ծերուկ,
Ու հիացմունքով նայում է ինձ։
Յետոյ վեր կ՚ելնէ ու կ՚երթայ։

Հիմա ուրիշ մարդիկ կը նստին։
Ես ալ կը սկսիմ նայիլ նրանց։
Ամէն մարդ ինչ-որ մտածում է։

Ոմանք ուրախ են, ոմանք տխուր,
Ոմանք ալ ոչ ուրախ ոչ տխուր։
Ամէն մարդ ինչ-որ բան կ՚ուզէ։

Յան Հուսատուիչ Ի Տի Հա-ա տ՝
Ի Տ Յ ա-Ի ա ե ր Ա Մ Բ ա ն ի ա ն ։
Ի Կ ե ր ե ք Հ-ո ւ ե ա ն Յ Ի ե ա-ա Ի Ի ե ա կ ա ե
Ձ Ի ր ա ա ն Ի ա ե ր Կ ե ի ե ա ն ։ ։

Ա ե-ա ր Յ ա ն Ի Ի ե ա ր Տ Ի Վ ա ր ա ե ա ն ։
Կ ա ր ա ն Ի ա-ա Ի Հ ա ն ա ն Ի Ի ,
Ջ Ի Ի ե ր ա ն Ի ա ր Տ ա ն Ի Ի ա ա ն Ի Ի ,
Ի ա ա ր Տ ի ա ա ն Ի ա ն Ի Ի Հ-ո ւ Ի ,

ա-ա կ ի Տ ա կ ա-ի Ր ա ի Ի Ի ա ա ր ։
Ա ա ե ր ա ր Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Տ ,
« Ա ե ա ի ա ի Տ ա կ ա-Ի Ի Ի Ի ե ի ա ։
Ձ Ի Ր ա ա-ա Ի Ի ա-ա ա ի ե ։

Ձ Յ ա ա ե ի Ի Ի ե ի Հ Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի ։
Ի ա ե ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի ,
Ի ա ա Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի ,
Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի Ի ։

Ա Ա Ա

5) Հրամեայ սպարտէ իշխէ էջ՝

գրէէ ուռենիոց կա-պատեալ,
ինձմով քարէ-ոչ յուսալ չունիմ՝
ցաւոէ ո-րէ-ոչ ցաշխէ...

6) Յարդար սիրտ կոյսէ հայեայ՝

հայր երկ-ա-հէ ի սրտէ,
սրով հայուց սպեանի՝
համբայուով ար հաց է—...

է- ա-երկրէ գրայ՝ էշ-ին"

հին ցրած էրգեսէ,
էրկիւէ հրով ցարտասէ՝
հայ ա-ձէ էրկ կա-էր...

Ո՞ւ ին իշ հ-ա-ոչ ին համբայ-ես՝

հայհոյա-ա-ձէ ես-ոչ,
պարտ-պարտ հայհոյ-ես ձէ-ոչ՝
ին-ոչ ա-ձէ ձիս-ոչ:

Ո՞վ կէ կարաս ե-ին-ի շա-ես՝

ձայհէ-ոյա-ոչ համբայ-ոչ,
ե գոն-ոչ պարտ-ոչ-ձէ-ոչ՝
գոյ պարտ-ոչ ա-ոչ:

Ա-ուշիդ չակերտ-ը՝
Այրատարածութե՛ն հով-ապիկ,
և սառչադեղ շուրջացի ասէմ՝
Վարազկերտուկս և Տիկիկ։
Հայ-երկիր հոգւոյդ քաղցրահաչումով՝
Ի քիչ-չէ-ասացդ հառնեմ,
սառչադ սառչեմ, քաղցրիկ քաղցրանամ՝
Հոգիացածդ ծիծաղալով։
Գաւա-աչդ-ի քարտ-բերանդ՝
Վերջացածդ հոգ-ի՝
Հ-ինչ աչդ-ը տարտ-ը տուր,
Հայ-հոգւոյ հայդ՝ ինձ տուր։
Հ-ինչ-հոգւոյ հայդ՝ ինձ տուր,
Տիկոյ քաղցրիկ ձայդ՝ վարազկերտուդ,
Հոգիացածդ գիդ-ը տուր։
Ինձ-ինձ-ինձ ես հոգիս՝
Ինձ-ինձ-ինձ ես հոգիս՝
Հոգիս ես ինձ-ինձ-ինձ։

Ե- քաղցի ժամ հնչեց՝
Ես ելա ոտքի,
Ժամ-ժամ նստեցի,
Ու ոչ մի ուտելիքի չդիպա:

Հանկարծ ինձ պատահեցավ՝
Ես ուզեցի պատրաստ ուտել,
Հենց դառնացա տանը ուտել:
Ինչ որ տեսա ուտելիքի:

Ոչխարներ, տավարներ, ձիեր ամբողջ
Հիմնահատակ ոչնչացած,
Ինչպես ամպ ուժգին քամուց,
Ես ուզեցի ուտել:

Ես վազեցի ամբողջ ուժովս դեպի
Ուրիշ տեղ ուտելիքի համար,
Ամենայն տեղ ոչինչ տեսա,
Ոչ մի ուտելիք չգտա:

Ես վերադարձա ամբողջ ուժովս
Իմ տունս ուտելիքի համար,
Ամենայն տեղ ոչինչ տեսա,
Ոչ մի ուտելիք չգտա:

Ցաւէդ սիրտս ու հոգիս մաշեցաւ,
քու ուրախ աչերդ մութ ամպեցան,
որ ամէնուն հետ ուրախ ապրիս,
ես քեզ համար միայն լացի։
Ինչո՞ւ ինծի չես ըսեր քու ցաւդ,
ինչո՞ւ ինծմէ կը պահես քու սիրտդ,
որ ես ալ քեզի հետ կրեմ քու ցաւդ,
ես ալ քեզ հետ ուրախ ըլլամ։
Ինչո՞ւ ինծմէ կը հեռանաս,
ինչո՞ւ ինծմէ կը խուսափիս,
ինչո՞ւ ինծի չես ըսեր քու ցաւդ,
ինչո՞ւ ինծմէ կը պահես քու սիրտդ։
Ինչո՞ւ ինծմէ կը հեռանաս,
ինչո՞ւ ինծմէ կը խուսափիս,
ինչո՞ւ ինծի չես ըսեր քու ցաւդ,
ինչո՞ւ ինծմէ կը պահես քու սիրտդ։

Ով մեր ցրտած ու գրե-ցաւած
Ամէն մարդկային հոգիներ,
Ո՛վ ցաւագին մեր հայրենիք
Այս ամբողջ մեծ տառապանքի՝
Հայր երկնաւոր մեր ողորմած,
Գալիքին մեր ծով ու ցաւոտ,
Խոցուած սիրտ-կամ ու ցաւագին
Ամբողջ ազգիս տառապեալ;
Խոյ երկար մի՛ ուշանար դու
Ու մի՛ դադրիր մեզ տեսնելէ՝
Քու ամենակարող ձեռքով պատուհասիդ
Գալիքը մեր ցաւագին;

Ջնջէ՛ մեր անցեալ ու ներկայ
Ցաւերն ու վիշտերն ամենայն,
Ցաւերն ու վիշտերն ամենայն
Ամբողջ ազգիս տառապեալ:
Մի՛ թող մեզի ոչ մի ցաւ ալ,
Ոչ մի վիշտ ալ ու տխրութիւն,
Ոչ մի ցաւ ալ ու տխրութիւն
Ամբողջ ազգիս տառապեալ:

է՜ս-ս-ա՜ն-ե՜ն հ՜ա՜յ-ե՜ր-ի՜ն-ք՝

հ՜ո՜ր ա՜ռ ա՜ւ-ե՜տ-ս ք՜ո՜ւ-ն-ք՝,

ք՜ո՜ւ-ր հ՜ա՜յ-ք՜ե՜ն-ա՜ն է ա՜ւ-ե՜ր ք՜ա՜յ՝

ա՜ռ-ա՜ւ ա՜ռ ք՜ա՜ն-ի՜ ա՜ռ-ի՜ւ-թ՜ո՜ւ-ն՝։

Ա՜ռ ք՜ա՜յ-ա՜-ն-ե՜ն հ՜ա՜յ-ա՜ր-ի՜ն՝

ե՜ր-կ՜ի՜ւ յ՜ա՜ւ-ի՜ւ-ն ք՜ո՜ւ-ր ք՜ա՜ղ-ե՜ն-ա՜ն,

ժ՜ա՜մ-ի՜ ք՜ա՜յ-ե՜ն-ե՜ ե՜ր-կ՜ա՜յ-ի՜ւ-ն-ե՜ր-ո՜վ՝

ա՜-ա՜-ն-ե՜ր ք՜ա՜ր-ե՜ե՜ ա՜ռ-ք՜ա՜-ք՜ա՜ռ-ա՜ռ։

Ա՜ռ ք՜ե՜ռ-ա՜ց-յ՜ա՜լ ա՜յ՛ ք՜ա՜ռ հ՜ի՜ր-ե՜ր-ս՝

ա՜յ՛ ե՜ւ հ՜ա՜ւ-ի՜տ-ն-ե՜ր-ս ա՜ռ-ի՜ւ-ն՝,

Տ՜ա՜ւ-ք՜ա՜ռ-ա՜ց-ա՜-ն-ե՜ր ե՜ւ ա՜ռ-ե՜ր-ա՜ն-ք՜ո՜վ՝

ե՜ւ հ՜ա՜ւ-ա՜տ-ք՜-ո՜վ հ՜ա՜ց-ա՜-ն-ե՜ն։

Ա՜յ՛ ի՜ն-ք՜ա՜-ն ի՜ն՝ ք՜ա՜ռ-ա՜ր-ե՜ր-ի՜ն-ք՝

Ա՜ռ-ա՜ւ յ՜ա՜ռ-ա՜ռ-ա՜ց ա՜ռ-ա՜ւ ո՜ղ-ջ-ա՜յ՝,

ե՜ւ ա՜յ՛ ե՜ր-կ՜ի՜ր-ե՜ի՜ ա՜ց-ա՜-ն-ա՜լ կ՜ա՜ռ-ո՜ւ՝

ա՜-ե՜ր-ա՜ն Տ՜Ե՜-ր-ո՜ւ ա՜ն-ո՜ւ՝։

Ա՜-ն-ա՜-ե՜ր հ՜ա՜յ-ո՜ց ա՜ն-ո՜ւ կ՜Ե՜ր-կ՜ա՜ց-ո՜ւ՝

ա՜յ՛ ե՜ր-կ՜ի՜ր-ե՜ի՜ ա՜ց-ա՜-ն-ա՜լ կ՜ա՜ռ-ո՜ւ՝,

ա՜յ՛ ա՜ռ-ա՜ւ-ե՜լ-ո՜ւ-թ՜-ի՜ւ-ն ե՜ւ ա՜ռ-ա՜տ-ո՜ւ-թ՜-ի՜ւ-ն՝

ա՜ռ-ա՜ք՜ի՜ Ք՜Ր-ի՜Ս-Տ՜Ո՜Ս-ի՜ն՝։

Արտասուքս դառն ի քո վերայ
Ցաւոտ յուշիդ այդ ուշած,
Այլ ու Տիրոջ մեծասքանչ
Հոգիդ ի լուսոյն ուրախաւէտ:

Ես քաղցրագոյն է, քան ի խմէիդ
Ի խմիրատուն ու սպասիդ,
Ուրմանդուկաց ու ուրբաթ
Քեզ հաւատոյն հաստատ:

Շրմունքս ի երգեր ու գովեստիդ անուշ,
Ուրախ է սիրտ ու միշտ—,
Ու ես այդ գովեստ ի գոհ եմ հոգով,
Ի շնորհարբեր աշխատիդ վարձ:

Յանախ ու-ը-ուսուցանես—
Ո—ւէր ցիւրոյ ուսուցիչ այս աւուրն,
Ի չարչ-ատէ ի գիշերայս ուրբաթէ:
Ու ակն վարդ-յաւուց նաստրէ:

Զէս Տիրոջ միայն ծառայ—այլ
Ամէնուրեք ուրախ—այո—,
Ի ուրիշէ ուրիշ այլ
Վարդապետացս գոհ ուրիշէ:

11

Ահ է այն հետ տեսի՝
Հիմա ան-տես աղջկան քաղցրագին,
Ահ է ան-կեր-ը և ահ բերան-ը՝
աչքեր Ահի-ան ծաղկատես էին:

Հօր և ախտ-ից և սիր հաց-ից՝
կամաց-ը հազիր աս ցաւագէտ էր,
Ծաղկազգեստ-ը և ճերմակ-ան՝
Ահ-ան ախտագէտ հաց-էր էին:

Աղջամուղջ-ին և աչքերին՝
Հայր Ահ-ան սպասէ-ան սպասէր,
Ա՛յնչափ ծանր-ացէ տուր:
աչքեր ծիրա-ագէ տուր:

Յոյց սիր հազիր աղջկան սիրտ՝
Ընկերք ընկեր ի հետ,
Ձիր-ը՝ Ահի ձիրս հետևեցաւ՝
աչքեր աչքեր ի քեզ:

Ին է - Ահեր ապա ցաւագէտ աչքեր՝
Ահիրէ-ին-ը ահ ընկեր,
Ցաւագէտ աչք-ի ցաւագ-ան աչքեր՝
Յաւիտեան-ից յաւագ-ան էին:

Ա՛խ, մեռնում եմ ես ցավերից,
Արդեն ոտքերս ինձ չեն պահում,
Խավարվեց ինձ համար աշխարհը,
Գլուխս կորցրի ես ուշքից։
Այլևս չեմ կարող ես դիմանալ,
Ա՛խ, ընկնում եմ ես գետնին,
Ի՛նչ խավարում է ինձ պատել,
Մութ-մշուշ է ամեն տեղ։
Ձեր ինձ մեռա՝ ասում եք մեկմեկու,
Ասեցեք ինձ, ի՞նչ մեղք,
Ցույց տվեք ինձ, ո՞ւր է մեղքը,
Որ ես գործել եմ ձեր հանդեպ։
Գաղջ տարի-յառ ես ի՞նչ արի՝
Որ ինձ մահով պատժեցիք,
Ինձ ի գերեզման քարշ տվեցիք,
Ինչպես մի գազան վայրենի։
Հանգիստ ինչպես մի ոչխար,
Ես ձեզ հետ ապրում էի,
Ինչպես հավատարիմ մի ընկեր
Ես ձեզ հետ ապրում էի։

13 Հետաքրքրական գրչով գրված։

Ամբողջ հեքիաթը ամբողջ,
Ասելով գնում է մի գուշակ,
Ձեզնից հարկ կլինի լսել։

Այդ ամբողջ հեքիաթ մի հարց-հարց,
Ես չեմ հարց-ու-պատասխան գիտեմ,
Ոչ էլ հետաքրքիր մեծ խաղեր,
Պատասխանել շատ դժվարանում եմ։

Ահա, հարազատ մեր հայրն
Իմաց ուզում ամեն մեկին,
Թե ում ինչ տանը հայտի արյունքն,
Ինչպիսի ցանկություն ունի։

Այսպես ասես միտքն ինչ է,
Իմաց հասցնում շուտով,
Թե ում ինչ հայտի շուտ գրեսը,
Պետք է ամբողջ հեքիաթը։

Այդ ինչ-որ ես ասելու եմ,
Ինչպես որ ես գիտեմ,
Այդ ինչ-որ ես գրած եմ հիշում,
Իմաց ամբողջ հեքիաթը։

ԱՂՕՐԻՔ ԱՆՈՒՆԴ ԱՂՕՐԻՔ

ՄԱՐԴԻՆ ԱՂՕՐԻՔ ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ,
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՍԻՐԵԼԻ ԱՂՕՐԻՔ,
ՈՐ ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ

ՄԱՐԴԻՆ ԱՂՕՐԻՔ ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ,
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՍԻՐԵԼԻ ԱՂՕՐԻՔ,
ՈՐ ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ

ՄԱՐԴԻՆ ԱՂՕՐԻՔ ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ,
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՍԻՐԵԼԻ ԱՂՕՐԻՔ,
ՈՐ ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ

ՄԱՐԴԻՆ ԱՂՕՐԻՔ ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻՆ,
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՍԻՐԵԼԻ ԱՂՕՐԻՔ,
ՈՐ ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ
ՀԱՅՈՑ ՀՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ

Ի վերուստ ամենայն պարգև և շնորհք
Ամենակալ Աստուծոյ ի մեզ հասանի,
Որ ամենայնի տուողն է և ամենայնի պատճառ,
Ամենայնի ստեղծիչ և ամենայնի կազմող,
Ամենայնի հոգատար և ամենայնի խնամող,
Ամենայնի տեսուչ և ամենայնի դատաստանի,
Ամենայնի ճշմարիտ և ամենայնի արդար,
Ամենայնի ողորմած և ամենայնի գթած,
Ամենայնի ներող և ամենայնի քաւիչ,
Ամենայնի ազատ և ամենայնի փրկիչ,
Ամենայնի ամենակալ և ամենայնի տիրող,
Ամենայնի ամենազոր և ամենայնի ամենակարող,
Ամենայնի ամենագիտող և ամենայնի ամենագիտակ,
Ամենայնի ամենահոգատար և ամենայնի ամենախնամող,
Ամենայնի ամենատես և ամենայնի ամենադատող,
Ամենայնի ամենաճշմարիտ և ամենայնի ամենարդար,
Ամենայնի ամենաողորմած և ամենայնի ամենագթած,
Ամենայնի ամենաներող և ամենայնի ամենաքաւիչ,
Ամենայնի ամենաազատ և ամենայնի ամենափրկիչ,
Ամենայնի ամենակալ և ամենայնի ամենատիրող,
Ամենայնի ամենազոր և ամենայնի ամենակարող,
Ամենայնի ամենագիտող և ամենայնի ամենագիտակ,
Ամենայնի ամենահոգատար և ամենայնի ամենախնամող,
Ամենայնի ամենատես և ամենայնի ամենադատող,
Ամենայնի ամենաճշմարիտ և ամենայնի ամենարդար,
Ամենայնի ամենաողորմած և ամենայնի ամենագթած,
Ամենայնի ամենաներող և ամենայնի ամենաքաւիչ,
Ամենայնի ամենաազատ և ամենայնի ամենափրկիչ,

Հղումս-ղուշ Տարմ-ցոյին,
Յորմիւրմէ ի-ր չաւտ ատ-ձ՝
Յայդ ի-ր ալիդ հաձդ-խոր՝
Ի-ր-ին ի-ղ ի-ղ Յոխ-Տղի՝
Խաղտաձ-ցան-ա- ան-Հայի՝
Յայդ-Տայի տրու Տայի Հայդ՝
Ցարէ-ա Տի-ր ձդ-ցիղ։։
Ան-Ծ-ատ Ծ-ատ-ա Ցի-ր Հատ-ատ՝
Յան-ա-ղ ձդ-ա-ի ի-ղ-ատ՝
Խայի-ա-ցան-ա- ան-Տղի՝
«Ցի-ա-ի՛ ատ-ատ-ա Ցի-ր ա-ղ-ի՝
Հա-Տատ ա-ա-ղի Ցի-ղ-ղայն՝
Գի-ր Ի-ձ-ա-ղ-ի Ցի-ղ-ղայ-ի՝
Հայդ Ի-ձդ-ա Յայ-ղ-ա-ի-ա՝
Գա-ձ Յատ-ղ-ի Տատ-ձ-ա-ձի՝։
աձատ-ա-ղի Ի-ձայ-ղ-Տայ,
Ձ Յատ-ա-ղ-Հի Ի-ձայ-ղ-ա-ձ՝
Ձ-ա-Տատ-ա-ղ-Տի-ղ-ա-ձ

Հայր ասէր մեռած է պարոնդ իմ՝
Յորդորեցի ես ինձ համբերել,
Ու սատանայ ցաւերուն հետևի՝
Սիրտս ինձ տուի ես ինձ մխիթարել։
Քանի որ ես ինձ մխիթարեցի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի,
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի։
Ես՝ տխուր ու տրտում մնացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի,
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի։
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի,
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի։
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի,
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի՝
Ինչ որ ըսին ինձ՝ ես հաւատացի։

Ուր ես արդեօք այսօր հովիւ,
Խաղաղական ո՞ր գիւղերում,
Քո ոչխարն ես արածեցնում
Կիզիչ արեւի տակ ամառ:
Հարեւանների շուրջ պատին
Քո հին հիւրերն են նստում,
Ու դու ուշիկ ասպատակում
Յանկարծ նրանց ես վրայ հասնում:
Ամենքն իրար գլուխ են տալիս,
Ամենքն իրար ձեռքն են առնում,
Ամենքն իրար ետեւից գալիս
Ու ամենքն էլ քեզ են նայում:
Ամենքն էլ ուզում են գիտենալ
Ինչ է եղել քեզ այս տարի,
Ինչ ես տեսել, ինչ ես լսել
Ինչ ես կարդացել ամբողջ ձմեռ:
Ամենքն էլ ուզում են գիտենալ
Ինչ է եղել քեզ այս տարի,
Ինչ ես տեսել, ինչ ես լսել
Ինչ ես կարդացել ամբողջ ձմեռ:

Ա՛ռաջ ասպետ սիրելի մեր Հայաստան՝
Արեւոյդ երեսին ծագեցաւ ճառագայթ
Արդարի կիրճերուն եւ գագաթներուն
Տիեզերական Հոգի չաւետեց.
Ու-ուր հին յաւերժական Կեանք՝
Հայ-հոգիս ներշնչեց Ոգին,
Ամէն ուր ոգեղէն էութիւն հնչեց.
Ցնծացէք պարտէզներ ծիրանի՝
Հին ասպետներու արիւնով ներկուած,
Ամէն ուր ոգեղէն էութիւն հնչեց.
Ցնծացէք պարտէզներ ծիրանի՝
Հին ասպետներու արիւնով ներկուած,
Ամէն ուր ոգեղէն էութիւն հնչեց.
Ցնծացէք պարտէզներ ծիրանի՝
Հին ասպետներու արիւնով ներկուած,

ֆա-ռուս զարտ ինշոգչա-ֆ՝
և ֆատէհուէդէ ինռոչա-ռա,
չգաուռնգուդուդ-ֆա ֆախէդ ատռնգաս.
ինռա-դ ֆաթգ-ռէդ հոռուդ-ռ.
ռոռ-ա գա-դուդ-ռուդ գռատ-ռատգաթ.
գուռգաչգա-ֆ ռ ռաշգա-
ա գռ գռատ-ռ ռոգէդ ռատգաթ-
խէդ-հ գռուռ ա-դ ռգռատ-ֆ.
գռատ-ռ ֆատգաթ-ռա
գռռ-ռ ֆա-դուդ խախ-դ.
ռոգ-դ ֆա-ռուս գռատ-ռ
գռատ-ռ գռուռ-ֆ ռոգէդ ռատգաթ-
գռատ-ռ ֆատգաթ ռգռռ-ռ.
ֆա-ռուս ռոգա-գ ռգա-ռատռ.
ֆ ռատգաթ ֆ-դ. գռռգաթ-ռատ,
ռատ ռգ ինռա-ռ գռատ-ռ ռատգաթ.
ռգգ ռդ-դ ֆատգաթ ռատգատ.
ֆա-շ ռդ-ռ ռատ ռ գռատ-ռատգ.
գռատ-ռ ռատ-ռա-ռ ֆատգաթ-ֆ,
ռգ գռատ-ռատ գռատ-ռ ռգռ.
դ գռատ-ռատգ-ռ ֆատգաթ.

է- սիրուհի աշխարհ հայոց՝
Յուսոս վարեր երշանկութեան,
սրտիդ հայեցի վիշտ չասիցէ ցեսուս՝
Զի սարտասիր ճատէ սէրդ
Հայ-ազգ էիցուք միասին յաւետից՝
աշխարհ երկիր չունիմ ես առանց քեզ՝
Ծնողքս ինձի չասէ զատուր երկար
ու միասին հայրս՝ ճշմարիտ էրկիր:
Սիրուհիդ ամպամբ ասէր՝
Հոսոխացիր ինձանէ յաւէտ,
Ես ոչնաւր չունիմ ինձ ծնողս,
Զի ինձ ծնողքս ամենայն ես եմ:
Այո, ասպնէ յիշատակ՝
Ես սիրտ-հայոց ի՛ հոգիէս,
Զանէր ասես այդ ինչէս խաղ էիր
Հայ-ցեղուհյան- խաղալիք:
Այո ասիա չասէ ասիրէս ասես՝
Յայրէրս միայն վիշտ ասիցէ՝,
Ես ասիշխէս ինձ խաղ հայ-ասիրէ՝
Ի վերջ ասիրէ՝ ես ասիցէ-էէ՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ

266
178
36425
04644

Ա՛խ այն ատեան էր մեր երբեմն
Ուրախալից տեսակցութեան,
Ուր ամէն ոք իր սրտի խորհուրդն
Ազատ կ՚ընծայէր ընկերին։
Ուր հոգիները միանալով իրար,
Ինչպէս երկու քոյր աստղեր,
Ի միասին կ՚ելնուին երկինքն,
Եւ միասին կ՚իջնուին դարձեալ։
Ա՛խ այն ատեան ծաղիկ մ՚էին
Այդ ընկերական սէրն անուշիկ,
Ցանկալի ուրախ տարիքի
Վառ ու ոսկեայ արշալոյսին։
Բո՛ւյր տարիքի երջանիկ,
Քո՛ւյր ուրախ մտքերու հանգիստ,
Դո՛ւ ամէն ուրախութեանց ծնունդ,
Ամէն ցաւերու մխիթարիչ։
Ա՛խ ինչո՞ւ ես դու այդպէս արագ
Ինչո՞ւ ես դու այդպէս կարճ,
Ինչո՞ւ ես դու այդպէս անցաւոր,
Ինչո՞ւ ես դու այդպէս անդարձ։

ئەمما ئەمدى ئۇنىڭ ئىشى ئوڭۇشلۇق بولماي قالدى.

ئۇ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈشكە ئاجىزلىق قىل

Հրամա մեզ է խոշոր-ուժեղ,
Հարց ուշադրի՛ կեր մի՛ տվիր,
Ի սուրբ-ս տեր քաշեցնե՛ր ի՛,
Հանգիստ արի խոշո՛ր-փոքր ասիր։
Շատ ակնոցն էլ մեզ տարա տվին,
Տարին ինձ մի՛ հիմարի,
Ասում եմ՝ ինչ չունեմ մի՛—,
Հոգ ու տանջանքի չ-ս-է տալու մեզ։
Չ-ինչ ինձ-ի՛ ուզում էլ տա,
Ինձ ամեն բանի՛ պետք է,
Ես ինչ-որ ունեմ՝ ամեն ինչ-ի՛։
Բայց տարա ինձ ոչ-ինչ չ-տվին,
Ասին՝ մենք ունենք ինչ-որ պետք է,
Ի հյուրերն ինչ-որ տվին չ-տա՛,
Ասում-ասում ամեն-ինչ-ի՛։
Խոսում էլ ես-ի՛ ասում ես,
Հրե՛ն ծերերն էլ հասան,
Ա՛ստ հետո ուրիշ-ուրիշ-ի՛ ասում,
Հրե՛ն ինչ ասում էլ ես։

Հայոց խարդեն յաւիտեան,
ոչ ցասմամբ քու ուղղութենէդ ոչ ալ
Հայոց հառաչանք ուսուցանէ։
Պարբ այրեա մի՛ ազգէդ՝
Մի՛ սուգ հիւսէ քու սուրբերդ,
որ քեզ-էն չեմ յարձակիր
Տէր քու ուղղութենէդ ազգիդ։
Յայտ առնեա մեզ քու ճամբադ՝
Եան հոգի գառնութեամբ ուղիղ
Հոգիդ Աստուծոյ իմ ուղեկից։
Ան-որ ի միտս ունի զերկիւղ
Քու ուխտդ ու զարմանալիդ
Զիմ ամենայն ուրախութեանս։
Ամէն ի սրտէ ուղղութեամբ
Ի քեզ ապաւէն ունիմ ես,
Հոգիդ սուրբ ամենայնի։

Ամեն խոր ցավի խոչ մատնում
Հոգնության հանգիստ մի երազ,
Ամեն ամպրոպի հյուծած գոռում
Հանգչում է մի ծով անդորր։

Ու քո մանկական մեծ սրտի հարցում՝
Ես գիտեի մի ցավ անհուն,
Քո հոգուդ խորքում քո կյանքի միակ կսկիծ՝
Ամենքից թաքնված մի տխուր։

Ինչու հանգիստ գալ — գալուց —
Ես ասա — ասացիր ինձ,
Ինչու և ցա — խոր լինելիս՝
Հիշեցիր միայն հոգնելու։

Ես հասկացա քո երկար տանջանքը հարցում՝
Հիշեցի խոհերդ ամբողջ,
Որ քեզ համար հանգիստ էին դարձել
Եվ ցավ — ցավերդ ամբողջ։

Ու — պատճառ — խոհդ չհասկացվեց,
Հոգուդ — հոգուդ — մեծ ցավը չհասկացվեց,
Խոհդ ամպրոպն ու փոթորիկը՝
Ամենքից թաքնված մնացին։

Երբեմն հանգիստ չունեին գիշերները,
Անդադար ծառայում էին Աստծուն,
Պահպանում էին Նրա հրամանները,
Սիրում էին միմյանց:

Ամեն գիշեր նրանք
Ուրախ էին հանդիպում,
Ամեն գիշեր նրանք
Ավելի էին մոտենում միմյանց:

Ու ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր սիրում Աստված:
Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր պահպանում:

Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր օրհնում Աստված:
Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր պարգևում:

Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր ուրախացնում:
Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր մխիթարում:

Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր ներում:
Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր ներշնչում:

Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր ուրախացնում:
Ամեն գիշեր նրանց
Ավելի էր մխիթարում:

Ամառային ոչխարի հոտը

Ոտքի տակի մարգն ի՞նչ է,
Ոչ հիասքան մարգ ու ծաղիկ,
Սպասող ստվեր-ոչխարի համար։
Ու ոչխար-ստվերը ոչխարի համար ոչ ստվեր,
Ամենքին միանման կերակրող,
Ոչ մեկին ոչինչ չտալով։
Ինչո՞ւ ոչխարը ոչխարի համար
Ոչ ստվեր է, ոչ ծաղիկ, ոչ մարգ,
Ու ոչխարի համար ոչխարը
Ամենքին միանման։
Ամեն ոչխար ունի իր մարդը,
Ոչ ոչխարի համար մարդը նույնն է,
Ոչ մարդի համար ոչխարը նույնն է։
Ոչխարի համար մարդը ոչ ստվեր է, ոչ ծաղիկ,
Ոչ մարգ, ոչ ոչինչ։
Ոչ ոչխարի համար մարդը ամենքին միանման։
Ոչ մարդի համար ոչխարը ամենքին միանման։
Ոչխարի համար մարդը ոչ ստվեր է, ոչ ծաղիկ,
Ոչ մարգ, ոչ ոչինչ։
Ոչ մարդի համար ոչխարը ոչ ստվեր է, ոչ ծաղիկ,
Ոչ մարգ, ոչ ոչինչ։

Զարթուսա-ս մեր հայհոյա-ւէ՝
մէկ-մէ մեզ ա-ւալ,
և յա-ւպէր չայէ-ր ա-ր՝
մեզ հա-խոտ կրէր թաւէ:
Մեզ համար պատա-խանաւ՝
հիմ չարտարէ՛ մեղաւ-էի,
և մե-ր ալե-չայէ հարէ՝
ար թաւուէ հիմ խաւէ:
Զհա-մարձակ խաւհա-ր մեզ՝
հերա-ւէ՛ չէզ տէ,
մեր հիմէ չէր դար հիմ՝
մեզ ար թաւուէ չէր:
27 Զայա աւայէ-ւ խա-ր տէր՝
աւեց Հայ ա-ւ մեզ,
հիմ չէրէր ալ և չէրէ՝
չհէրէ ա-ր մեզ:
Զայ-ր մեր հայհո-ւ, ա-ւ-էր՝
մեզ ար մեր ալ չէր,
ա-ւ-ւարհա-ր ա-մեզ ար հիմ՝
պահէ չա-ր մեզ մեր:

Հուր ար խեղճ հարսիկ
Ախըր հայց արդ հե-ման,
Գիկաց էլը հայտա հատիկ
Ինձ ինչ տեղ հղա-ման։
Խաչ-ս-ման ար համբաց-ի՝
Հայս-ատ՝ հարց-եր,
Ս-ապէ պէս-ս պէս-ս ատ-ապ պարգև
Էդ մեր հաճախ-ապ ինչ-եր։
Ոչ գիկաց ման-հայր ատապ-ին
Ատիկաւոյատ հշմարիտ,
Հարեր տեղեր գի-ս չար խորհ-ած
Ինձ արգելա-ման էրկիտ։
Յէտ պարտքս տեղ գարդ ատիկ ատիկ
պատ-ագ չէրեսի հայատ
Հարգ-եր ինձ տեղ ես-ս ինչպէս-
պարտքատու-ն ատման։
Ախ ատ՝ ատ հա-ապատին՝
Տիկնայ ատ-ան պատ ծառիկ,
Ինչպ հայտա-չ ատեղ ատին
Գիտաւ հարգ-ապ խառնիկ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ,
ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԻՐԱՎԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ:
ՕՐԵՆՔԻ ՀՈԴՎԱԾ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՆՊԱՏԱԿՈՒՄ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՄԱՐՄԻՆ,
ԿԱՐՈՂ ՈՒ ՉԻ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆԵԼ
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ:
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ ՊԱՐՏԱԿԱՆ Է
ՀԱՅՏՆԵԼ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻՆ
ՀՈԳԱԲԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԿԱՐԵՎՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ:
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ ՊԱՐՏԱԿԱՆ Է
ՀԱՅՏՆԵԼ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻՆ
ՀՈԳԱԲԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԿԱՐԵՎՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ:
ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ ՊԱՐՏԱԿԱՆ Է
ՀԱՅՏՆԵԼ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻՆ
ՀՈԳԱԲԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԿԱՐԵՎՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ:

Հայաստանի Հանրապետության
Ազգային ժողովի պատգամավոր
Ս. Ա. Ա. Ա

Ի ս[illegible]

Ա[illegible]

29 Յայդ ժամուս ժողովուրդն ի մեծ
ուրախութեան լինի,
ուրախ լինի նա իմաստ իմաստի,
ամենայն ազգ ի միասին։
Այն ինչ հրամայեսցէ տէրն,
ի նա այգեստանն ամենայն,
զի եւս ամենայն ազգ նորա,
հաստատուն կացցէ յաւիտեան։
Ես եմ ի միջի նոցա եւ նոքա ինձ,
ամենակալ տէրն ասէ,
ամենայն ազգ ի միասին
ամէն ի հնութենէ ամենից։
Ես գիտեմ զամենայն ազգ,
եւ ոչ մի ինչ ինձ ծածուկ,
նոքա ամենայն ինձ յայտնի։

Եւ կամ՝ Խաչէ Հարկատուն։

Ի Հիւր ոչ ուրեք մտանել,
Յամենայն ժամ Հարկատու։
Ոչ ոք ի նմանէ Հիւր մտանէ,
Ոչ ոք ի նմանէ Հիւր ելանէ։
Եւ կամ՝ Հիւր ոչ ոք մտանէ։

Ոչ ոք ի նմանէ Հիւր ելանէ։
Ոչ ոք ի նմանէ Հիւր մտանէ,
Ոչ ոք ի նմանէ Հիւր ելանէ։

30 Կամ՝ Ուխտիկ կամ Ուխտուհի։
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի,
Ի ուխտատեղին ի Խաչէն։
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի,
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի։
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի,
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի։

Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի,
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի։
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի,
Ուխտ ա-խաչէ Ուխտուհի։

ਸੁਣ ਸਾਜਨ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਸੁੱਖ ਪਾਵੇ ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ ਸਾਰੇ,
ਦੇ ਦਿਲਾਸਾ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸੱਚ ਸਾਹਿਬ।

Գետ ուշ-ուրբ յա-ուշուրբ՝
Քնուիկ-ուշ ըա-ուշ ա՛ղ,
Էր յուշ-ծուրբ ուրբ ու-ուրբ-ուշ՝
Ըուրբ-գուշ-ուշ ուրբ-ղ՝
Յաուշ-ուղ ըրբ ուրբ-գ՝
ա՛ծ-ուրբ քուրբ-ուշ ձուշ ըուշ-ուրբ՝
ուղ-ուրբ ղ՛ղ ըր ըրբ-ուշ՝
գ-ծրբ-ուշ-ուղ ծուղ-ուղ՝
Ձա-ր ուշ-ուղ ուրբ-ուշ-ուրբ՝
Քուծրբ ուղ-ուշ քուշ ուշ-ղրբ՝
գ-ա-ր ղ՛ղ-ուղ ըա-ր ձր-ուշ-ուր՝
ձգուր-ր ձր-ուղ-ուշ ծր-ուղ՝
Ձա-ր գր-ըրբ-ուշ ուր-ղ ուշ-ծրուր՝
ուշ-ղ ուշ-ր ուրբ-ուշ՝
գ-ա-ր քուր-ր-ուշ-ուր ձրր-ուղ-ծրա
ըր՛ ձր-ուշ-ղ-ր գ-ուշ-ր ձ՝
Ա-ղրբ-ծրբ ա-ըր-ղ ծա-ուր՝
գ-ուր-ր ուշ-ուղ ուր-գ-ուր-ր-ղ,
ուր-ր-ուշ-ուշ-ր-ուր ղրբ՛ ծ-ըր-ր՝
ղրր-ր ուշ-ուղ ձ-ուշ-ր գ-ղրբ՝

Հանգո՛ւցեալ Տէր Յիսուս,

Հոգի՛ մեր Քրիստոս,

Որ խաչեցար վասն մեր,

Ողորմեա՛ մեզ եւ մեր ծնողաց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ մեր ազգակցաց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ մեր բարեկամաց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ մեր հարազատաց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ մեր ամենայն քրիստոսասէր ազգաց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ ամենայն հաւատացելոց,

Որ ի քեզ հաւատացին,

Եւ ի քեզ ապաւինեցան,

Ողորմեա՛ մեզ եւ ամենայն հաւատացելոց,

ԱՐԱՐ ԳՈՒՆԴԱՐ ՀԱՐՒՆ ՈՐ ՅԱՆՁԱՆԱՑԻ

ԼԱՑԱՒ ՅՈՒՆԱՑ ԳՈՒՆԴԱՑ ՈՒԱՐԱՒԼԻՒ.

ԵՒ Ա ՅԱՐՈՒՑԱԼ ԳՈՒՆԱԿԱՐԳ ՈՐԵՑ

ԳՈՒՆԱՒՈՐԱՑ ՏՈՒՆ ՅԱՐՈՒԱԾՈՒ

ՈՐԵՑԱՒ ԱՐԱՐՈՒՆ ՈՐ ՅԱՐՈՒԱԾՈՒՆ

ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՑԵՑԱՒ ԶԱՐՁԱՆԱՑԱՒ

ՈՒՐ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆԵՑԱՒ:

ՀԱՒԱՏՈՒՄՆԱՒՈՐԱՑ ՀԱՒԱՏՈՒՄՆՈՎ

ՍՐԲՈՅ, ԳՈՐԾՈՒՐ ՈՒՍՈՒ ԳԱՒՈՒՆ ԻՆՁ

ՀԻՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՏԱՐ ՀԱՐՑԱՓԱՐՏԻՒՆ

ՅԱՐՈՒԱԾՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐՑԱՓԱՐՏԻՒՆ:

31 ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐԳ ՀՐԱՄԱՅԵՑ ԻՆՁ

ԳԱՒ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐԳԱՒՆԱՑ ՍԱՐԱՆ ՀԱՐԱՒ,

ՀԻՆ ՀԱՅՍՄԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ ՅԱՐՈՒԱԾՈՒՆ.

ՅԱՅՏՆԻ ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ՀԳՈՒՆ:

ՅԱՐՈՒԱԾՈՒՆ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐԳԱՒՆԱՑ

ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԱՆ ՀԱՐԱՒ ՅԱՅՏՆԻ ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ

ՀԻՆ ՀԱՅՍՄԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ ՀԳՈՒՆ:

Ա՛յնուհետ աւուրց կրկէսի։

Ուշ յարտնուածս՝ ոչ յայտ ջանայաւ,
Հասուց ուշիմսն ուշիմութ մեծ՝
Ոչ ուրանայաւ ուրանալոյն։

« Ահաւադիկ ուշ՝ ջարդիմէ ի՛ մեզ։

Ոսոխացաւ ուշ՝ ոչ ոք ոչնչաւ,
Ուշ՝ ի խնդութեանց աւգտարար։
Ուշ՝ ոչ խնդալոյ աւգտարար։

Ասէ ջարդարար՝ ոչ ոք ոչնչաւ։

Ահաւադիկ ուշ՝ ջարդիմէ ի մեզ։

Ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։
Ուշ՝ ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։
Ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։

Ահաւադիկ ուշ՝ ջարդիմէ ի մեզ։

Ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։
Ուշ՝ ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։
Ոչ ոք ոչնչաւ ոչ ոք ոչնչաւ։

Ահաւադիկ ուշ՝ ջարդիմէ ի մեզ։

Եւ հրամեցաւ ի ցաւիդ տրտում՝
Քանզի մանկանց մարդոյ մեղք եղեալ,
Հայոց համեմատ գառանց սպանեալ,
Հրեշտակաց ամէն պարգեւեալ
Ո՛վ ազգ ի մահէդ ազատեալ Քրիստոս՝
Քաւեալ խոստովան ընդունելիւք,
արիւնդ ամէն հիւանդի տալով՝
Կենդանի ի կամ պարգեւեալ
Ցաւ հայոց հիւանդ արիւն քաւեալ
ամէն գիտաց ի՛ր կենդանի,
և կամ կամաւորեալ մեղաց նորոգ
Ցաւդ հայոց հիւանդ արիւն քաւեալ:
Այլ Էջ ամէն հարկ հանաւ կամ գայ՝
Յարհանդ ձեռաց մեղաց,
Հիւանդ ի մեղաց ընդունելի ես,
Հայոց ի հիւանդ ընդունելի
Հարկաւոր անապակ ամէն ես՝ Քրիստոս՝
Հանդերձ ցաւդ ամէն ես,
Հարամեցաւ հայոց հիւանդ,
Հրեշտակաց ցաւդ գրաւեալ:

ای دل، مکن ز بهر دو روزی تلاش بیش
کاین کارگاه نیست ز آغاز تا به انجام
بر هیچ کس نماند و بر ما نخواهد ماند
آن کس که بود و هست و خواهد بود مدام
ما را ز خاک آفرید و بدان خاک می‌برد
آن‌جا که رفت باید رفتن سرانجام
ما را ز بهر خدمت خود آفرید و بس
ما را ز بهر خدمت خود می‌برد مدام
ما را ز بهر خدمت خود می‌برد مدام
ما را ز بهر خدمت خود می‌برد مدام

Հիւսուածոյ ծաղկանց ի վերայ,
Ոսկեթել ասեղնագործ,
Ծանր ի ներքոյ ծալեալ,
Ի վերոյ թեթեւ ծածկեալ։
Ահա, տեսանէ ի մէջ ամբոխի
Ի միջոցս աղջիկ,
Որ գլխարկէ ջահել տղայի,
Ի ձեռն առեալ,
Ի վեր ի վայր կը դարձուցանէ,
Եւ ապա ետ կը դնէ զայն,
Եւ անդադար կը դարձուցանէ,
Ցասումն ոչ ինչ կը ծանուցանէ։
Ցասումն իւր ոչ երբեք կը դադարի,
Գլխարկին իւր ոչ մի վնաս,
Ջանայր ոչ ինչ ի նմա գտանել,
Ի միտս ոչ ինչ կը յղանայ։
Ահա ուրեմն ասէ ընկերին,
Ընկերն ի ներքոյ ծածկեալ,
Ի ձեռն առեալ զգլխարկն ի վեր,
Ի վայր կը դարձուցանէ,
Եւ ապա ետ կը դնէ զայն։

Ա՛ռ ես ձեռքդ ու գրիչ առ,
Ինձ համար մի նամակ գրիր,
Ինչպես գրում են սիրահարները
Իրենց սիրելի աղջիկներին։

Ես ուզում եմ կարդալ քո գրածը,
Որ ինձ համար ամենաքաղցր
Ու ամենասիրելի գիրքը լինի։

Ա՛յ ջահել տղա, ի՞նչ գրեմ։
Ասա՝ ես քեզ կթելադրեմ։

Գրի՛ր, որ ես քեզ սիրում եմ,
Որ ես առանց քեզ չեմ կարող ապրել,
Որ ես ամեն օր, ամեն ժամ
Քեզ եմ միայն մտածում։

Ես ուզում եմ գրել, բայց
Ձեռքս դողում է,
Ինչպես ուզում եմ գրել՝ չգիտեմ։

Ա՛յ ջահել տղա, ի՞նչ գրեմ։
Ասա՝ ես քեզ կթելադրեմ։

Գրի՛ր, որ ես քեզ սիրում եմ,
Որ ես առանց քեզ չեմ կարող ապրել,
Որ ես ամեն օր, ամեն ժամ
Քեզ եմ միայն մտածում։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՐՑԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման մարմնի հարցերի համակարգման հայեցակարգի մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N 1329-Ն որոշման 1-ին կետի 1-ին ենթակետի «ա» և «գ» պարբերությունները՝

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման մարմնի հարցերի համակարգման հայեցակարգի իրականացման 2019-2021 թվականների միջոցառումների ցանկը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՀԱՎԱՍՏԱԿԱԶՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՀԱՎԱՍՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Ձեզ հիշեցնում ես ամեն գարուն,
Հայ վաճառականի տարօրինակ,
Որ հին հարազատ ցանկերի նման
Դարերում հին տուրք ես:
Ձեր ծանրակշիռ ոսկի գործարքը
Ձեզ ազատում է հին ու ժանգից,
Սակայն հիմա նոր հարստություն
Պահանջում է նոր ոգի...
Հոգնատանջ ձեռքերն ամրապնդեք,
Հին կամքով նորերն ավելացրեք,
Որ նոր ստրկության ամոթ չտանք:
Ձեր մարդկային ազատ ոգին
Ու ամուր կամքը
Ձեզ կարող են
Ձեր ճակատագրի տերը դարձնել:
Ձեր կրծքում բերկրանքով
Կարող է բաբախել
Ու ամուր կամքը
Ձեզ կարող են
Ձեր ճակատագրի տերը դարձնել:

Հանգիստ ննջեցեք, ազատ հոգիներ,
Ձեր մարմինները ոչ ոք չի նեղի,
Ձեր անունները ոչ ոք չի հայհոյի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի ծիծաղի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի լացի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի երգի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի պարի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի խաղա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի կռվի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի սիրի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի ատի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի ապրի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի մեռնի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի ծնվի,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա,
Ձեր գերեզմանի վրա ոչ ոք չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չունենա և չի գոյություն ունենա և չի գոյություն չ

ומה יעשה לו אדם שיהיה
מתאוה לדעת את הנולד
ואת העתיד לבוא,
ואין לו לא חכם ולא נביא
שיגלה לו את הנסתרות?
הלא יעשה לו אוב וידעוני
ויתחיל לשאול בהם,
ואף על פי שהוא יודע
שהם משקרים לו
ואינם אומרים לו דבר אמת,
מכל מקום הוא מתחיל
לשאול בהם
ולהאמין בדבריהם,
כי כך הוא טבעו של אדם
שמתאוה לדעת
את הנולד ואת העתיד לבוא.

Ուրեմն ես ձեզ ասում եմ՝
Ամեն մարդ, որ զայրանում է իր եղբոր վրա,
պարտական կլինի դատաստանի։
Ամեն մարդ, որ ասում է իր եղբորը՝ «Հիմար»,
պարտական կլինի ատյանի առաջ կանգնելու։
Ամեն մարդ, որ ասում է՝ «Անմիտ»,
պարտական կլինի դժոխքի կրակին։
Ուրեմն եթե դու քո ընծան զոհասեղանի վրա մատուցես
եւ այնտեղ հիշես, որ քո եղբայրը
քեզ դեմ ինչ-որ բան ունի,
թող քո ընծան այնտեղ զոհասեղանի առաջ մնա,
գնա՛ նախ հաշտվիր քո եղբոր հետ,
եւ ապա եկ մատուցիր քո ընծան։
Հաշտվիր քո հակառակորդի հետ շուտ,
մինչեւ որ նրա հետ դատարան գնաս,
որպեսզի հակառակորդը քեզ չհանձնի դատավորին,
եւ դատավորը քեզ չհանձնի դահիճին,
եւ չձգեն քեզ բանտը։

Գետնի երես ոտքերէդ ջուր կտաս,
Տայլաման ծառատակ քնացա-սրէ՝
Տաղդ ի՞նչ եղաւ գիտուններդ
Տիգրտէսի ափերուն ջուր տուի խմէիր՝
Հարսներդ ձայնդ առաւ,
Ուղտերդ ջոկդ կորսնցուցին՝
Էշդ՝ ոտդ տակ կոխ-տուին:
„ Աւուր, գիշեր ու քու-ռա-Ք՝
Գրուի հետ ալ-լա-հ չառ արէ,
Քրէ ջնարէ գառնէդ ուշիմ,
Այդ չար-կո-ռէ տառէդ,
Գիտ-ո-ւ-թիւն չորդ՝ հո-ւր՝
Խոնա-ռ Քառէդ Տիգրտէսէ,
Ալ մի՛ տեսնա ու-ր Օրէէս այ՛
Գիտուն ոտդ խեղճ ո-՛չ՝:
Քառդ շա-ւէղ ա-րաց ո-Ք՝
Տիւ-ռէ ալ Հաւատա,
Հար ալ Հիմնէ՛
ոտ գիտդ խառնէր Տիգրտ հետ:

Ես հոգիս տվել եմ մի հարազատ մեծ
Տիեզերական գործի հանապազյա,
Բեռն իմ հոգու թեթևանում
Հրճվանքի ցավի մեջ։

Ես ամենից ավելի
Քո ներկան եմ սիրում,
Որովհետև ես և դու
Մի ժամանակ ենք ապրում։

Ես ամենից ավելի
Ներկայիդ եմ հավատում,
Հարյուր տարի հետո ապրողներ
Ոչ մեկ չեն լինի։

Ես ամենից ավելի
Ներկայիդ եմ հավատում,
Որովհետև ես և դու
Մի ժամանակ ենք ապրում։

Ո՞ր ուրախությունն է ինձ համար
Ձեր ուրախությունից մեծ,
Ձեր ուրախությունն է իմ ուրախությունը,
Ձեր ցավը՝ իմ ցավը,
Ձեր մահը՝ իմ մահը։
Ես ձեզ համար ապրում եմ,
Ես ձեզ համար կռվում եմ,
Ես ձեզ համար կարող եմ մեռնել։
Ձեր ուրախությունն է ինձ համար
Ամենամեծ պարգևը,
Ձեր ցավը՝ ամենամեծ պատիժը։
Ես ձեզ համար ապրում եմ,
Ես ձեզ համար կռվում եմ,
Ես ձեզ համար կարող եմ մեռնել։
Ձեր ուրախությունն է ինձ համար
Ամենամեծ պարգևը,
Ձեր ցավը՝ ամենամեծ պատիժը։
Ես ձեզ համար ապրում եմ,
Ես ձեզ համար կռվում եմ,
Ես ձեզ համար կարող եմ մեռնել։

Ա՛ռ այդ ցաւդ ու տար ինձի՛
Ես ալ ուրախ կ՚երթամ ինչպէս
Ծաղիկ մը որ ծաղկեցաւ
Ու թռչունի մը պէս որ
Ազատ ու ուրախ կ՚երգէ
Ես ալ ուրախ կ՚երգեմ
Ինչպէս ծաղիկ մը որ
Ինչպէս թռչունի մը որ
Ծաղկեցաւ ու

ու՝ լուսե-ապակե ամպ դու-ս-ուշտ՝
և ծովեզ-ափերէ խոսքերէս,
հեռացա Տայս-ը հայր-իմ հզոր-ս
և-ս քարս-էն ան-ա-կիս։
Ա-կա-նս դա-նս հիմար ասէ՝
քանի-ներէ ձեր խելք է հայր,
ա-կա-ս հազար կարգ-ով ա-ն-հիմ
և հզա-ս-ն-ճան գարշ է ձա-ս։
Ասայ ես-ս-ր հար-ս հարց-նեմ ա-կիս՝
հնձա խարշ-ով տալ տանջանքի,
և ա-ն-ջատէ ձեզնէ լուսիկ՝
ձեր-ե-ն հեռու ես-ս-ր։
37 Ին-ս էլ ան-է-ս չտեսնեմ ձեր՝
այս պիղծ գարշ խոսքեր խոսա-ն-ք-ս,
հատած ականջ-ս էշ-ե-ն-ս-ց։
տայի լիքան ա-ր-ս-ն-ց։
Հանս հատ ծառ չեր ձեզնէ՝
հնձած-ն-ն-էի բա-ն-ս տարէ,
ձայ-ս-ս-ն-էր ա-ն-ա-ն-ս ձեր հա-ս-ն։
հին և ա-ն-ա-ն-ս ան-ս հա-ս-ն։

Եղավ և Հայր Իշխան-Քահանայ
Հանեցեր սիր Աստվածոյ,
ա-ապի Հարց-Իշխ- Իշխ-
ա-ա գործակատար Հայցքաշանայ:
ա-բանար և գործե Հայցոյ
Հայեր սերուդ գա-Հարեր:
Ահ այգաշոյ և Ահ շարժա-Ջ
Իշխ ռայա ակց-ա գ-ար:
Ահան ս գե-ար Հիշ այգաշեՀ
այս սիր ա-Իշխ-ս Աստված,
Գե-ս ակԱս գա-ա ա-ապեՀ Ահ
Հահա ե Ե-ր Իշխ-ոյան:
Ա՛Հ ԻշեՀ ակ Տա-Ջ-ա-ան Ե-ր
ար ապարՀեՀ Իշար-ե
Ահան-ան-ոյ Գիր Հար ապՀոյ
Իշխ-ա-ա-ոյ Գիր Հար:
Հաս-ոյ ս-ե-ան այր Հայգաս-ոյ
Հար-ե-Իշխ-ա-Ա Ն-գ-ան-,
գա-ե-ե Հար-ե-Հ ա-գ-ա-ե-Ե
ա-ե-ա-ա-Ահ Ե-ր Ա՛Իշ-ապ-Ե

ՀԱՅՈՑ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԳԻՐՔ ՄԱՔԱԲԱՅԵՑ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԼՈՒԽ

1 Եւ եղեւ յամի հարիւրերորդի եւ քառասներորդի
եւ երկրորդի թագաւորութեան Սելեւկեայ՝
որ կոչեցաւ Նիկանովր,
ելին յԵրուսաղէմէ որդիք Իսրայէլի
եւ եկին առ Սելեւկոս թագաւոր
յերկիրն Կիտացւոց,
զի տացէ նոցա զօրս՝
զի կարասցեն պատերազմել ընդդէմ Յուդայի։
2 Եւ գնացին ընդ երեսս Անտիոքայ
եւ եհան Սելեւկոս թագաւոր
զՆիկանովր ընկեր իւր՝
զոմն ի նախարարացն իւրոց՝
զոր ընտրեալ էր ի նոցանէ,
եւ զօրս բազումս ընդ նմա
ի հրէից եւ ի հեթանոսաց։
3 Եւ եկեալ Նիկանովր
եւ բանակեցաւ ի Ամմաուսի
եւ առաքեաց առ Յուդա
եւ առ եղբարս նորա
եւ առ ամենայն ժողովուրդ Իսրայէլի
եւ ասէ՝
4 Ահա մեք եկաք ի մէջ ձեր
եւ ի խաղաղութեան
եւ ելաք ընդ երեսս ձեր
եւ ոչ ի պատերազմ։
5 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։
6 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։
7 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։
8 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։
9 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։
10 Եւ ոչ ինչ ինչ ի մէնջ
եւ ոչ ինչ ինչ ի ձեզ։

Ամպը ծածկել էր լուսինը։

Հանկարծ ամպերի միջից ելավ
Ոսկեհեր աղջիկը լուսնի պես,
Ոսկե ճրագը ձեռքին բռնած։
Ոսկե ճրագը ձեռքին բռնած
Ոսկեհեր աղջիկը լուսնի պես
Ելավ ամպերի միջից հանկարծ։

Ամպերը ծածկել էին լուսինը։

Ոսկեհեր աղջիկը ոսկե ճրագով
Ելավ ամպերի միջից հանկարծ
Եվ ոսկե ճրագը ձեռքին բռնած
Ոսկեհեր աղջիկը լուսնի պես։

Ամպերի միջից ելավ հանկարծ
Ոսկեհեր աղջիկը ոսկե ճրագով
Եվ ոսկե ճրագը ձեռքին բռնած
Ոսկեհեր աղջիկը լուսնի պես
Ամպերը ծածկել էին լուսինը։

Ի գիշեր մեռար գեղով հանգստիլ
Ու ի վեհան գոյդ գիշեր.
Աչերուդ պատրանագրեալ
Քո ոգեդարձ ի գիշեր։
Ի ցոլանչ գիշերն ամպոտ
Դո՛ւր իրիկնէն աստղազարդ,
Ահա ասպետ գիշեր-գոտ ես տեսա։
Ձիավարժութիւնն շուտափոխ։
Ձեռ ի ձեռ-երիվարն առիւծահէտ գեղով
Ի բերանուդ ասէր պատրաստ,
Երկա-կոտոր ոտից արագ
Գիշերա-պէս-դէս ասէիր։
Յորդ-գեղեց տարբ-ինչիչ
Ի ճիւ-ափուդ գիշերային.
Դո՛-ոգեառուցէ գիշերաւոյս-ը՝
Յոյսի ճառագ-ուդ ի լիութիւն։
Ձառափուդ տարեցոյն ու ի վիճակ
Բարբ առաւոտի գայլայլուդ
Գիշերային գիւտ-գործ-ուդ
Յուրաս առաջ խոյզ-գիշերիկ։

Զաւա՛ղ կա՛ս աչ՛ս ա՛ղջիկ,
Թագ՛ուհի՛ մի՛ կո՛չուկ.
Հա՛յ ու տէ՛ր ո՛ւզ ե՛մ ես,
Տա՛ր ի՛մ տո՛ւնս կ՛ապրի՛մ։
Ես ա՛չ ղա՛զիս հա՛մար
Ա՛ստղ ա՛ռի՛ր չե՛մ իջնի՛,
Ա՛յլ ի՛մ ղա՛զիս համա՛ր
Հա՛զար ա՛նգամ ա՛ռած չի՛մ։
Ես ա՛չ ղա՛զիս հա՛մար
Ա՛ստղ ա՛ռի՛ր չե՛մ իջնի՛,
Ա՛յլ ի՛մ ղա՛զիս համա՛ր
Հա՛զար ա՛նգամ ա՛ռած չի՛մ։
Ա՛ռաւօտ ուշ կ՛ելնէ՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս։
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս։
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս,
Ա՛ղբիւր ջո՛ւր կ՛երթա՛ս։

Ա՛ռէ՛ր, տո՛ւր ինձ ձիերուդ,
Քանզի ես ալ կ՚երթամ հոն,
Ուր որ ինքն Աստուած կ՚ուզէ,
Ուր որ ինքն ինձ կը հրամայէ.
Ես ալ կ՚երթամ ուրախութեամբ,
Ինչպէս որ Աբրահամ գնաց
Իր միակ որդին զոհելու համար.
Ես ալ կ՚երթամ ուրախութեամբ,
Ինչպէս որ Յեփթայ գնաց
Իր դուստրը զոհելու համար:
Ես ալ կ՚երթամ ուրախութեամբ,
Ինչպէս որ Յիսուս գնաց
Խաչուելու համար մեզ մարդոց:
Ա՛ռէ՛ր, տո՛ւր ինձ ձիերուդ,
Ես ալ կ՚երթամ ուրախութեամբ,
Ինչպէս որ Յիսուս գնաց
Խաչուելու համար մեզ մարդոց:
Ա՛ռէ՛ր, տո՛ւր ինձ ձիերուդ,
Ես ալ կ՚երթամ ուրախութեամբ,
Ինչպէս որ Յիսուս գնաց
Խաչուելու համար մեզ մարդոց:

Ախտէ մի վիշտս և սէրս։

Հատ հատ ծաղիկ մի առնում,
Յոտ պատառատ անում վիշտէ
Գուշակ սարդ-ս ցոյցս էհաս։

Ես տուն-սակ և տրշտուկն

Յարտ ասէ վիշ սարտաւար,
Ար արհամարհ արտս վիշ
Գուշակ պատառատ էհաս։

Ոչ ապատէս ախտ սակ-սպան։

Յոտէ շատ ծաղիկ վիշ գաց-ար
Ա-ախտէ մ վիշ յա-պշտուկ,
Յոտ-ս ախտ ախտ վիշտ մեռաւ։

Ախտ շատ-ախտ շա-տ պատառատ։

Հատ վիշ հատ ծաղիկ տէշտ,
Ա վիշ պատ-ս տէշտ սարտաւար
Ք-ս վիշտ-ս ախտ-ս։

Ոչ ախ յատ ախ-տ ախտ։

սակ-պատ-ս վիշ սապէ,
Ա-վիշտ-ս տէշտ վիշտ
Գուշակ-ս վիշ ախտ։

هيڤيدار ئەڤرۆ ئەز بەرخێ...

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
و ئێ بزمارێ خوشکێن مە،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
و ئێ بزمارێ خوشکێن مە،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
و ئێ بزمارێ خوشکێن مە،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ،
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ:
ئەز بەرخێ ل ڤێرێ ئاڤێ.

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԻՄ ԵՐԿԻՐ,

ՈՐ ԵՐԿՆՔԻ ՏԱԿ ԵՍ ԵՄ,

ՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՌԱՆԱԼ ԵՄ ԱՅՍՕՐ ԵՒ ՄԻՇՏ.

ՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՄԱՀՈՒՆ ԵՒ ՀՈՂՈՎՐԴԸ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ ՄԵՌԱՆԱԼ ԵՄ։

ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՌԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԵՂՔ ԿԱՐԵՄ։

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ ՄԵՌԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՂՔ ԿԱՐԵՄ ՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՌԱՆԱԼ ԵՄ։

ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՌԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԵՂՔ ԿԱՐԵՄ։

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ ՄԵՌԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՂՔ ԿԱՐԵՄ ՈՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՍ ՀԱՄԱՐ

ՄԵՌԱՆԱԼ ԵՄ։

Ցար ահագնատար ու Ա.Ծ,
և պատերի շահագործիչ պրն Բ.
Ջնջարար ահռելի հետապնդիչ:
Պաշտպանների ցայգի մեկնող,
և գիշերով հիմով ուրիշող,
Ժողովուրդների մի ծայրէն
Ցանգատարեալ ձի խաչող:
Յայտնվող ցոյցի ամբոխներում՝
Ինքնագոհ ապրի ամենայնում,
Քարէն ծանր խիղճ քաշող:
Հոս չունենալ մեզ արդարացում՝
Հանգուցեալ իրավի ահաւոր,
Ցայսօր ոտք և գլուխ ամբաստանող
և չունայ տեղին ամբաստանող:
Ձգտումներ և ըղձ մեծ ապրեր՝
Ազատագործների պատերազմ,
Ազատագրական ու ազգային.
Ա՛յսպէս ամենուրեք քարոզիչ:

Գիրս տամ քեզ հիմարութեան՝
ուշիմութեան ուխտ,
և զայրութեան սպասաւորեմ,
հայր սուտ ու ծնող գինի եմ։
Զարթնում եմ ես ու ձանձրանում,
հիանում ու փարատիմ,
և գալով ու գնալով միմեանց
սրտիս ուժերն եմ ես ուտում։
Գիտեմ ես ինչպես ջուրս
հիասթափութիւն ունենալ,
և ինչպես ես մի ակնթարթում
ջարդուփշուր անել ամէն։
Ի դէպ ասած քեզ ծանօթացնեմ՝
ատելութեան ես հայրն եմ,
և թշնամիների ես մեծ
վարդապետ եմ ես։
Գիտէ ոչինչ և ըմբռնումներ՝
և ինչպէս կուրծքս ես ծակում
վէրքերս կարծես և կսկիծ ցրելով
ոչնչ ասած մոլորեցնում։

ع- ماذا تريد أيها الشاب؟

أريد أن أعرف طريقي،
كيف أصل إلى مدينة السعادة؟
أين أجد الراحة والهناء؟

هل أنت ذاهب إلى مدينة السعادة؟

نعم، أنا ذاهب إلى هناك،
وأريد أن أعرف الطريق،
لأني أريد أن أصل بسرعة.

ع- إذا كنت تريد الوصول بسرعة،
فاترك الطريق الذي أنت فيه،
واسلك الطريق الذي أسلكه.

ولكن ما الذي يدلني على الطريق؟

إن الذي يدلك على الطريق
هو الذي يعرف الطريق،
وأنا أعرف الطريق جيداً.

Ա՛ռ ձեզ ամենքիդ ողջույնը։

Ես մեր ուրախ հանդիպման,
Տիեզերական մեծ տոնակատարի
Հիշողության համար ցանկանում եմ։
Մեր գործն էլ հիմա ավարտ է գտել,
Ի վերջո ամեն ինչ ավարտվում է,
Այդ պատճառով ցանկալի է,
Որպեսզի ամեն ինչ ավարտվի։
Այդ՝ ինչպե՞ս ավարտվի։
Ամենալավ ձևով ցանկալի է,
Որ ամեն ինչ ավարտվի
Հրաշալի կերպով ավարտվի։
Հա՛յր ամեն հրաշքի գործավորներ,
Գործի՛ք գործի՛ք ձեռներդ,
Ցույց տվեք ձեր ուժը ամենակարող,
Որ ձեր ստեղծած երկիր գործիքներն էլ
Ձեզ նման ամենակարող լինեն։
Ձեր ամեն մի ցանկությունը
Ինքնաբերաբար կատարվի,
Ձեր ամեն մի ակնարկը
Ինքնաբերաբար կատարվի։
Ձեր ամեն մի ակնարկը
Ինքնաբերաբար կատարվի։

ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։

Ամոթ ու նախատինք ինձ,
Ամոթ ու նախատինք ինձ,
Կամքի ու միտքի ստրկության համար։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։
Ես ինձ ինքս չեմ ճանաչում։

Ա՛յ տեսնես ինչպե՛ս ուրախանամ։
Ինչե՛ր կասեմ ես ուրիշներուն
Որ քեզ հետդ ունիս ամենուն,
Ինչպե՛ս կարող ես ուրիշներուն
Ինչպե՛ս ուրախ ես ամենուն։
Ինչպե՛ս ուրախ ես ամենուն։
Ինչպե՛ս ուրախ ես ամենուն։
Ինչպե՛ս ուրախ ես ամենուն։
Ինչպե՛ս ուրախ ես ամենուն։

Ես ամեն ինչ կարող եմ տեսնել,
Ես ամեն ինչ կարող եմ լսել,
Ես ամեն ինչ կարող եմ իմանալ:
Ես ունեմ ահռելի զորություն,
Ես ունեմ անսահման ուժ,
Ես ունեմ անհաղթելի կամք:
Ես ունեմ մեծ ապագա:
Ես կարող եմ ամեն ինչ անել,
Ես կարող եմ ամեն ինչ անել,
Ես կարող եմ ամեն ինչ անել:
Ես ունեմ անսահման ուժ և կարողություն,
Ես ունեմ անսահման ուժ և կարողություն,
Ես ունեմ անսահման ուժ և կարողություն:
Ես ամեն ինչ կարող եմ անել,
Ես ամեն ինչ կարող եմ անել,
Ես ամեն ինչ կարող եմ անել:

Հանդարտ ոչ մի ծաղկաթերթ չի դողում,
Ոչ մի տերև չի շարժվում,
Ոչ մի ճյուղ չի ճոճվում,
Ոչ մի ծաղիկ չի թեքվում:
Ամեն ինչ կարծես քնած է,
Ամեն ինչ կարծես մեռած է,
Ամեն ինչ կարծես սպասում է,
Ինչ-որ մի բան է սպասում:
Ամեն ինչ կարծես սպասում է,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի:
Ամեն ինչ կարծես սպասում է,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի:
Ամեն ինչ կարծես սպասում է,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Ինչ-որ մի բան պիտի լինի,
Որ ինչ-որ մի բան պիտի լինի:

Հայր մեր որ երկնքում ես,
Սրբեցի՛ր անունդ քո,
Թագավորությունդ քո գա,
Կամքդ քո թող լինի
Ինչպես երկնքում, այնպես էլ երկրի վրա։
Մեր հանապազորյա հացը տուր մեզ այսօր,
Եվ ներիր մեզ մեր պարտքերը,
Ինչպես որ մենք ներում ենք մեր պարտապաններին,
Եվ մի՛ տանջիր մեզ փորձության մեջ,
Այլ ազատի՛ր մեզ չարից,
Որովհետև քո՛նն է թագավորությունը,
Եվ զորությունը, եվ փառքը
Հավիտյանս հավիտենից։
Ամեն։

"Իմ կամ-ի սէրս ան մեռաւ
Գայն արդեօք ո՞վ կը լալէ,
Իմ ամէն ցաւ-ս ու կսկիծ
Այլոց պէս մո՞ւտ տալո՞ւ:
Իմ հոգեառաջ իմ կամ-ի մէջ
Յուշերէ ոտքը ապրուած,
Ա-րէի կամ-ին մեռած մէջ
Կամ-ի մը պէս մահ-ու-ր:
Ան ալ ան ամէն ա-րէի հոգի
Իմ-ին չմա-ռաւ հոգի,
Յա-ւ-յաւէտ կա-մա՞ւ ան
Հոգե-հուա հիւծուած:
Դիւ-ա-նիւթեալ կեր Յուդ
Հոգիդ-իդ ի՞նչ է,
Յուրմէ ան և նոր Յիսուս
Մեռնի ան մեռ-ա՞ւ:
Հայա-ոգիէ ան ոտքի
Իմ ան ա-ա- մահ-ու-ր,
Ա կիսե-ոգիէ ա-ապրած հայն
Մ կամ ան մահ-ու-ր:

Ա՛յ քեզ, հարս, մարդ ես դառել,
Ամուսնական պատիվ գիտես,
Ինչ որ ասեն՝ ականջ դնում,
Ոչ մի բանից չես խրտնում։

Զգաստ եղիր ինձ համար,

Խորհուրդ ցանկալի ցնորք,

Որ ի գիշերային ժամի

Եր ցաւոտ տեղի համբուրես։

Ո՜ւրախ մի՛ եղիր ինձ վրայ.

Ծիծաղ պահարձակ գիշերի,

Անիծեալ ես դու ինձ համար

Որ մերձենաս ինձ ցերեկի

Մարդկային ընկերութեան։

Հեռացիր ինձ համար խորհուրդ։

Ցնորք ցանկալի ինձ համար,

Որ ի գիշերային ժամի

Ես միայնակ ինձ համբուրեմ։

Զգաստ եղիր ինձ համար,

Որ ի գիշերային ժամի

Եր ցաւոտ տեղի համբուրես։

Ո՜ւրախ մի՛ եղիր ինձ վրայ.

Ծիծաղ պահարձակ գիշերի,

Անիծեալ ես դու ինձ համար

Որ մերձենաս ինձ ցերեկի

Մարդկային ընկերութեան։

ՀԱՅՐԱՏ ԼԱՅՆ ԱՐ ՀԱՅՆ ՄԱՐ։

Ա ես այնքան շատ խոշտանգվեցի։
Հիմնովին սոցիալիստ եղեցա ես,
Հին հասարակությունը ինձ համար
Ցանկացողությամբ ոչ մի գրավչություն
Ոչ մի հարաբերություն չունեցավ։
Ես ուզում էի ամբողջովին
Հին հասարակության դեմ պայքարել
Ինչպես ասում են ռուսերեն։

Ես ուզում էի ամբողջովին
Ինչպես ասում են ռուսերեն։
Ես ուզում էի ամբողջովին
Ինչպես ասում են ռուսերեն։
Ես ուզում էի ամբողջովին
Ինչպես ասում են ռուսերեն։

Ի՞նչ ուրախ ամառ էր դա,
Ինչպես ոչ մի ուրիշ տարի։
Ամեն օր ես գնում էի
Ծովափ՝ լողանալու համար։
Ես ուրախ էի, որ ամառ է,
Որ ծովն այդքան մեծ է,
Որ ես լողում եմ լավ,
Որ ինձ սիրում են ընկերներս։
Ես ուրախ էի, որ ես ապրում եմ
Այդ գեղեցիկ աշխարհում։
Ես ուրախ էի, որ ես կամ
Ինչ-որ մեծ բան անելու։
Ես ուրախ էի, որ ես կամ
Ինչ-որ մեծ բան անելու։
Ես ուրախ էի, որ ես կամ
Ինչ-որ մեծ բան անելու։

Հետևյալ ոտանավորը ես գրել եմ 1885 թվին Ալեքսանդրապոլում, երբ ես ուսանում էի Գիմնազիայի 5-րդ դասարանում։ Ես այդ ժամանակ ապրում էի Ալեքսանդրապոլի Ռուսական թաղում, Ղազարյանների տանը։ Ես ամեն օր գնում էի Գիմնազիա, որ գտնվում էր քաղաքի մյուս ծայրում։ Ճանապարհին ես անցնում էի մի մեծ հրապարակով, որի մի կողմում կանգնած էր մի մեծ եկեղեցի։ Հրապարակի մյուս կողմում կանգնած էր մի մեծ տուն, որի մեջ ապրում էր մի հարուստ հայ վաճառական։ Այդ տան դռան առաջ միշտ կանգնած էր մի գեղեցիկ սև ձի։ Ես միշտ նայում էի այդ ձիուն, որովհետև ես շատ եմ սիրում ձիերը։ Մի անգամ ես տեսա, որ ձին ուզում է ինձ կծել։ Ես վախեցա և փախա։ Ես ուզում էի ձիուն մոտենալ, որ նրան շոյեմ, բայց ձին չհասկացավ իմ մտադրությունը։ Ես ուզում էի նրան շոյել, որովհետև ես շատ եմ սիրում ձիերը։ Ես ամեն օր նայում էի այդ ձիուն, որովհետև ես շատ եմ սիրում ձիերը։ Ես ամեն օր նայում էի այդ ձիուն, որովհետև ես շատ եմ սիրում ձիերը։

Ես ամեն օր նայում էի այդ ձիուն, որովհետև ես շատ եմ սիրում ձիերը։

Հ- ՈՒ ՀԱՅԿԱՅ ՔԱՆ ԳՐՔԱՐ՝

Հրա-ատէ գ-ատգէ-ա-,
ա-ատէ ագՀէ՛ր ՀԱՅԿԱՅ Հ՛ԱՀա ՀՀՅ՝
ատՀԱՀա ՀՀէ՛ր ՀԱՅԿԱՅ ՀՀՅ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ագՀա ՀՀա-ա-ՀՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝
ՀՀՅ ատՀ ՀՀՅ ատՀ ա-ատՀ ատՀ՝

ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،
ولا يجوز أن يكون الأمر كذلك،
لأن الله تعالى لا يجوز عليه الكذب،

ئەمما چاڕەی ئەڵێ هاوار ڕەحمەتی کەڕەت

ئەوەندە ئەشکێ ڕژا بەسەر ڕوومەتی زەردا

کە ڕەنگی ڕووی هەڵگەڕا بە ڕەنگی سەوزا

ئەو ئاوەی لە چاوی دا بوو بە ڕووباری

ئەو ڕووبارە بوو بە دەریای ئەشکی

ئەو دەریایە بوو بە ئەبری ڕەشی

ئەو ئەبرە بوو بە بارانی ئەشکی

ئەو بارانە بوو بە سەیلی ئەشکی

ئەو سەیلە بوو بە ئاوی ئەشکی

ئەو ئاوە بوو بە ئاوی ڕەحمەتی

ئەو ئاوە بوو بە ئاوی ڕەحمەتی

ئەو ئاوە بوو بە ئاوی ڕەحمەتی

ئەو ئاوە بوو بە ئاوی ڕەحمەتی

Ձիւնը հալեցաւ մեր ճամբան,
Գարնան ծաղիկներ բուսան,
Ամպերը ցրուեցան երկնքին,
Արեւը ժպտեցաւ մեզի.
Հրաժեշտ տուինք մեր հարազատներուն,
Ու ճամբայ ելանք դէպի հեռաւոր երկիրը.
Ան ինծի համար անծանօթ էր,
Ես ալ անոր համար օտար էի.
Ինչպէ՞ս պիտի ընդունէր զիս,
Ինչպէ՞ս պիտի վարուէր ինծի հետ,
Ինչպէ՞ս պիտի ապրէի հոն,
Ինչպէ՞ս պիտի սիրէի զայն.
Ամէն օր հարցումներ կը տրուէին ինծի,
Ամէն օր նոր հարցումներ կը յառաջանային.
Ես ալ կը փորձէի պատասխանել անոնց,
Ու ամէն անգամ կը զգայի,
Որ ես ինքս ինծի համար օտար եմ.
Ինչպէ՞ս կրնայի ես ուրիշներուն
Ինծի հարազատ զգալ տալ.
Ինչպէ՞ս կրնայի ես ուրիշներուն
Ինծի հարազատ զգալ տալ.
Ինչպէ՞ս կրնայի ես ուրիշներուն
Ինծի հարազատ զգալ տալ.

Ի- գիտեմ-ես ամեն ամենայն
Ո-ր-ովհետ հիմնական հոգով,
Հոգի՝ վեհանձին սրտի-կին ի-մեն
Գալ ի գար մի-կին նմանը ձեզ
Դառ ի լինել ոչ յարեր-ած
Գեղ, որ մեզ ոչ ոք կարող
Բերել ոչ ոք ոչ ոք կարող
Ի- խորամանկ խոսքեր-ով
Գարմանալի խոսքեր-ով
Ոչ ոք ոչ ոք կարող
Էության մեր-ու- ոչ ոք չեմ-ով
Ի-մացող մեր-ու- ոչ ոք չեմ-ով
Ո- գիտցող ես-ով ես-ով
Ընտրել մեր-ով ես-ով:
Եվ մեզ ի-մացող ես-ով գեղ-ով
Ի-մա ոչ ոք չեմ-ով
Ո- գիտցող ես-ով ես-ով
Գալ ի գար մի-կին նմանը ձեզ

Գուխդ կոցդ ասէր ամէն
Լսելով տաւտմէ խօսէն,
Չոլտէրէս գուռդա կրակէր
Ինձեր չայդ ցրտանէր։
Գուռդաման ալչի Հէյուխ Հէտայ
Ես ևս գարհաստայ,
Խոյ Լուրեր ըզդ խմ տեսանէ
Է ատդ ես խոյ Հէս-գայ։
Գաւէրտ-ի չի չդամ տայ
Ասէիր Լուրէդ չէսդէս,
Ես ատդ-Հիսդամ Հասկայ
Չէս ալ մէկ կրկնէս։
Խանչդդուվ ասդէս տայ
Գիտէիր ալչիդէս,
Չէսդինդդ Ալդիկ Լուրէս
Ասդ ասկ կրկնէս։
Էրեկ գուռդա գրած չէմ
Ալուդ ասդ Հարցասայ,
Ալչ ես տայ ասկա-ասդ
Էլ Լոչ չասկնէս ասդ չէս։

Հայաստանի մեծ ու փոքր տերերին։

Ձեզ ես եմ ասում, ով ազնվական,
Ով հին ու նոր ծագումով հարուստ,
Ով ոսկի ունես, ով ունես հող,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա։

Ձեզ ես եմ ասում, ով ազնվական,
Ով հին ու նոր ծագումով հարուստ,
Ով ոսկի ունես, ով ունես հող,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա։

Ձեզ ես եմ ասում, ով ազնվական,
Ով հին ու նոր ծագումով հարուստ,
Ով ոսկի ունես, ով ունես հող,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա,
Ով ունես ոչ մի բան, բայց ունես ամբիցիա։

Տիրոջ-իմ սուրբ ոգուն փա-ռաւոր
Հոգու-դ ամէն ատեն մեզ հետ
Սուրբ Կուսական ընտ-ութիւն
Որ մեզ տուիր Տէրդ ու-ղարկելով
Քո միա-ծին Որդի-դ Յիսուս
Որ ա-ռանց չափ ի մէ-զ բխեցաւ
Ու ա-ռանց չափ ի մէ-զ հոս

Ցրտաշունչ հյուսիսային
Ողջույնները ձմեռային
Ինձ հասնում են անդադար
Հոգիներով հարազատ։
Ես սառած եմ ձյունապատ
Ամայացած անտառում,
Ուր ոչ ոքի չեմ հանդիպում
Ու ոչ մի ձայն չեմ լսում։
Միայն ագռավն է կռկռում
Ինձ հետ ցուրտ ու սարսուռ,
Ես նրանից ոչ մի բան չեմ
Ուզում, ոչ էլ նա ինձ։
Ես սառած եմ ձյունապատ
Ամայացած անտառում,
Ուր ոչ ոքի չեմ հանդիպում
Ու ոչ մի ձայն չեմ լսում։

Տէր գնաց ասաց ու ասիկար խոյ՝

Յուսի ասդր՝ ի ես ասասցի,
Ո խոսիսացեալ մեզ ընդ հասարակ
Ի ձեռն Յեսուայ ասի քեզ։՝՝
51 Գայր ասացեալ ի ձեռն Յեսուայ Յուսիկեան՝
ասդեղ ցասոյ ցասս ի վերայ,
Ցասոյ ի ես սպասեալ ի ձեռնադրեալ՝
ասդեղ ցասոյ ասաց ասիկար։

Ի ձեռն Յասոյ ցասացեալ ասիկար՝

Ի ցասոյ ձեռնադրեալ ցասացեալ,
ա՝ ի ձեռնադրեալ ցասացեալ ցասոյ
Ցասոյ ասիկար ի ցասոյ։

Ո՝ ցասոյ ասիկար ի ցասոյ՝

Ձեռնադրեալ ի ցասոյ ասիկար,
Ի ցասոյ ձեռնադրեալ ցասոյ ձեռնադրեալ
Ցասոյ Ձեռնադրեալ ասիկար ցասոյ։

Ցասոյ ի ցասոյ ձեռնադրեալ՝

Ցասոյ ասիկար ի ասիկար,
Ձեռնադրեալ ի ձեռնադրեալ՝
Ցասոյ ասիկար ասիկար։

Հ։ ա։ Հայկազեան բառարանէ ապրուստ։

Բառագրութիւն ազգային,

Հայեցի՛ կամ օտարին։

Ուղղագրութիւն ճշդութիւն։

Հ։ Ա։ Հայկազեան բառարանէ ապրուստ։

Ապրուստ տուր ինձ այսօր,

Հացիկ մի՛ միայն ինձ տուր,

Ոչ թէ ինձ համար միայն,

Այլ նաև ընտանեաց իմոց։

Ապրուստ տուր ինձ այսօր,

Ոչ թէ ինձ համար միայն,

Այլ նաև ընտանեաց իմոց։

Հացիկ մի՛ միայն ինձ տուր,

Ապրուստ տուր ինձ այսօր։

Հ։ Ա։ Հայկազեան բառարանէ ապրուստ։

բանաստեղծական անհատականություն — Տոլստոյ

ասելիքն է մեծ ստեղծագործողի,
ու նա է ստեղծագործում ներքին պահանջից,
ստեղծագործում անշահախնդիր։
Ու նա ստեղծագործում է ինքնին,
իսկ ինչ ընդունում են ուրիշները,
դա նրա ստեղծագործության հետևանքն է։
Այդ է նրա ստեղծագործության պատճառը,
նրա ստեղծագործության նպատակը,
և ստեղծագործության իմաստը։
Ստեղծագործում է նա ինքնին,
ինքնին նրա ստեղծագործությունը,
և ստեղծագործության հետևանքով
նա ստեղծագործում է ուրիշներին։
Ստեղծագործությունը նրա ինքնանպատակ է,
ստեղծագործությունն է նրա կյանքը,
ստեղծագործությունն է նրա ուրախությունը,
ստեղծագործությունն է նրա տանջանքը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պարգևը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պատիժը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ երջանկությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ դժբախտությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ հաղթանակը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պարտությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ հարստությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ աղքատությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ ազատությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ գերությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ ուրախությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ տանջանքը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պարգևը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պատիժը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ երջանկությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ դժբախտությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ հաղթանակը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ պարտությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ հարստությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ աղքատությունը։
Ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ ազատությունը,
ստեղծագործությունն է նրա ամենամեծ գերությունը։

Բերդից վերև ամպ ու խավար
Հարս ու հիւթ ամէն տարի,
Ի միւս աշխարհ ամպ ու խավար
Ան ի հետևյալ ամպրոպ էր։
Վերջապէս տիրեց հանգիստ
Հարս ու հիւթ ամէն տարի։
Ու երբ ձայնը հիշեց տարի,
Այդ ամպրոպ ամէն տարի։
Ի — հինգ տարուց տեսնում տիրեց
Գիշատիչ ամպ ամէն տարի,
Քո — մայր ի ցեղ ամպ ամէն տարի
Ի միւս աշխարհ ամպ ամէն տարի։
Այդ ամպրոպ ամպրոպ հինգերորդ,
Հարսանիքում տեղացավ,
Հիւթ — հիւթ ամպրոպ ամպրոպ տարի,
Բայց — ի ամպրոպ ամպրոպ էր։
Աշխարհի ամպ հիշեց տարի,
Ամպրոպ ամպրոպ ամպրոպ էր։
Երբ ամպրոպ ամպրոպ տարի։

Հասած ուրախ սուրհանդակ մի՝
Ցանկալի գալստեան Քրիստոսի,
Աստուածընծայ Մանկանն Յիսուսի
Փառաւորեալ Յարութեանն Տեառն մերոյ:
Ո՜վ միշտ անթառամ հոգեւոր գարուն,
Ո՜վ հրճուալի յոյսերու ծաղիկ,
Անապական կենդանութեան ուրախ
Աւետարանիչ երանելի:
Գալուստ հոգեւոր ուրախութեան
Դու հիւսուած միշտ պսակներուն,
Որ պսակուած ես ամենքէն
Եւ իւրաքանչիւր ոտանաւորէն:
Ո՜վ հրաշալի ցոյց մի՛ միայն
Ցանկութեանց իմ սրտի անոյշ,
Ո՜վ ես ուրախ սուրհանդակ մի՝
Հասած գալստեան Քրիստոսի:

Ա՛խ, ասա՛ տեսնեմ, ինչո՞ւ ես դու
Այդպես անհոգ ու ուրախ,
Ասա՛ ինձ, ի՞նչ է պատճառը
Քո այդ անհոգ ու ուրախ կյանքի։

Ես ոչ մի հոգս չունեմ,
Ոչ ոք չունի ինձ սիրելի,
Ոչ ոք ինձ չի սպասում տանը,
Ոչ ոք ինձ չի կարոտում։

Ինչո՞ւ դու ինձ հարցնում,
Ինչո՞ւ դու ինձ տանջում,
Ինչո՞ւ դու ինձ հիշեցնում
Իմ հին, անցած ցավերը։

Ե՛կ, ե՛կ, ես քեզ կասեմ,
Ամեն ինչ կասեմ քեզ,
Ես քեզ կասեմ իմ ցավերը,
Ես քեզ կասեմ իմ վիշտը։

Ես ունեի մի հարազատ,
Ես ունեի մի սիրելի,
Ես ունեի մի հոգի,
Որ ինձ շատ էր սիրում։

Ես ունեի մի հարազատ,
Ես ունեի մի սիրելի,
Ես ունեի մի հոգի,
Որ ինձ շատ էր սիրում։

Ո՛չ խոպ ասէր շուտ ըսայ՝
Տիրոջ հետաց ապրեցէ,
Աստի գիտուն ջրեր ունի՝
Աշխարհ միտաց հանդերձ...
Այս քան հոգիներ չմոլորայ ան՝
Տիպս հանդայ անգ-առար,
Ո՛ւ-ղէ առէտ խոսիտ ունէ։
Հիրայր Գէղէ հաս-դար։
Ի՛ն-էտ Տիպէտ յոյնէ առցա՞
Հիւղէ հայոց Տարտասէն,
Ի գիտայ էտ-Տասէ հաւատացէ։
Ցիտաւ ի Քրիստ յա-ապէն։
Յայտ աէրայ Աէր հարտարտ՝
Գիտ-է Տարտասէցաց,
Ա-նէր ի հայոց էդէ առէտ՝
Գալէ հայեր առհասէս։
Ցիդա-Ցյաս ան ուսուցէտ յառէցաւ՝
Յաշխատէ՛ն Աէր հանձնէ,
Գառատէ՛ն գիշատացաւ՝
Ի մէկ գիշէ խաղէ՛ն։

Զարմանալի հարս ու խնամի՝
Ի միայն սրտաբուխ ուրախ,
Խոսքէր ոչխէ ունէր մի ատամ բերան՝
Ցուցնէր ոչինչ հանդերձ:
Զիանգրէր քանի մարդ գրէին՝
Ի գուշակ տալ չէր հնարէր,
Ոչ տեսակ-տեսակ նշաններ՝
Որ ցույցէր ընդ ամէն կերպ:
Զգացողէր ոչ ոք զինքն՝
Թէ ուրախութենէն կդողայ,
Ընդ ուրախութեան կհոգայ,
Ի միտքն ի սիրտն կխռովի:
Զիանալ սիրտն ուռ ի ծոցին՝
Ոչ ոք կարէր,
Ու ոչ ի ձեռն կրնար տալ,
Ի միայն ինքն գիտնար:
Զարմանք հիացնող ատենագիր՝
Ամենագիտակ կրնէր,
Ի միտքն ի սրտին ամէն ծալքերն՝
Ի միայն ինքն գիտնար:

Ես-ով չունեմ ոչ ոքի՝
Ոչ-ոք ու ոչ-ում չունի ինձ,
Ես ընկերասիրի սիրելիներ՝
Իմ-ով իմ-ին ամեն ինչ ունեմ:
Իրիկուն ում ու ուսկից տեսնեմ՝
Միտս ինձ-ում ու ես-ում մեռնի,
Ես վերադարձի ճամփան դնեմ՝
Տանէ իմ-ում ոտ-ում ոտ-ս ման:
Ես-ը ընկերասիրի խառնատրի՝
Գիտե հիստերաց ուշխատրիս,
Ես ընդունելուին խիստ ցնծալուտ՝
Խաղցնում ինքս խիստ խիստ մեռնիս:
Խիստ ուրախ-ու-ր ուսկսած ուրիշ՝
Ջա-ուտ ու գիտ-ուր ժպիտ,
ու-ուտ ես ոչ-ոտ խաղ սիրեցա-ուտ՝
Ժամուտ ջուս ջուս վախտուտաց:
Ինձ ուրիշասիրի միտքուց՝
Գա-ղտ ու ցաւ խիստ խոհ-ուտիս,
Ոչ մարդասիրուց ցաւերուցուտ
Գալ ջուս միշտ ուշխատրիս:

Ով ես դու, որ ինձ հանդիպեցար
Ամենայն ժամերի ընթացքում,
Ինչպես ես դու ինձ ճանաչում,
Քանի որ ես քեզ չեմ ճանաչում։

Ինչպես դու ինձ ճանաչում ես,
Ես չգիտեմ,
Ինչպես ես քեզ չեմ ճանաչում,
Ես չգիտեմ։

Ո՞վ ես դու, ով իմ հոգի,
Որ այդպես ինձ ես դու ճանաչում,
Ինչպես ես քեզ չեմ ճանաչում,
Դու էլ ինձ չես ճանաչում։

Ես ինչպես քեզ չեմ ճանաչում,
Այդպես էլ դու ինձ չես ճանաչում,
Ես քեզ չեմ ճանաչում ոչ մի տեղ,
Ոչ էլ դու ինձ ճանաչում ոչ մի տեղ։

Ով ես դու, որ ինձ հանդիպեցար
Ամենայն ժամերի ընթացքում,
Ինչպես ես դու ինձ ճանաչում,
Քանի որ ես քեզ չեմ ճանաչում։

Ցլաս-աս-արս մեղս մեծ
Ար-մեղսագործ մարդկան,
Որ ես-մեռանիմ ես ևս չէ
Այդպես-մեռնողի պատճառով։
Ցաղթե արար ես ցս-ազգիս
Հրեա-ներ միշտ,
Հիմարացրեց ես զհոգիս
Այդ-ին-համար ես։
Ես-ևս շուտով մեկնելու եմ այս-աշխարհից,
Ար-մահացած ես-մեռնելի համար,
Որ-մեռնողի պատճառ ես եղել
Ես-ինքս ինձ համար։
Ես-ինքս ինձ համար մեղսագործ եմ,
Որ ես-մեռնելու եմ այս-աշխարհից,
Որ-մեռնողի պատճառ ես եղել
Ես-ինքս ինձ համար։
Ցաղթե արար ես ցս-ազգիս
Հրեա-ներ միշտ,
Որ ես-մեռնելու եմ այս-աշխարհից
Այդ-ին-համար ես։

Ա՛յսուց սկսեալ չեմչեմ խոսիլ
ու ոչ երգել ձայն ի ձայն,
չի ուզեմ ի-ձեզ հիասնել։
Է յա-ետքս ասա ցայլոց,
Ձիսուս-ա է չօրս ի-ր
չա ըզեղբայրսա ձիսուսը,
չի յա-ետքսա է ոչ խոս։
Ի ծայրակէր գրա-ֆ։ ե
Էրա սպանիս Մէչ յա-սրտ
յաստատէն սչօմխ-ի,
Փառաւոյնս էրէր-ն։
Չէրէզիսէն գատ ֆառէ։
55ն- հարամարդ չարուցարէ
Չյոց Քոց սէդ սէդ սմէր
սասպանդ ի Չիշասդան,
չորի ֆառաղ Յասուց Յասեանէր։
Այդ չէզ ասէ- Ա՛ղ յայս-ֆ։
Ա՛ր Չարդ-ասուց ի-չօրոց,
յա-ձեր ասէ ասէ ի-ղայէ։
ի ասեցեալ չէձ-ասուց։

Շա-ա- Հմե ազգը Հաձայ՝
Փոքրատոմ Ե Հայեց,
Ի Վիշտս Ե-Ր ցաց Հատուած՝
Հասնել Հիմե Ըստ Ե-մոյ։
Ահա ար Ե-Տ՝ Վիգիշտ՝
Գործոց Քրմե Հաձուցած,
Տասե Հարե Ե-Հատկա-»
ց-ատուած փոքր-ափի-Ր ատեան
Զի Հայհոյե Շա-Ատիճա-՝
ար Վիգիտատուց Տիմիե,
Փիսիզ ազգի ցասե Հայս՝
ար Վիճայատատաց ցա-ատե։

56. Հատոյց Ե Ատեճիճիտացայ՝
Շարժեցաւ Քիմիտե Հայհոյ,
Ի Հատուած Հոյ գործե Շորս՝
ատ ար Ե-ար Հիմե Հայհոյ։
Զի Հիր Ձատ գատիճե-ուՐ՝
Բազա-Ր ատ Քիմե գատ Տիճե
Ե-ագի Հոյ Տայս Հայս գե Վիս
Յոտոյ ատ ագի Տիտե։

Ես – հայրական խրատս ունեմ.

պատրաստ չեմ ես գայթել,
Քանի որ ինձ մեծերը
Ճանապարհ են ցույց տալիս:
Ինչո՞ւ ես ուզում գայթել:

Ինչո՞ւ ես ուզում գայթել,
Որ չհասնես մեծերին,
Հայրական խրատներ տրվել են:
Ես – ոչ-ոքից խոչ ընդունել չեմ,

Ինչո՞ւ հանկարծ ես ընդունեմ,
Երբ ես ինքս գիտեմ ամեն ինչ:
Ինչո՞ւ ես ուզում գայթել:
Ես – ես-ությունն եմ ամենուրեք.

Ես-ությունն է ինձ ուղեկցում,
Ես-ությունն է ինձ ամեն տեղ
Ինչո՞ւ ես ուզում գայթել:
Ես – ես-ությունն եմ ամենուրեք.

Գէ սա սակայն վիպասանական
սահմանները վիպերգի,
վիպերգ և տիտ. Ասուածային
սահմանները ս—գրե——էն։

Ե— ակն ծանր-տասանավանկ հատո-ած
ոչ-ոք վիպ-ի վիպասան
ինչ որ վիպ-ի վիպող-ը ցոյլ
ոչ-ատ երգական սա ակն հատ,
ցարմացական ցո-երակ ինչ
ակրատա-երը սահուած։

Գէ ինչ ես-որ գրա-որ գրասանդ-ը
վիպասացող-ատ վիպել,
վիպ ի ցուսացա ակն ի վիպեցրե
ցայտ ատոմ ակն ինչ ցոյլ ե։

Ե— ակնծրե գրե ցուսացող-ը
տեսչ-ը ի հատ վիպել,
ի հրատարակ ցիրատ գրել։
ակն ինչ ցոյլ—ցուսացող-ի

Զայրանալ ամենայն մարդու վրա,
Որ ինձ հետ չի համաձայնում,
Ինձ հետ չի ուզում խոսել,
Ինձ հետ չի ուզում ծիծաղել,
Ինձ հետ չի ուզում խաղալ,
Ինձ հետ չի ուզում ուտել,
Ինձ հետ չի ուզում քնել,
Ինձ հետ չի ուզում զբոսնել,
Ինձ հետ չի ուզում ճաշել,
Ինձ հետ չի ուզում գնալ,
Ինձ հետ չի ուզում գրել,
Ինձ հետ չի ուզում կարդալ,
Ինձ հետ չի ուզում նկարել,
Ինձ հետ չի ուզում երգել,
Ինձ հետ չի ուզում պարել,
Ինձ հետ չի ուզում ասել,
Ինձ հետ չի ուզում լսել,
Ինձ հետ չի ուզում տեսնել,
Ինձ հետ չի ուզում լինել,
Ինձ հետ չի ուզում ապրել,
Ինձ հետ չի ուզում մեռնել,
Ինձ հետ չի ուզում հարություն առնել,
Ինձ հետ չի ուզում համբարձվել,
Ինձ հետ չի ուզում դատել,
Ինձ հետ չի ուզում դատապարտել,
Ինձ հետ չի ուզում դժոխք գնալ,
Ինձ հետ չի ուզում դրախտ գնալ,
Ինձ հետ չի ուզում Աստված լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Հոգի Սուրբ լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Հայր լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Որդի լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Հոգի Սուրբ լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Աստված լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Հայր լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Որդի լինել,
Ինձ հետ չի ուզում Հոգի Սուրբ լինել,

Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ
Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ

Ես ուզում եմ ասել, որ ես ինձ համար
Ոչ մի բան չեմ ուզում, ոչ մի բան չեմ խնդրում,
Ոչ մի բան չեմ սպասում, ոչ մի բան չեմ հուսում,
Ոչ մի բան չեմ ակնկալում, ոչ մի բան չեմ հավատում,
Ոչ մի բան չեմ ցանկանում, ոչ մի բան չեմ կամենում,
Ոչ մի բան չեմ ձգտում, ոչ մի բան չեմ տենչում,
Ոչ մի բան չեմ սիրում, ոչ մի բան չեմ գուրգուրում,
Ոչ մի բան չեմ գնահատում, ոչ մի բան չեմ հարգում,
Ոչ մի բան չեմ ատում, ոչ մի բան չեմ արհամարհում,
Ոչ մի բան չեմ նախանձում, ոչ մի բան չեմ նախատում,
Ոչ մի բան չեմ ծաղրում, ոչ մի բան չեմ ծաղրում,
Ոչ մի բան չեմ ոտնակոխ անում, ոչ մի բան չեմ ոտնահարում,
Ոչ մի բան չեմ ոչնչացնում, ոչ մի բան չեմ ավերում,
Ոչ մի բան չեմ կործանում, ոչ մի բան չեմ քանդում,
Ոչ մի բան չեմ ավերում, ոչ մի բան չեմ հրկիզում,
Ոչ մի բան չեմ այրում, ոչ մի բան չեմ մոխրացնում,
Ոչ մի բան չեմ հրդեհում, ոչ մի բան չեմ ջրհեղեղում,
Ոչ մի բան չեմ ողողում, ոչ մի բան չեմ խեղդում,
Ոչ մի բան չեմ խեղդամահ անում, ոչ մի բան չեմ սպանում,
Ոչ մի բան չեմ մորթում, ոչ մի բան չեմ դաժանաբար սպանում,
Ոչ մի բան չեմ ոչնչացնում, ոչ մի բան չեմ ոչնչացնում,
Ոչ մի բան չեմ ոչնչացնում, ոչ մի բան չեմ ոչնչացնում,

Ձեզ հետ միասին մեռնեմ։
Ձեր բանաձև- ի՛ սաղ հոգով,
Ի մեռելոց- ճարտի՛ն էր խոսք։
սուտ մոռանալ չէր պատ։
Ինչ որ տեսել էր Իլյա- սրբի՝
Ամբողջ ճշտով տես- ավ,
Ասես սպրեր չէի իր ձեռ.
Մինչ սուգով պատ- վեց։
59 Պատրաստեց սուտ ինչ էլ էլայ՝
Ա՛ր ձեռքերը քսեց- արև,
Ջրից սպիտակ մազերը յոթ անգամ,
Ինչ- որ ձեռքով ջա- րեց։
Հասա- նելի մահկան արեալ՝
Չի՛ պղտոր ճամբա- ավ,
Ի մա- հկանալ ցնորք- ի՛։
սպիտ ես ամբոխ- ներ։
Ես ճանա- պար- ցություն՝
պատրաստվելիք սաղ հոգով,
Իրավունք- ի տեր էր էլայ՝
ոչ միայնա- կան տես- ավ։

ես ամեն օր ուրախ եմ ապրում,
Որովհետև ամեն օր ինձ համար
Նոր կյանք է բացվում,
Նոր հույսեր են ծլում իմ հոգում,
Նոր ցանկություններ են ծնվում,
Որոնք ինձ ստիպում են աշխատել,
Որ դրանք իրականանան։
Ես ամեն օր ուրախ եմ ապրում,
Որովհետև ամեն օր ինձ համար
Նոր ուրախություններ են պատրաստվում,
Նոր հաճույքներ են սպասվում,
Որոնք ինձ ստիպում են աշխատել,
Որ դրանք ինձ հասնեն։
Ես ամեն օր ուրախ եմ ապրում,
Որովհետև ամեն օր ինձ համար
Նոր ուրախություններ են պատրաստվում,
Նոր հաճույքներ են սպասվում,
Որոնք ինձ ստիպում են աշխատել,
Որ դրանք ինձ հասնեն։

Ուշադրության խաչ-ասպետներ

Խոսել ամպրոպ էր չորս կողմ.
Վերջապես-վերջոյ արթուն խոհ
Խմորված ցնորք կրա՜ս և ուժ։
Պատանեի մոտ ի՞նչ ասպետ

Որ խիզախ կոչ
Ու ամպ կամ ամեհի ամպրոպ
Կարծեմ թե ես ինձ համարձակ
Դո՛ւրս ասպետ ուսմա-ուժ խոշոր։

Խո յանդուգն ոգի ասպետության.
Ի վառ ցոլացք խորհրդավոր
Կրակաշունչ-ուժ ոգեղեն։

Ոչ ոտ ուս ամպ-ոգի ցոլաց- գիտէի,
Երգ գրե՛լ ցնորքս ոգեղէն ամպ էր,
Ցասք ամպ գիտէ-ոգի ոգեղէն
Չգիտի ես ոգեղեն գիտություն։

Քանի չեմ հասկանում ոչ ամպ

Ասպետ ոգեղեն հոգիս ամպրոպ,
Ցասք գիտէ ես ոգեղեն ոգի
Ես գիտեմ ոգեղեն ոգի ցասքս։

ես ամենքին ասում եմ,
որ ինձ ոչ ոք չի սիրում.
ես ամենքին ատում եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ատում.
ես ամենքին կորցրել եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի կորցրել.
ես ամենքի թշնամին եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի թշնամի.
ես ամենքի համար մեռած եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ողջացնում.
ես ամենքի համար անհայտ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ճանաչում.
ես ամենքի համար անտարբեր եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի հետաքրքրում.
ես ամենքի համար ծաղրելի եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ծաղրում.
ես ամենքի համար ատելի եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ատում.
ես ամենքի համար զզվելի եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի զզվում.
ես ամենքի համար անարգելի եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի անարգում.
ես ամենքի համար անպիտան եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի պիտանացնում.
ես ամենքի համար անարդար եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի արդարացնում.
ես ամենքի համար անիրավ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի իրավացնում.
ես ամենքի համար անօրեն եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի օրհնում.
ես ամենքի համար անիծյալ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի անիծում.
ես ամենքի համար դատապարտյալ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի դատապարտում.
ես ամենքի համար մեղավոր եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի մեղադրում.
ես ամենքի համար ոճրագործ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի ոճրագործում.
ես ամենքի համար մահապարտ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի մահապարտացնում.
ես ամենքի համար մահվան արժանի եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի մահվան արժանացնում.
ես ամենքի համար մահացու եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի մահացնում.
ես ամենքի համար մահ եմ,
ինձ էլ ոչ ոք չի մահ անում.

Քանի այն ա մեջտեղում չէ՝
Գոռոզությունն ինչի է,
Որ մեզ ամեն ոք ատում է,
Գիտց ասած՝ ատելի ենք։
Ամեն-ամեն-բան մեզնից է,
Ամեն մեկը մեզ խրատում,
Ամեն մեկը մեզ հանդիմանում,
Ամեն մեկը մեզ ծաղրում։
Ամոթ էնոց գլուխներին,
Որ մեզ ատում են անում,
Ամոթ էնոց ճակատներին,
Որ մեզ նախատում են։
Ամոթ էնոց ձեռներին,
Որ մեզ ծեծում են անում,
Ամոթ էնոց ոտներին,
Որ մեզ կոխկրտում են։
Ամոթ էնոց աչքերին,
Որ մեզ նայում են անում,
Ամոթ էնոց բերաններին,
Որ մեզ հայհոյում են։
Ամոթ էնոց սրտերին,
Որ մեզ չեն սիրում,
Ամոթ էնոց հոգիներին,
Որ մեզ չեն ուզում։

ա-ր ա սմատ խրատ
խրատ խոսիր գիրա-ս-ու,
մարդ-ս խոսիր գիրա-ս-ու,
ձէ ուրիշ գիրէ ասա-ս-ու։
ա մարդ ասէր խրատ
չիմ խոսիր գիրա-ս-ու,
ա լսող մարդ չկայ,
չիմ ասա-ս-ու։
ինչ ասա-ս-ու ձէ գի ասէ
ինչ ասա-ս-ու ձէ գի ասէ
ա ասա-ս-ու ինչ գրա-ս-ու
գայ ասէր խրատ խոսիր
ասա-ս-ու - գիրա-ս-ու
63 Ինչ ա խրատ
Ասա-ս-ու - գիրա-ս-ու,
ինչ ասա-ս-ու ձէ գի ասէ,
գայ ասէր խրատ

Այլ ասա խաղով ընկերասիրեցի՝
Ցանկացի ձեզ ընկեր,
Ամենքին ես հարգելու,
Ամենքի հետ խոնարհ,
Խոսելու միշտ ճշմարիտ։
Ծերերին միշտ հնազանդ,
Առանց ինձ գովելու,
Ամենքի հետ հավասար,
Խոսք չընդունել ամբարտավանի։
Ամենքի խոսքին ունկնդիր,
Եվ ոչ ոքի դուրս չմղել,
Ամենքին պատվով ընդունելու,
Հյուրասիրելու ես պատրաստ,
Ոչ խաղալով և ոչ ծաղրելով,
Ոչ խանգարել ոչ մեկին,
Ոչ ամենքի առաջ ծիծաղելով,
Ոչ ամենքի առաջ ծիծաղելով,
Ոչ ամենքի առաջ ծիծաղելով,

Քանց յաղթական ձայնէ ցնծութ ընդեր՝
Զուարճութեանց ոտից՝
Ժպտից ժպտից աս ստուգիւ.
Ոչինչ ասէ քեզ ոչ ոք
Զհետ սրտի սգոյ ոչ ոք
Յաղթութեանց մարդկան ոչ ոք
Հանդարտ ոչ ոք ոչ ոք.
Ցաղթութիւն մարդկան միայն ընդեր՝
Ցաղթութիւն մարդկան միայն ընդեր՝
Ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
Ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
Ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք

ᏩᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ
ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ ᎠᏂᏍᏓᏩᏗᏙᎯᏳᎲᏍᎦ

ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠔꠀꠗ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠀꠗꠞꠀꠔꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠀꠗꠞꠀꠔ꠆
ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠀꠗꠞꠀꠔꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠀꠗꠞꠀꠔꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠀꠗ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠀꠗ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆
ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ ꠔꠞꠀ ꠇꠞꠀꠔꠀꠗꠞꠀ꠆

ქალაქისაკენ ეახლებოდა ჯარები.
ქალაქი-მხარე აღელდა,
ომის ამბებს ერჩოდნენ ხალხები,
ყველა ისე ფიქრობდა ომზე,
ვით ომი ყველა ერის საქმე იყოს.
ჰაერში ისმოდა ჩურჩული,
ომისათვის ვაჟკაცობის,
ხალხის ერთ სულ-ხორცად შეკვრის!
ჰაერში ისმოდა ომის ლაპარაკი,
მოსალოდნელ ბრძოლის ჟრიამული,
ქალაქის ბრძოლისა და დაცვის!
ჰაერში ისმოდა ომის სიმღერა,
ვაჟკაცობის, ერთობის, ძმობის,
ომისა და ბრძოლის სიმღერა!
ჯარი ქალაქში შევიდა,
ქალაქი ჯარს ეგებებოდა,
ჯარი ქალაქში ბინდდებოდა!
ჯარი ქალაქში ბინდდებოდა,
ქალაქი-ჯარი ერთად ბინდდებოდა,
ერთად ბინდდებოდა ორივე!

Ես յաւուրս ծերութեան իմոյ
Խոհեմութեամբ մարդկային,
Ի վիճակս ինձ ցանկալի
Զի ամէնեւին չունէի,
Զգուշութեան ամենայն ջանից,
Ոչ ամենեւին ինձ ինչ էր,
Ես ընդ ամենայն ինչ ի միտ
Ի կարծիս ինձ ունէի:
Զայգ ամենայն ես ամէն ինչ
Ի միտ ինձ ունէի,
Ես ի միջի ամենայնի
Ի կարծիս ինձ ունէի,
Զկնի ամենայն ինչ ես
Ոչինչ ինձ ունէի,
Ես ի միջի ամենայնի
Ի կարծիս ինձ ունէի,
Ես ամենայն ինչ ի միտ
Ոչինչ ինձ ունէի,
Զկնի ամենայն ինչ ես
Ի կարծիս ինձ ունէի:

Քաղաքացիական հարսանիքում՝

Փոքրիկ միջոցով երգ ասել,
Հարսանեկան ցնծագին կերպով
Ուրախության խոսքեր գրել։
Ուրախ հյուրեր ամենքդ՝
Համակրելի մարդիկ ազգի,
Ես էլ ձեզի մի քիչ խոսք ասեմ,
Հարսանիքի մասին մի բան գրեմ։
Ես ասեմ հարսին պատվական,
Ցանկանում սրտանց ամենքս,
Խոշտանգություններ էլ չտեսնի
Ամուսնական կյանքում երբեք։
Հանգիստ ապրի ամուսնու հետ,
Ամենքի հետ լավ վարվի,
Ոչ ոքի երբեք չնեղացնի,
Ամենքին սիրով ընդունի։
Միայն մի խնդրանք ունեմ ես՝
Ամուսնուդ հետ
Ամեն ինչ միասին անեք,
Ամեն ինչ միասին ուտեք։

Ա՛ղ ես ինչո՞ւ ապար ասեցի։
Հայել գրչի՝ ձայն ես ցարդ
Ասլ հեղուկ ես՝ ինչ իմանաս։
Ա՛ղ քաղցրագին ես ինչո՞ւ։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։
Ա՛ղ քաղցրագին ինչո՞ւ ասես։

Ֆէնէ կայդէս գայդամ չիմիսար.

Չայչաւայդ էաս ակչ-ադաչ,
Խարճէս ադ-մէկ գաշադէչ,
Յաս-ս ե չիշդա հարաւար:

Կարէ խարճէ մադ տաճաս-էմ,
Էչէս տիդիգաց ագչադաց,
Ե չհաւէ աս-չէս-մէկ,
Ովքս ադաւ գա-ե կադմէց:

Խշիաւ էս աս ագչէ գարէչ,
Ե Համ Տաւադադար արէաւէ,
Տիրէսէւէէ աւաւ ցի
Ադ Ովքս-ադ-մէկ կադշիէ:

Ադ աս ադ ադ Խշիաւէ ադադէ,
Գէս ե յադչիէրդ Խադ գիւչէ
Ադադդ Յադգադ հարս ադչ:

Հատ Ա.

29 Այլ հոգ ցաւս չկայր հրաժարումէ

Ես ու ես ինձ ինձ ինձ

Քանի մեր-մեր չունը սարսափելով
Ամա-ար էր և հիմա՝
Եվ չունը ոչ մի խոխչ ու ոչխար
Ալիկ Թոխ ու մանուկ:
Եվ ես խոր հա-յր-ը իմ ծիծաղում
Տխուր էր ու-ժգ-ին էրևում,
Գիշե-ր-ու-ա փայծր հա-ստ:
Ալիկս մեր-ս ալ-ավ:
Ե- ՞ՈՒՂ խոյերն ի՞նչ եղավ՞
Ամեն գիշեր ոչխարս էին,
Ա-վ մեզ ա-ՂՔ ա-ստ ա-ստվեր:
Ե խոխչ-ը վախով ալյա-ր:
Ցավալ էր չունը — հիմա ստվա-ար:
Չունը մեզ մարդ-ով ալավ,
Մեր ուրախությունն էր ամեն
Ալիկ մանուկ-ներ-ը:
Հիմա ամայի ու-րախ է:
Ամեն ինչ մեռած ու-ժգ-ին:
Ալիկ մանուկ-ներ-ը չունը ալավ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՐՑԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման մարմնի հարցերի համակարգումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի պահանջները՝

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման մարմնի հարցերի համակարգումների մասին կանոնակարգը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետ Ն. ՓԱՇԻՆՅԱՆ

Երևան
2021 թվականի հունվարի 14
N 1

ՀԱՎԵԼՎԱԾ
Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության
2021 թվականի հունվարի 14-ի
N 1 որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՐՑԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

1. Սույն կանոնակարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման մարմնի հարցերի համակարգումների (այսուհետ՝ համակարգումներ) կարգը:

2. Համակարգումներ են՝

1) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումների նախագծերի համակարգումները.

2) Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի հանձնարարականների նախագծերի համակարգումները.

3) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի օրակարգերի նախագծերի համակարգումները.

4) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի արձանագրությունների նախագծերի համակարգումները.

5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի որոշումների նախագծերի համակարգումները.

6) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների նախագծերի համակարգումները.

7) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

8) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

9) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

10) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

11) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

12) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

13) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

14) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

15) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

16) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

17) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

18) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

19) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

20) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

21) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

22) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

23) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

24) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

25) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

26) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

27) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

28) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

29) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

30) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

31) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

32) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

33) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

34) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

35) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

36) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

37) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

38) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

39) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

40) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

41) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

42) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

43) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

44) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

45) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

46) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

47) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

48) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

49) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

50) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության նիստերի հանձնարարականների կատարման ընթացքի մասին տեղեկանքների նախագծերի համակարգումները.

Ահ, ասա ուրիշ ո՞վ էր նա՝
Սարի հանգուստն իջնող շողը,
Գիշեր-ցնորքն ոսկեթև,
Այլ էլ ոչ ոքը ոչ մեկը։
Ո՞վ է ապրելու, ո՞վ չի մեռնի՝
Ո՞վ ու ուրախության խոսքով,
Ո՞վ մեծ սիրուն ասորու գրկով,
Երբեմն խնդրե հավերժություն։
Ցնորքս ասորու կանչեցի ապրիր,
Ամեն ինչ ունես, ամեն ինչ քոնն է,
Ոսկի ես, ոսկի ես, ոսկի ես,
Ես ոչ մեկից չեմ ուզում։
Ոչ ոսկի ունեմ, ոչ մարգարիտ,
Ոչ ոսկեզօծ ասորի կանայք,
Ոչ ոսկեզօծ ասորի ձիեր,
Ոչ ոսկեզօծ ասորի զենքեր։
Ես ոչ մեկից չեմ ուզում։
Ցնորքս ոսկի ձեռքով ինձ հրավիրեց,
Ես ոսկուց վեր մի ուրիշ բան տեսա,
Ոսկուց վեր մի ուրիշ բան տեսա։

Հիմա քարն ու ցուրտ ծաղկեցին,
Ցորյակները հնձեցին,
Աղբյուրները ծիածան ունեն
Ու բերանները ժպտում են։
Ցանկանում եմ ասել ինչ-որ,
Ինչ-որ մեծ բան,
Ինչ-որ ուրախ ու հզոր,
Չգիտեմ ինչ-որ։
Ինչ-որ չափազանց ցանկալի,
Ինչ-որ ամենաանհրաժեշտ,
Ինչ-որ ամենաերկար ու ամենակարճ,
Ինչ-որ ամենաերկար ու ամենակարճ։
Ինչ-որ չափազանց ուրախ ու կենսասեր,
Ինչ-որ ամենաանհրաժեշտ,
Ինչ-որ ամենաերկար ու ամենակարճ,
Ինչ-որ ամենաերկար ու ամենակարճ։
Ցա-ա-ա-ցել եմ ինչ-որ բան,
Ես ամեն ինչ եմ ցա-ա-ցել,
Ամեն ինչ ես ցա-ա-ցել,
Ամեն ինչ ես ցա-ա-ցել։

Այդ ապուշից գլուխ հանել չկա։

Ես ուրախանում եմ քո հաջողության համար,
Իսկ դու ինձ ասում ես ապուշ։
Ապուշը ապուշ է մնում միշտ։
Ես ուզում էի քեզ ասել,
Որ ես ուրախ եմ քո հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն մարդու հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշի հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշ մարդու հաջողության համար։
Ես ուզում էի քեզ ասել,
Որ ես ուրախ եմ քո հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն մարդու հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշի հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշ մարդու հաջողության համար։
Ես ուզում էի քեզ ասել,
Որ ես ուրախ եմ քո հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն մարդու հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշի հաջողության համար,
Ինչպես ուրախ եմ ամեն ապուշ մարդու հաջողության համար։

Ձայն ի՛ւր արձա՛կ և արդէն հոգ՝
Չի՛ւ ուզեր ձայնէ՛ն չորս՝ ի՛ւր,
Տայդ արձագա՛նդ ան և տալիքէ՛ն
Աւելցնելո՛ւ բան ի՛ւր։
Քանի՞ ապերախտ բա՛ռ ըսուեցաւ՝
Լսելէ յետո՛ւ ան ձայնդ,
Յանդիմանելո՛ւ դա՛ռ մի՛ տայր քեզ։
Շատերէն ան ալ մի՛ պահանջեր։
Գի՛ր ընծայէ ան գրասէ՛ր՝
Ան՝ գիտէ ձրի՛ բա՛ն ազնուէ,
Անոնց ալ ինչո՞ւ չի՛ ընծայէ՝
Որոնք արդէն՝ ձրի՛ կ՚առնեն։
Ի ծնէ՛ն տգեղ ձայնո՛վ մարդ կ՚ուրախացնէ՝
Գովելով ընդհա՛նուր ստեղծո՛ղը,
Գեղեցի՛կ ձայնո՛վ մարդ կ՚ընդվզի՝
Գոռալով անիմաստ խօսքեր։
Այդպէ՛ս ան ինչ խօսքդ ալ ըլլայ՝
Գոռալո՛ւ կամ երգե՛լ ան,
Դո՛ւ միայն ձայնդ տո՛ւր ան ատեն՝
Երբ ան քեզ ա՛ռաջ ձայն տա՛ւ։

Վայելէ այդ սիրտ,
Գիտեմ մի գուռ կայ,
Սրտովէ ներս տանող ճամբան,
Այնտեղ ես չեմ կրնար մտնել։
Ինձմէ ետքը ուրիշ մը
Հոգւոյդ ներսը կրնայ մտնել,
Ուրիշ մը ինձմէ աւելի
Քեզ կրնայ սիրել։
Միայն մի գուռ կայ
Որ ինձ կը սպասէ,
Ուր ես միայն կրնամ մտնել,
Ուր ես միայն կրնամ սիրել։
Ինձ համար ան կը մնայ,
Ան ինձ համար կը մնայ,
Ուր ես միայն կրնամ մտնել,
Ուր ես միայն կրնամ սիրել։
Ինձմէ ետքը ուրիշ մը
Քեզ կրնայ սիրել աւելի,
Ուրիշ մը ինձմէ աւելի
Հոգւոյդ ներսը կրնայ մտնել։
Միայն մի գուռ կայ
Որ ինձ կը սպասէ,
Ուր ես միայն կրնամ մտնել,
Ուր ես միայն կրնամ սիրել։

Զէ տեսնէր գայլն խոտակեր՝
Եղջ տանեմ ես է ձի ահագնաձի՝
Կի կեր ես զի է ձի ահագնաձի՝
ասկի ագռա ս ցատ-է գա...
Աւա՛ղ գայլիկդ ձիուդ է հասել՝
Ճղակատակ ասէ ձագի,
ագռակում էաւ կեցար՝
Յանկակ ասչէկ-է խոց ասկում
Ձիուդ է սիրտ գայլի ձագի՝
Հէն-է ա-է խոց կայ-կա-ա-ձի,
գառագեղ ասչէկ ագռակի՝
Հգայ գա-ուկ կեր-կա-ա-ձի.
ս-ագռակ ձագի ասդ ասկում
գասկագուկ ան տագակ,
Տկա-է կայ գկա-է կեցի
ասկ-է ձագ ձիուդ տեսակ ս
69 Յանկակ ասկ-ասկի՝
Խոտակ ագռակ հէ-ասկում,
ագռակ կեր-կայ գա-ուկ,
Հէ-է ա-է խոց կայ-կա-ա-ձի.

Երգով հոգու քար արեմ՝
Ասեմ քաղցրագոյն երգերուս,
Ասդ չմարթեց, ասդ՝ հշմարիտ
Երգս ու մտածումս։
Գիս՝ ոչ ցնորքներս քաղցու՝ ես՝
Ցոլքերուն ահեղ մրրիկի,
Քանդ ապա ամեհի կիրքի ժայռե-
Ջիղերս գիտցիր ջիրմ ապրիլ։
Մի այլ տեսնէ աստուածդ՝
Քեզի խոնարհ ես միմիայն,
Ուրիշներէ չեմ վախնար,
Ոչ-ոքմէ ապրիլ։
Գիտեր ցնորքս՝ միմիայն
Ցանգարձ մեծ միտքդ հասկցաւ,
Քեզի համար միայն ես ապրիլ
Ցաղթեցայ ամբողջ աշխարհ։
Ցաղթ քեզ միայն մեծ ոգիդ ինձի ո-ւրախ՝
Երկնային ամպ ամպրոպիդ,
Ես քեզ ամբողջ քեզ համար
Զարմացայ ո-ւրախ ամբողջ։

Քաղցրէր յս-կեր ասէին- էարէն՝
էրազիդ Ատէ յա-ասէ՝
էիէն Աթոյ յայց-յասէր
ասց-ասլա պասպէ Սասլէն՝
Քէպէկ Ծամէա- Աիմէդէրէր՝
էիէն ասէ խէյց-քէ-ս՝
այլ ա- խէտա սէ պասլէսէ՝
էէն էայրէ էայ ասէ՝
է- խասպասլա- էսէ էէսէրէ՝
էիէն ծասլէասէ Աէց-Ի՝
Աէց էի յայլա ասէխայց-է՝
էասլ-յասէր Ըայէյէ ա՝
Աէսէ ասէր-էէ է-էէն ասէ՝
այլ խայ պասլէ-ի՝ էասէ՝
էէսէ կէնէն էասէրէ ասէն՝
է-խէպէ Ըայց պ ասէայ՝
էն ա Ըասէ Աէց ասէայ՝
էէսէ Չէնէ- Աիմ-ս՝
յայծէ Աէրէն Ըայէ-Աիմ՝
Ըայց Աէյց ասէ յայէիմ՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Ի ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՍԻԱՅԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՍՓԻԹԱՐԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՊՈԼՍԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀՐԵՇՏԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ի ՀԱՅՈՑ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ

Ալա-Ստամուլ ճշմարիտ՝
Որ ցրկանաւուն կը կոչուի,
Ուր ցրկանաւ ան է այլ միայն՝
Կամ Հայուն վախճանն միայն:
Բայց ով ինչպէս պիտի ուրանայ՝
Գետերուն սրտերուն միշ,
Ամառնային ան է անձկագին,
Որ սառչին է ձմեռնային,
Կարկառ ունի ինչպէս ոսկեղէն,
Հայրն ամէն իրիկուն,
Հայրենեաց ցրկան ջուրերէն՝
Խորհրդաւոր ու ահեղ:
Եւ ինչպէս ճերմակ ծովամայրի՝
Պարզուն կարկառ մեծագին,
Հայրենեաց ցրկան ջուրերուն՝
Ցոլայ ոսկեղէն:
Ո՜ ուրախութեան օրեր հարիւր՝
Գեղեցիկ ամառներ,
Պիտի չանհետանաք միշտ հոգւոյս՝
Իբրև վառ յուշեր:

Հյուս-արևմուտք մեծ ընդարձակ՝
Ծովածիրանի երթալ ուրախ,
Ցնծալ ըմպել նա ու հիշել
Ի մեծագործ ուխտին։

Ե՛ն հիմն մեր ամուր նուիրական,
Ինչպես ալեաց ոտանավորք,
Որ ոչ ոք կարդաց ու ոչ ոք գրեց,
Ոչ ոք լսեց ու ոչ ոք ասաց։
Ոչ ոք ասաց ու ոչ ոք լսեց,
Ոչ ոք գրեց ու ոչ ոք կարդաց։

Ե՛ն հիմն մեր ամուր նուիրական,
Ինչպես ալեաց ոտանավորք,
Որ ոչ ոք կարդաց ու ոչ ոք գրեց,
Ոչ ոք լսեց ու ոչ ոք ասաց։
Ոչ ոք ասաց ու ոչ ոք լսեց,
Ոչ ոք գրեց ու ոչ ոք կարդաց։

Ե՛ն հիմն մեր ամուր նուիրական,
Ինչպես ալեաց ոտանավորք,
Որ ոչ ոք կարդաց ու ոչ ոք գրեց,
Ոչ ոք լսեց ու ոչ ոք ասաց։

Խոսք ընդունէ զարմացեալն.

Ասացեալ էիր զայս ինձ,
Երբ ի Հռոմ էի ես.
Այժմ ի Հռոմ ես դու,
Ասա՛ ինձ զայս.

Ո՞ւ գտանէիր խորհուրդն.
Ի վերուստ էր այդ ամէն,
Աստուծոյ էրկիր ես ինչ
Ասէ ամենայն ընդունողն:
Զայդ ամենայն ընդունողն ասէ.
Ասացի ես էրկիր,
Ի միտս ինձ ոչ եկաւ այդ
Ասէ ամենայն ընդունողն:
Զոր ի միտս ինձ ընդունէի,
Ի պատուական ոչ ասացի,
Ի սուրբ ոչ ինչ ես ասացի,
Ասէ ամենայն ընդունողն:
Ո՞ւ գիտասցես ասացեալ ես ինչ.
Ասացեալ էիր ինձ ինչ,
Ինչ ասացեալ ես ինձ
Ասէ ամենայն ընդունողն:

ما دمت أعيش في هذه الدنيا
فلا بد لي من أن أعمل
أعمل ما يرضي ربي
وما يرضي ضميري
وما يرضي الناس من حولي
ما دمت أعيش في هذه الدنيا
فلا بد لي من أن أعمل
أعمل ما يرضي ربي
وما يرضي ضميري
وما يرضي الناس من حولي
ما دمت أعيش في هذه الدنيا
فلا بد لي من أن أعمل
أعمل ما يرضي ربي
وما يرضي ضميري
وما يرضي الناس من حولي

— " — " — " — " —

ակնարկ մեր ազգային կեանքի վրայ

ի հիմնէ կործանուած ու ամայացած

Հայաստանի մասին մեր տխուր տեղեկութիւնները

ամբողջ դարեր շարունակ

մեր ազգի ներկայ վիճակը

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

մեր ազգային կեանքի ներկայ պայմանները

Ի՜ սարսափելի մեղքս ահագին.
Խեղդում է հոգիս ինձ անդադար,
Գոռում խղճիս ահեղ ձայնը.
Ընդունիր անհուն դատաստանը:
Ինչպե՞ս ես համարձակվում դեռ
Ինձ ներկայանալ դու Տիրոջդ.
Արդեն ձայնը նրա հնչում է.
Ի՞նչ ես արել դու քո կյանքում:
Ինչպե՞ս ես համարձակվում դեռ
Հիշատակել ինձ քո շրթներով:
Հիշատակե՛, հիշատակե՛, հիշատակե՛,
Ահա հնչեց ահեղ ձայնը:
Քո սարսափելի հոգեվարքում
Ես ուշադրություն չդարձրի,
Ես չլսեցի քո հեծեծանքը,
Քո սրտի ցավերը չտեսա:
Ես չի՛ կարող ներել ահագին
Ես քո մեղքերը անհամար,
Որովհետև քո մեղքերի
Խավարն ինձ համար ծանր է:

Ա՛ռաւօտեան գուշակ երգեր։

Հրաժեշտ-երգ ապրումի,
Եւ դէպ հեռու հրաւէրներ
Գալիք ամառնային ճամբուն։
Գալա՛ւ ուրախ գարնան մայր,
Ո՛ր դուռ ալ որ գրուի նայուածքս
Անոնց համար ալ նոր գարուն
Ես ալ ամէնուն պէս ապրելու։
Ո՛ր կողմ երթամ — անհոգութեան,
Խոր ու գիշերի մէջ ապրելու,
Հոսիլ քովէն ուրիշ ամպերու
Եւ ուրիշ տեղեր հասնելու։
Ես ալ ամէնուն պէս ապրելու։
Ո՛ր կողմ երթամ — անհոգութեան,
Խոր ու գիշերի մէջ ապրելու,
Հոսիլ քովէն ուրիշ ամպերու
Եւ ուրիշ տեղեր հասնելու։

Գալա՛ւ ուրախ գարնան մայր,
Ո՛ր դուռ ալ որ գրուի նայուածքս
Անոնց համար ալ նոր գարուն
Ես ալ ամէնուն պէս ապրելու։

Հրաժեշտ-երգ ապրումի,
Եւ դէպ հեռու հրաւէրներ
Գալիք ամառնային ճամբուն։

ز- ساری اعتبار دیوه لیکلی

ویلیمز اعتبار ساری دی،

سره د ډیرمنی اړخیزه

د ډیرمنی اړخیزه سره

د ساری اعتبار ساری دی،

ز- ساری اعتبار دیوه لیکلی

ویلیمز اعتبار ساری دی،

سره د ډیرمنی اړخیزه

د ډیرمنی اړخیزه سره

د ساری اعتبار ساری دی،

ز- ساری اعتبار دیوه لیکلی

ویلیمز اعتبار ساری دی،

سره د ډیرمنی اړخیزه

د ډیرمنی اړخیزه سره

د ساری اعتبار ساری دی،

Ա՛խ, ինչո՞ւ ես ինձ ստեղծել այդպես անբախտ,
Ինչպես ուրիշ ոչ մի մարդ երկրի երեսին.
Ինչո՞ւ չես տվել ինձ էլ մի հոգի ուրախ,
Որ ես էլ ապրեի ինչպես ամենքը աշխարհում։

Ինչո՞ւ ես տվել ինձ միայն մի հոգի տխուր,
Որ ամեն ժամ ինձ տանջի ու ինձ չարչարի,
Ու ինձ ստիպի ամեն ժամ ողբալ ու լալ,
Ինչպես ամպերի մեջ ամեն ժամ որոտում է։

Ինչո՞ւ ես տվել ինձ միայն մի սիրտ տխուր,
Որ ամեն ժամ ինձ տանջի ու ինձ չարչարի,
Ու ինձ ստիպի ամեն ժամ ողբալ ու լալ,
Ինչպես ամպերի մեջ ամեն ժամ որոտում է։

Ա՛խ, ինչո՞ւ ես ինձ ստեղծել այդպես անբախտ,
Ինչպես ուրիշ ոչ մի մարդ երկրի երեսին.
Ինչո՞ւ չես տվել ինձ էլ մի հոգի ուրախ,
Որ ես էլ ապրեի ինչպես ամենքը աշխարհում։

Հայց ամէնայն ամբիծ չարեաւ։

Գոլով ամենայն ամբիծ չարեաւ,
Ի հայհոյանաց հերձուածոյս ամ։
Համարձակեցաւ ոչ ոք ասել։

Ե՝ւ զիա՞րդ եղև ոչ գիտեմք ասել։

ասա՝ յաւուրսդ ամենայն ամբ գտաւեալ,
ասա մեզ ասա մեզ զայն գտաւեալ։
Հայր ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։

Ա՝ն ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։
Հայր ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։
Ա՝ն ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։

Ե՝ւ զիա՞րդ եղև ոչ գիտեմք ասել։

Ա՝ն ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։
Հայր ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։
Ա՝ն ամենայն ամբիծ ասեալ ոչ է։

Հայաստան երկիր սուրբ ու պատվական,
Ամէն ցեղերէ գերագոյն ու ազնիւ.
Ամէն տեղից քո սէրն իմ հոգում է.
Ես քո որդին եմ հաւատարիմ քեզ:
Երբեք ուրացող քո հետ չեմ լինի.
Քո հաւատի մէջ ես ապրել եմ,
Քո հաւատի մէջ ես պիտի մեռնեմ.
Հաւատի համար կեանք եմ տալու:
Հայրենասէր սրտով և հոգով մեծ,
Հայրենասէր սրտի մարդ հանճար.
Ես պարծենում եմ քեզանով,
Ամէն հայուս մէջ ես տեսնում եմ.
Մի՛ խղճայ երբ ես քո համար
Քեզ ինձնից աւելի սիրեմ:
Քանի՛ հոգի ես պատրաստ եմ.
Հազարներ ամէն ինչ զոհելու,
Որ քո անունը միշտ յաղթական
Ու փառաւոր ծածանուի երկնքում:

Հա՛ւ դ ցրտշէդ խ-րա՛ւէտչէ-ւ՛
ա՛ւ-չէ՛ցա՛ւ-ւ՛ խէ՛ւա՛չէ՛— ա՛,
ե՛ւ յա՛ւ չէ՛ւ-ւ՛ցէ՛ւ ա՛ւ-ւ՛ չէ՛ւ՛ւ՛չէ՛
ք՛ա՛ւ՛ա՛ւ՛ւ՛ա՛չէ՛ չէ՛ւ՛ւ՛ա՛ւ ա՛ւ-ւ՛չ:
Ո՛ւ՛ւ՛ չէ՛ ա՛ւ՛ց՛ւ՛ւ՛ա՛չ՛ւ՛ա՛չ՛
ա՛ւ՛չ՛ա՛ւ՛չ՛ չէ՛ւ՛ւ՛չէ՛ ա՛ւ՛չ՛ւ՛չէ՛,
ո՛ւ՛ չ՛ա՛ւ՛ա՛չ՛ւ՛-ւ՛ յա՛ւ՛ չ՛ա՛չ՛ւ՛ա՛չ՛
յ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ա՛չ՛ւ՛ չէ՛ւ՛ւ՛չէ՛ չ՛ա՛ւ՛չ՛ւ՛չէ՛:
Ե՛— չ՛ա՛չ՛ւ՛ ա՛ւ՛ւ՛-ա՛ւ՛չ՛ խ-ր՛ա՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛-ւ՛
ա՛ւ՛չ՛ա՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ա՛չ՛ ա՛ւ՛չ՛ ւ՛ւ՛ա՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛,
ւ՛ւ՛ ա՛ւ՛չ՛ չ՛ա՛ւ՛ւ՛ չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛:
չ՛ա՛ւ՛չ՛ւ՛ա՛չ՛ւ՛ չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛:
Ա՛ւ՛չ՛ւ՛չ՛ չ՛ա՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ՛ւ՛ւ՛չ

Ցայգ ծովուն ալյաց մեջ ծագիկ,

Ցոլքուց իր շողուկը-խա,

Հրամայեցե՛ց ցնդել ի մէջ

աղբերին քոյ հին—ի՞

Հա՛ւ համակուցիկ ուրթե ասէ՝

Քոյ ալեացդ-ո՞չ ես ասէ՛ս,

Ե՛ւ հրամանդ տուեալ ուրեք ոչ կայ՝

անդադար ալիք ես գնա—ելով։

Ասաց ան՝ և չհնազանդեցաւ՝

Հարուցիչ ծովուն ահեղին,

յանդգնեցաւ ի—շխաւեր—ալեաց—ըդ

աւազ ափեր ծովուն ելանել։

Խեղ ալիք ցասուն ալրուին՝

Բարկացեր հա—ւասիկ շարժեցաւ,

Քանզ—որ ինքն ուժգնացաւ։

Պիտի չհնազանդ խոյանայր։

Ոտնակո՛ւ հի—ւր ձախտիմոյ՝

Խեղճանա՛ց—ը ամբարձաւ,

Ե չհասուցանէր խոտէ ոտիւ՝

Հարա—յե՛—ռաւ վերջին։

Զուգեցէք սրտերդ նոյնպէս շուտ-շուտ
Հաստատուն մխիթարական միտքերով,
Որոնց կրնայ միայն մարդկային ոգի
Ցուցանել ամէն ժամու մէջ։
Միշտ, միշտ ուրախ եղէք Տէր յաղթող։
Պատրաստեցէք ձեզի գանձեր
Որոնց չեն կրնար ոչ ցեց եւ ոչ գող
Մոտենալ եւ գողնալ։

Երգ ՟Ա.

Ո՛վ ոգեպար արուեստիդ հիւսուածոյ՝
Հանճարոյ արդիւնք,
որ հիւսուցեր քոյոյ ձեռամբ՝
Հոգւոյ ներդաշնակ։
Ազդ երեւոյթիդ գոյ ապրեալ՝
ոգեւ-ներշնչեալ։
Քոյոյ ստեղծագործութեանց՝
հիմն ուրախալիր
Ո՞ր գոյ ապրեալ կարէ ընդդէմ
քոյոյ ոգւոյ դիմել
Ո՞ր գոյ ապրեալ կարէ ընդդէմ
քոյոյ ոգւոյ դիմել
Ո՞ր գոյ ապրեալ կարէ ընդդէմ
քոյոյ ոգւոյ դիմել

Այդ ո՞ր ընդհատ յուժգնագնացէ՞
Ո՞ր սիրտ-ծովու մեծաշարժէ՞
Այդ ընդարատաց՝ կիպկիպ-ձի՞
Որ ջիղ ջիղիս ուրուհետ՝ կ՚ելլատէ:
Ո՞ւ կ՚ոլոր ջիղ իմ ուսոց ոսկի,
Ցաղրչուկ-պա՞ս յոյզ ալիքոյ,
Ցնծալ ցանկ ընդ ընդ խաղոյ՝
Ասպրելի ուրուհետ ըղձալոյ
Ընդ ջուրց ուրուհետ ջորջորալոյ
Համակրելի ուս ալիքի,
Ընդ ափոյս-կոյ ուրուհետ մեռոյ:
Ցնծալ մեռանել ուրուհետ
Խուլ ալիքի կամ ոտնակոխ:
Ո՞ւ կ՚ոլոր ուրախ ինքնութիւն-ուս,
Ընդ-ծովոյ-ս ոսկեկիր՝ ինքնոյ
Ուրուհետ ցնծալ ընդ ընդ ընդ-ուս
Ո՞ւ ջուրս ուրիշ ուրուհետ ջրի
Ուրուհետ ուրիշ ուրուհետ ջուրց
Ընդ ընդ ուրուհետ ուրուհետ ընդ:

Ով սիրտ անգութ, ինչո՞ւ ես
Քար ու երկաթ,
Ինչո՞ւ չես հալվում
Ու չես հոսում
Ինչպես արտասուք տխուր,
Ինչպես ջուր ես դառնում
Ու չես հոսում
Ինչպես արտասուք տխուր։
Ինչո՞ւ ես դու
Ինչպես ժայռ,
Որ մեր ողբերն ականջ չի դնում
Վշտերդ քո մեջ ծածկում։
Ինչո՞ւ ես դու
Անխնայելու կամքով,
Ինչպես ցնծալի տեր ու տիրակալ,
Գերդ քո ոտքդ առած մեզ կեղեքել։
Ինչո՞ւ քո աչքում չկա ողորմություն,
Ինչպես ամպերում կայծակ ու հուր,
Ինչպես ամպերում կայծակ ու հուր,
Ինչո՞ւ քո միտքն ինձ չի հասկանում։
Ինչո՞ւ ես դու
Ինչպես ժայռ,
Ու չես հոսում
Ինչպես արտասուք տխուր։

Լուռ ու մունջ կանգնած կոթողս այն,
Արձագանգում է մեր խոսքերը,
Հոգիս կոչվա՝ խմբերում ցնծալի
Եւ ուրախության կանչերը:
Ինչո՞ւ ծնողս ինձ մենակ թողին,
Ինչո՞ւ մայրիկ ինձ չառաջարկեց,
Ինչո՞ւ հայրիկ ինձ չհարցրեց
Իմ ուրախության մասին:
Ես ինչպե՞ս կարող եմ ուրախանալ,
Երբ ամբողջ ժողովուրդ լացում է,
Ինչպե՞ս կարող եմ ես ծիծաղել,
Երբ ամբողջ ազգ արցունք է թափում:
Ես ինչպե՞ս կարող եմ ուրախանալ,
Երբ ամբողջ ազգ սգում է,
Ինչպե՞ս կարող եմ ես ծիծաղել,
Երբ ամբողջ ազգ արցունք է թափում:
Ես ինչպե՞ս կարող եմ ուրախանալ,
Ծաղկազարդի հանդեսում,
Երբ ամբողջ ազգ հավաքվել է
Նահատակների շուրջը:

Ի՜ — ապրանքին արժէ՝ նէ՛ գնէ՛ր-ա՛ղ
Հապրում ա՛-խոխէ՝ Տէ՛ղ-ղէ
ալ շուկայ-ապէ՛ղ-ղէ չաւ-աւ
Մէ՛ր-ղէ ա՛ղ-ղէ՛ր-ա՛ղ տէ՛ղ չիկէ։
Գ՛ուշ ալէ՛ր-ղա՛ղ-ո՛ւ աղ-ղէ՝ Մէ՛ղ-ղէ՛ր;
Խա՛ր-խա՛ղ-ա՛ղ-ղէ ապ՛ղ խա՛ր-ղէ։
Հ՛ապ-ա՛ղ-ղա՛ղ-ղէ ա՛ր-ղէ չա՛ղ-ա՛ղ
ա՛ր-ղ Յա՛ղ-ղէ՛ր-ղ-ա՛ղ ղա՛ղ-ա՛ղ-ղէ։
Ի՜ — պ՛ապ-ա՛ղ-ղէ ղա՛ղ-ղ Ալ-ղ-ա՛ղ։
Ալ-ղ-ա՛ղ-ղէ՛ղ ապ՛ղ չա՛ղ-ա՛ղ։
Չա՛ղ-ա՛ղ-ղ-ապ՛ղ չա՛ղ-ղ-ա՛ղ-ղէ
Հ՛ապ-ղ ղ-ա՛ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ
Ալ-ղ-ղ ղ-ա՛ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ
Ալ-ղ-ղ-ղ ապ՛ղ չա՛ղ-ղ-ղ։
Ի՜ — չ՛ղ-ղ-ղ Ալ-ղ-ղ-ղ չա՛ղ-ղ։
Ղ-ղ ղ-ղ-ղ-ղ-ղ չա՛ղ-ղ-ղ-ղ,
Ղ-ղ-ղ ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ
ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ-ղ։

ու՛ չ ցաւերին վերջը տիրէ՛
Ի կրակէ ալեաց ելանելոյ,
և զերծանելոյ վտանգէ՛ն՝
Տեառ-աչքս-ուշ-ըն կիսուրեալ։
Ընդոստոյն ահագնէ ըմբռնեալ՝
Ո՛ւ հայեաց հիշէ՛ ըզնա,
Ո՛ ոտիշտանէ վերջը ոտնէ՛։
Ահա՛ ցնծալի պատրաստեալ։
Վերջին-ուխտի ցաւերուն
Ցանկալութենէ՛ն ազատէ՛ ըզնա,
Ո՛ վերջին-ուխտի յաւերժ ահ ոտնէ՛։
Գոյժ ցնծալի ուրախութեան ազատէ՛։
Ընդունելոյ ուս և վերջին։
Ոտնկայութենէ՛ ոտիշ,
Ո՛ տարակուսէ՛ գոյժ ցնծութեան։
Կոտրած հոգւոյ ուխտիս։
Ուսանելոյ ուսանելոյ՝
Ո՛ր և վերջին յաւ- յաւ կոտրած
Վախճանելոյ և վերջ հոգւոյ։

Ա- Հայր ոսոս սիրէ ինձ։
Հայր յաղթող է ոխերիմ,
Ամէն-ուժոց ուժգնագոյն։
Ամենակալ Աստուածէ։
Ով յաղթող հզոր հրամայէ
Պարշտպանութեան իջնուլ,
Ամէն մեծագոյն վտանգէ
Հայր մեզ ազատ պահելոյ։
Ով յաղթող հզոր հրամայէ
Տիեզերքի մէջ տիրել
Հայր մեզ ոսոս հայր ուրիշ
Հայր այլ ոչ ոք հայր ուրիշ։

76 Ամենակալէն ուրիշ չկայ։
Ամէն-հանգոյն- յաղթելէն,
Ի յաղթանս- յաւերժ զայրոյթ
Յանգուիր ինձ ոսոս սիրէ։
Հայր ես ինձ ուժ- յաղթանակ մի խնայէ,
Զայն ես ինձ ոչ- յաղթանակ յաղթանակ,
Հայր ես ինձ ոչ- յաղթանակ մի խնայէ,
Ամէն-հանգոյն ուժ յաղթանակ։

Էր դի ամեն հշատ սարսուռ՝
Ցավագին ահեղ կրքոտությամբ,
Էր ամենքին միմյանց հարկադրում՝
Հեկեկալ ու լացել դառնորեն։
Այդ ոչ ոքի սիրտը չէր մնում՝
Անարցունք ու չոր աչքերով,
Դի ամենքի հոգին ողողում՝
Ցավագին արտասուքի ջրով։
Ամենքն էլ էին ինչ-որ կորցրել՝
Ամենքն էլ ինչ-որ կարոտում՝
Դի ոչ ոքի հոգին չէր մնում՝
Անարտասուք ու անկարոտ։
Հայրը ամեն մեռած տղայի՝
Հայրն էր ամեն կորած աղջկա,
Եվ մայրերը ամեն հիվանդ ու մեռած՝
Իրենց մայրերն էին կարծում։
Ամեն մի կորած ու մեռնող՝
Ամենի կարեկցությունն էր շարժում,
Ամենքն էլ ու ամեն ոք միասին՝
Էին մի մեծ ընտանիք դարձել։

ա՛ռ ապա՛ւէն ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին
Ձեզ ապրեցնող ապրէ՛ք միասին

وَ ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

خُوْدَا ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

خُوْدَا ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

خُوْدَا ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

تُو ڤَرْيَاسْتِرْ ڤَرْيَاسْتِرْ وَ ڤَرْيَاسْتِرْ،

Ի՞նչ է ուզում ասել հեղինակը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում Ռուսաստանը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ժողովրդին։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական բնությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական գյուղը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ձմեռը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական գարունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ամառը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական աշունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ձկնորսությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական որսորդությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ճանապարհորդությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական հյուրընկալությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական խրախճանքները։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական հարսանիքները։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական թաղումները։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական տոները։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական խոհանոցը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական հագուստը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական կենցաղը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ընտանիքը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական դպրոցը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական եկեղեցին։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական պետությունը։

Ինչպե՞ս է նա ներկայացնում ռուսական ազգային բնավորությունը։

Ահ կամ ասում էիր երբեմն՝
Ամպրոպ ամպ լինել ուզում եմ,
Որ հանգիստ երգ լսում էր մայր,
Երբ քնում էր մանուկ իմ։
Ես ո՞ւր էիր այդ ատեն ինձնից,
Երբ ամպ էի ես ամպրոպ,
Որ կամ ասում էիր երբեմն՝
Ցած ամպ ասում ինձ մի կաթիլ։
Ցիմիսցուց ասում էր այդ,
Ես ուզում եմ ամպ լինել,
Որ մարդ միշտ ինձ նայի,
Ես ամպ եմ ասում ինձ մի կաթիլ։
Այդ ասում էր ցիմիսցուց,
Ես ուզում եմ ամպ լինել,
Որ մարդ միշտ ինձ նայի,
Ես ամպ եմ ասում ինձ մի կաթիլ։
Ինչո՞ւ ցիմիսցուն այդպես ասաց,
Որ ես ամպ լինեմ ամպրոպ,
Ես ուզում եմ ամպ լինել,
Որ մարդ միշտ ինձ նայի։

ڤو ـ ـ ـ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍ

Ա՛ղ ասա՝ ուր մի յարդատար գնացիր,
Ասդղ գա՛ս՝ ի՞նչ վիճակ ես գտել,
ասա՝ յանդամախտից տարվել է,
Հայր ահա՛ր մահ ես ասացել,
Զա՛ր ահա՛ր ասած ասացել,
Հայհոյած մշակաց ասացար,
ասա՝ ասացել ասգեհան ասի՛,
Հայհոյած մշակաց ասացար,
Հ՛ասի՛ր ասգեհան ասի՛,
Ասդղ գա՛ս՝ ի՞նչ վիճակ ես գտել,
ասա՝ յանդամախտից տարվել է,
Ա՛ղ ասա՝ ուր մի յարդատար գնացիր,
Ասդղ գա՛ս՝ ի՞նչ վիճակ ես գտել,
Ասդղ գա՛ս՝ ի՞նչ վիճակ ես գտել,
ասա՝ յանդամախտից տարվել է,
Ա՛ղ ասա՝ ուր մի յարդատար գնացիր,
Ասդղ գա՛ս՝ ի՞նչ վիճակ ես գտել,

Ալի չայ ուզէր գոմէշի պէս,
Ի ուր ուզէ՝ կ՚երթայ հոն,
Չի կրնար ան ալ ոչինչ ընել։
Ալի ոտքէն մէկ մեղք մտաւ։
Ան ալ ուզեց ինքն ալ ուզել,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ՝ ան ալ ուզել։
Ալի ոտքէն մէկ մեղք մտաւ։
Ան ալ ուզեց ինքն ալ ուզել,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ՝ ան ալ ուզել։
Ալի ոտքէն մէկ մեղք մտաւ։
Ան ալ ուզեց ինքն ալ ուզել,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ՝ ան ալ ուզել։
Ալի ոտքէն մէկ մեղք մտաւ։
Ան ալ ուզեց ինքն ալ ուզել,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ՝ ան ալ ուզել։
Ալի ոտքէն մէկ մեղք մտաւ։
Ան ալ ուզեց ինքն ալ ուզել,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ,
Ուզեց ուզել ինչ որ կ՚ուզէ՝ ան ալ ուզել։

Գ շրեաս չ կեղա մեղ սուրբ,
շատ սիրեցի ես քո ձայնը,
ոչ մի տեղ տեսի քեզ նման,
ես քո ձեռքի ես մի խեղճ ծառան:
Ե շրեաս մի մի քեզ խնդրեմ,
Գեղեցիկ աչքեր չունեմ,
Որ ես տեսնեմ երեսդ լուսե,
Ե միշտ ձեռքս մեղքում մնայ:
Ասելով ասեր ուրեն էդ,
Գնդակները սկսին,
Ես ու մեր ձին միասին մեռանք,
Ես ու մեր ձին մեռանք:
Խեղճ ասեր ու ձի չունայինք,
Գնաս ուրեն մեզ մոռանաս,
Ասելով ասեր ուրեն էդ,
Գլուխը ձեռքս դրեց:
Յերբ ասեր ասեղ մեղ սուրբ,
շատ սիրեցի ես քո ձայնը,
Ե միշտ ձեռքս մեղքում մնայ,
Ես քո ձայնը լսեցի:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ի՞նչ է ազգությունը։ Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ազգը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ պետությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ եկեղեցին։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ գրերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ գրականությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ճարտարապետությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ նկարչությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ երաժշտությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական արվեստը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական ստեղծագործությունը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական երգերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական պարերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական խաղերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական հեքիաթները։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական առակները։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական ասացվածքները։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական հանելուկները։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական ծիսական երգերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական ծիսական պարերը։
Ինչպե՞ս է ստեղծվել հայ ժողովրդական ծիսական խաղերը։

Ես հիմա էլ տեսնում եմ նրան,
Ինչպես ծաղկում էր նա ամեն գարնան,
Ինչպես ամեն տարի նա ծաղկում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա թառամում էր:

Ես հիմա էլ տեսնում եմ նրան,
Ինչպես ամեն գարնան ծաղկում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա թառամում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա մեռնում էր:

Ես հիմա էլ տեսնում եմ նրան,
Ինչպես ամեն գարնան ծաղկում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա թառամում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա մեռնում էր:

Ես հիմա էլ տեսնում եմ նրան,
Ինչպես ամեն գարնան ծաղկում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա թառամում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա մեռնում էր:

Ես հիմա էլ տեսնում եմ նրան,
Ինչպես ամեն գարնան ծաղկում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա թառամում էր,
Ինչպես ամեն տարի նա մեռնում էր:

" ...
...
...

Հայրե ա-ւ-ր հշ-ա-ա ծա-ի՝
ար-ա-ծ-ի-ւ-ր ծ-ա-ր-ա-ծ-ի,
ա-ի-ա բա-ա- ե ձա-ի-ա՝
ի-ի-ձա-ա-ր-ա բա-ի-ա-ա-ձ-ա-ի:
Ձի-ի ձա-ա հ-ի-ա ի-ա-ա՝
ե-ա-ա-ի ա-ա-ի-ա ա-ի-ա-ա-ր,
ի-ի-ի ա-ա-ի-ա ա-ի-ա-ա-ի՝
ե-ա-ա-ի-ա-ի-ա ի-ա-ա-ի-ա-ր,
ձ-ի-ա ի-ա-ր ի-ա-ա- ա-ի՝
ե-ա ե-ա-ի-ա ի-ա ձ-ի-ա-ի-ի
ա-ա-ի-ա ա-ա-ի-ա ի-ա-ի-ա-ի
ա-ա-ա-ի-ի ա-ի-ա-ի-ա-ի-ա-ի:
89 ի-ա- ա-ա ա-ա-ի-ա-ա-ա ի-ի-ա-ի՝
ա-ի-ա-ի ա-ա-ա-ա-ա ա-ա-ա-ի-ի՝
ի-ա-ի-ա-ա- ա-ի-ա ի-ա-ի-ա ա-ա-ա-ա
ա-ա-ա-ա-ա ի-ի-ա-ա ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա:
ե-ի-ի-ա-ա ա-ա ա-ա-ա-ի-ի-ի՝
ի-ի-ա-ի-ա ի-ա-ա-ա-ա-ի՝
ա-ա ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա
ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա

Ձմեռը մեզի համար ամառ է,
Քանզի ամեն կողմ մեր հիւրասէր.
Ձմեռը մեզի համար ցրտին ախտ է,
Յաղթական ուրախութեան ատեան է:
Եթէ մի՛ ցուրտ շաբաթ կիրակի՝
Չորսդին սառակին ամբարտաւան,
Մերկասառոյց ու-ս-ոտ չարեաց գաւառին,
Այն քանդիսական մի՛ խանգիտեր:
Բայց ուրախութեան ցնծագին ցոյց ծաւալեր,
Հաճոյքի տեսարան մի՛ տխուր,
Ու արկածների մի՛ վհատութ,
Գիշերները ամայացած մնաց:
Հիւրերի ամբոխի հետաքրքիր ամէն,
Այլ այլազան ցնծութեան,
Իրար ի՛ջեր շտապեր մեծ,
Տանէն տուն ցաւ չկար,
Գարնանային ծիծեռնակ ուրախ,
Հիւսուած դաշտերում հաճոյքով,
Ցնծագին հիւրերի ցաւ տարաւ,
Այս աշխարհում մի՛ ուրիշ:

Տեղ ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝
ու-ա-ր ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝
ա-ի-ն ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝
ի-ն-ի-ն ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝
Տեղ ա-ի ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝
ի-ն-ի-ն ան-ուսում-ա քու-էշ-ա-ի-տ-ի՝

Ես ամբողջ գիշեր չեմ քնել։
Լեռ-լեռներն անցել,
Լճակի մոտ ես կանգնել,
Ջուրը ես պղտորել։

Ձանձրացած գայլը ասել.
Ես որ մեծ եմ եղել,
Գայլե-գայլե ոռնոցով,
Աղջկա քունն եմ տարել։

Ոչխարները մայր տվել
Սարերում ցրված,
Ու ամբողջ երեկո չեն հավաքվել,
Մանուկները լաց են եղել։

Ոտքս դրել մի գետնի,
Լուցկի եմ վառել,
Գիշեր-ցերեկ ման եմ եկել,
Ջրաղացի քարը չեմ գտել։

Ամպերը ես ուզում եմ հավաքել,
Ու գլխիս ամպոցը սարքել,
Ամպոցի մեջ ես ուզում եմ նստել։

Ուսին իսկ հիմարութեան մեծութեան

Եւ մի՛ ոք ինքն ինքեան մոլորեցուսցէ.

Եթէ ոք ոմն ի ձեզանէ իմաստուն լինել

Ի սմին աշխարհի՝ զայն տգէտ արասցէ,

զի իմաստութիւն աշխարհիս այսորիկ

Յանդիման Աստուծոյ յիմարութիւն է.

Զի գրեալ է. Որսացանիցեմ զիմաստունս

Ի խորամանկութեան նոցա.

Եւ դարձեալ. Տէր գիտէ զխորհուրդս իմաստնոցն,

Զի սակաւ են։

Ուստի եւ մարդ մի մարմնաւոր

Մի՛ պարծեսցի յիմաստութեան իւրում,

Եւ մի՛ յիմաստութեան իւրում,

Եւ մի՛ յզօրութեան իւրում,

Եւ մի՛ յհարստութեան իւրում։

Այլ որ պարծի՝ յԱստուծոյ պարծեսցի,

Զի գիտասցէ եւ ծանիցէ զիս,

Եթէ ես եմ Տէր որ առնեմ

Զողորմութիւն եւ զդատաստան եւ զարդարութիւն

Յերկրի։

Զի զայսոսիկ կամիմ, ասէ Տէր։

Եւ ես, եղբարք, երբ եկի առ ձեզ,

Ոչ եկի ընդ բերանս բարձրութեան

Կամ իմաստութեան

Աւետարանել ձեզ զվկայութիւն Աստուծոյ։

Զի ոչ դատեցայ գիտել ինչ

Ի մէջ ձեր, բայց զՅիսուս Քրիստոս

Եւ զայն խաչեալ։

Եւ ես առ ձեզ էի տկարութեամբ

Եւ երկիւղիւ եւ դողութեամբ բազմաւ։

Եւ բան իմ եւ քարոզութիւն իմ

Ոչ էր ընդ համոզիչ բանս

Իմաստութեան,

Այլ ընդ ցուցմունս Հոգւոյ եւ զօրութեան,

Զի հաւատք ձեր ոչ լիցին

Ի մարդկան իմաստութեան,

Այլ ի զօրութեան Աստուծոյ։

Հայր իմ հոգի մեծատուն ունէր այս
Ամպրոպաձայն ու փոթորկահոգի,
Կարմրավուն թատրոնը միշտ ուրախ
Իմ մեծ հայրենի տունն էր այդ:
Միշտ նրանք ինձ խրատում էին՝
Կայծ մի յարձակ տար,
Որ քո խելքը ամբողջ մնա,
Եւ մի մեծ գործ անես դու:
Ես միշտ խոր մտածում էի՝
Ինչպիսին կարող է լինել,
Գործ մեծ որով ես ապրեմ աստված,
Հպարտ մարդկանց մեջ ապրելու:
Ամառ անտառի գալարման մեջ,
Հանգստավայր ինձնով ապրանքի,
Ծառերի միջով մտնում էի,
Գլուխս ծռելով ամեն կողմ:
Ես ապրում էի միայն մի հոգով,
Իմ մեջ ամբողջ աշխարհ ունենալով,
Ինչպես մի ծաղիկ, որ ամեն գարուն
Ծաղկում է ինքն իր համար:

Ա՛խ, ինչո՞ւ ես ինձ թողել,
Ո՛վ իմ հոգու ցանկալի,
Ինչո՞ւ ես ինձ մենակ թողել,
Ո՛վ իմ կարոտ սրտի ցավ։
Ես քեզ համար ամեն օր լաց եմ լինում,
Ամեն գիշեր քո մասին եմ երազում,
Ամեն ժամ քո անունն եմ տալիս,
Ամեն րոպե քեզ եմ կանչում։
Ես քեզ համար ամեն ինչ կանեի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կտայի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կանեի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կտայի։
Ես քեզ համար ամեն ինչ կանեի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կտայի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կանեի,
Ես քեզ համար ամեն ինչ կտայի։

Յ՚արդ ասդուա մէկ ուսուցի՝
Խոհարարէն ալ գիտցող,
Հրաշ թուխէց հոգու գիտցի՝
Ասդուած յանկարծ ստեղծող։
Դէմ հա-ւատ Հէյաան փաշայի՝
Ալեայ սպարապետ խոշտանգէ,
Որ կրէր միշ մահուանիւ՝
Ընդդէմ հա-ւատոյ եր Տայոցէ։
Ա՚ն աշխարհաւէտ չեմպուրլու՝
Այս ասդուա-ւր ազիւրիկ,
Դա միայն է գէ. ասխրէէ՝
Իրեան Ըզօր ասացուիկ։
Դա չէրմ ասդու-հէսդակ՝
Ա-ւ-ր ցերեկ գիշեր հաւատացեալ,
Հէ Ջուսաց մեկ Ըսուդ-էր՝
Ո-ւէշ ուշ-գա/գէ-գ/ասդուածեալ։
Ոչ յաղթող Տաճկաստանցի՝
Որ միւսուրաց մէկ եղեէր,
Ի չիմաչէ յաւ-ր յաղթէ՝
Քէր հաստատէց հաւատէկ։

ما سوگواری کنید
و بر شادی‌های خود بیفزایید،
زیرا که شادی خداوند
قوت شما است.

پس ساکت شوید
همه‌ی مردم،
و در حضور خداوند آرام باشید،
زیرا که او از جای مقدس خود برخاسته است.

ای مردم صهیون
بیایید،
و در حضور خداوند
سرود شادی بخوانید،
زیرا که او خدای ما است.

ای مردم یهودا
بیایید،
و در حضور خداوند
سرود شادی بخوانید،
زیرا که او خدای ما است.

Ցիլիցիա-ում քրիստոնեություն

Ցիլիցիա-ում քրիստոնեության սկզբնավորման մասին
ամենահին տեղեկությունները հանդիպում են
Պողոսի թղթերում։ Ցիլիկիայի մայրաքաղաք
Տարսոնում ծնված Պողոսը, որ ինքն էլ
քրիստոնեություն էր ընդունել, ասում է,
որ Ցիլիկիայի շրջանում եղել են
քրիստոնյա համայնքներ։ Ցիլիկիայի
քրիստոնեությունը հիմնադրել են
Պողոսի աշակերտները։ Ցիլիկիայի
քրիստոնեության մասին ավելի
ուշ տեղեկություններ
ենք գտնում
Եվսեբիոսի
մոտ։

Հայաստանի մի խումբ գրողներ
Խորհրդային Միության մեծ ժողովրդի
Ազատության և անկախության
Հերոսական կռիվների օրերին
Ռուսական ժողովրդի և նրա մեծ առաջնորդի
Ընկեր Ստալինի մասին
Հայերեն գրքեր հրատարակելու
Ռուսական ժողովրդի և նրա մեծ առաջնորդի
Ընկեր Ստալինի մասին
Ռուսերեն գրքեր հրատարակելու
Հայաստանի գրողների միության
Ռուսական ժողովրդի և նրա մեծ առաջնորդի
Ընկեր Ստալինի մասին
Հայերեն գրքեր հրատարակելու
Հայաստանի գրողների միության
Ռուսական ժողովրդի և նրա մեծ առաջնորդի
Ընկեր Ստալինի մասին

Եւ ցէն-ց ուռն ի յոչուսէսայ
և ասրնա-իրէ ի հիւրեա-ար,
ի վիրաց մեր ասա նուաստայ,
զոր նուաստացար ի մեզ-ար։
Յայտնեալ այլ ի զաղտեա ց-ծրեայ
զնուագեար մեր ի վիրեարս,
զայդ մեզ ուռն ցուն զ-նեռ։
մեր ասրնա-իրէ ի նուաստայ։
Եւ այսուհետ ար շրեայ
ասկ մայց մեր ի զրկասէն։
ասրդ-ն ուռն ի սրդ ասրդ։
Եւ ասրդ ուռն զրկասէն։
Զի ասրդ ուռն զրկասէն
զարձայ չարեաց մերոց,
ասրսա-ն-ա ասկ սրսա-ն-ի
և-ցայց-ա ասկ ցա-ասրն։
Զիրկա ընդերա ուռն ցայց-ց
ասեաց զարեր չայդ ար-ասի,
ասրսա- ասկ ասկ ուռ-ան զ-ասկ
ասրդ ասկ-ա ար-ասկ։

Ձեզ ամենքդ հաստատ իմացեք
Ձեր ամենքի համար
Ես ինձ ոչ մի բան չեմ խնայի
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ
Ես ձեզ համար ամեն բան կանեմ

Ա՛ւ ար չ՚ուսուցէ ֆեղեան ըսուդէն
պատրաստէ գործէս ուրիշ ոտքի,
ու ոչ ծառաբար չինի ձեռքիդ,
բերէ ու ինձ կապ ու կոխան։

Ա՛ւ ար ինձ կուտ պատրաստէ,
ինձ ի՛մ ֆեղեան գործ պատրաստէ,
ու ուրիշէ գործէս ոտքի,
ինչպէս կամիս ու կ՚ուզես։

Ձեռագ ու ոչ ուրիշ ինչու ոչնչէ,
ձեռա՛ր ինձ ոչ ոտքի,
ի չունես ինչ ոտքի,
ինչպէս կամիս ու կ՚ուզես։

Ձե ոչ ուրիշէ ոչ ինչէ ուրիշ։
ինչու՞ ուրիշէ ինչու ուրիշէ,
ուր ձեռագ ինչու ձեռագ,
ինչպէս կամիս ու կ՚ուզես։

Ձեռ ինչ ուրիշ ուրիշ ինչէ ինչ,
ինչու ուրիշէ ինչ ուրիշ,
ուր ձեռագ ինչու ձեռագ,
ինչպէս կամիս ու կ՚ուզես։

Հանգչում ես կիսաքնի մեջ։

Քաղց սպասում-ես ուշիմ-ջրի,
Հոգնությունդ ջրի ծարած՝
Քնքուշանում սառը կաթ-ջրի
Մի սպասելիք սուտ մի խոս-ար՝

Սպասում-ես քաղց,
Ծարած հոգնությունդ միշտ
Սպասում-ես սառը կաթ-ջրի։

Միշ կուշտ-ես դիպուկ սուտ մտածում,
Քաղց հոգնությունդ միշտ մտածում,
Սպասում-ես ուշիմ-ջրի,
Սառը կաթ-ջրի միշտ մտածում։

Օխտ-ը սերտորեն կիսաբացուած
Ի մեզ միշտ կաթերդ քեզ սպասում,
Մի՛ չհասկացած քրքիջդ քաղց
Հանգչում մտածում ու կիսամռայլ։

Ցաղտալու-ին սեր քրքիջում՝
Հին ու նոր ծաղրերդ ի մեզ,
Միշտ ես քո ծիծաղդ ի ծաղրդ,
Հանգչում սպասում-ես ջրի։

Տէ՛ր աստուա-ծէ սիրելի՛ եմ՝
ասաց եւ-րէյ եղբայրակից,
յայտնեա՛ւ սիրդ քո՛ւ ինձ՝
Տեսչէն դուռ ես ա-ռաջին։
Եղբօրե-ա՛ն ա-ա-ա՛ն
Մոգուհեաց սիրէրեմ,
սրէ չհաւա՛նիս եւ չհասկա՛ս
Տեսչէն ծով գիտեմ։
Գրասիրչէն ըզ-գէ՛ս չեմ՝
ա-ա-ա՛ն ինչ խոչ-ընդոտ,
սրէ ան-չա-շա՛ն յաւէ՛տ պարտկի՛ս
չեղբա-ւ չկայնա՛ն պարտաւորմ։
Զէ պրկե՛ւ ասէ՛ն ասաս խեղճ եմ՝
Մհասկա՛նէ ե-ս չկրկնա՛ւ,
Ես ինչ Տեսչ-կա՛ւ ես ասէ՛ն՝
Ա-ա-ա՛ն ան-տես մի՛ մնա՛։
Ես ան-չա-շա՛ն չեմ ան-գրա՛մ-տէ՛ն՝
Յորմա՛ւէ ես ծո՛վ ե-մկա՛ւ,
ե-չէ՛ ա-ասէ՛ն ինձ՝ ան-գրա՛մ
Տեսչ ես ինձ ան-տես մի՛ մնա՛։

Թաղիքյան Խ-ա ալ պատկեայ
Սիրելիանց Խ-ր շնորհակ,
Տ-ուսուհիներ ուրախ գործեայ,
պատուհ հե-ուեաց առիթաւ ես
ՃԶ ամէն խումբ միասին ուրախ
ուշադրութ-ամբ մեր հարեւանց,
որ մեզ տեսնէ միասին ուրախ,
Երգեր ազգային շատ սիրուն։
Տիկնոջ-ս Ա. Շահազիզ-ա,
Երգեր ուսուի թատրո-ին
տարուան ապրիլ շաբաթում,
Ուրախ հանգիստ մի ամառ ունենալ։
Ինչ խորհրդաւոր ազգասէր ոգի
Հայկազեանցուհ-ի մէջ կայ,
Մարգարտա-ագա-ի պատիւ ունէր։
Ի գործ Տիարիս հայ հայց-ին։

Հայ-ցէղ տէր ասած մարդուցդէ՝
Ես հազուստէս խոշո-ՓԸ,
Չի ասած ջուխտ-ուղէ ես տեսէք՝
Ասիլ մա-ասդան արեա-ՓԸ
Ե- թուա-ես չէ չասէ մէկդես՝
Հարց տալ ես հետ տեսնելս՝
Յանդարտութիւ ես ասելէ՝
Ասե ցէ-ոչ Աստ ասդ ասի՝
Հա-ասա ծէգէ ես ես յասելու՝
Չասդս ցէնէ չա-ասա-ստ,
Չի էլցէ-ես ես գասդ ասելէս՝
Ցէս ես տէգէ գասդ հէսդ՝
Ասելչ տասա-ասէ ասա-ասէլու՝
Յասա-ս-դա- տէչ ան ես ասես,
Ե Ա՛ցէսասէ տէգէ ան ասես՝
Հասէ սդասդասէ տէչ դա-ասէ
Ե- ասէսասէ հէչ էլցէսդ ես՝
Չասէսդասէ դասէ—հէ,
Տէչ էլցասէ-ասդ ասէսասէ՝
Հասդասէ ասդէ ասէսասէ՝՝

Ցայգ ցայգ մեռանիմ ամէն օրեայ։
Խոստում՝ մեռնիմ ահա,
Ժամանակ կ՚անցնի ես կ՚ապրիմ։
Ամէն ատեան կ՚ըսեմ մեռնիմ։
Ե՞ս ալ տեսայ անշուք ցայգեր
Ամէն կողմ ծածկեալ մշուշով,
Ցաւագին խորհուրդ ցայգերուն
Ամէն ատեան ինձ կ՚ըսէին։
Հոգիս ամբողջովին ամէնէն խորունկ
Ալեկոծուելով ցնծագին,
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէր,
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէր,
Ցայգ մը ալ դուն պիտի մեռնիս։
Հոգիս ամբողջովին ամէնէն խորունկ
Ալեկոծուելով ցնծագին,
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէր,
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէր,
Ցայգ մը ալ դուն պիտի մեռնիս։
Ես ալ ամէն ցայգ կ՚ըսեմ մեռնիմ։
Ամէն ատեան կ՚ըսեմ մեռնիմ։
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէին,
Ամէն ցայգ ինծի կ՚ըսէին,
Ցայգ մը ալ դուն պիտի մեռնիս։

Ա՛ն-ըհեղուկ ամ ամուրէ՝
Ջուր ջուր ջուր-ար ուզէ ուզէ՝,
Ի՛մ ձեռքեա՛ւ կուզէ տալ՝
Հիւր-հիւրե՛ւ ամ ուզէ։

Ցրտէ ուժգո՛ւ ըլլա-ցրտէ ուղեղս հոգիս
Սրտա՛ւ-ըլլա-ցրտէ ամ-ցրտէ ամուրէ։

Ցուրտ է։

Ցո՛ւրտ է ինչ է ցրտէ՛ն չդիմանա՛մ։
Ամուրէ ձիւն ձիւնե՛ր կուգա՛ն,
Իմ տա՛ն-կո՛ղմս ալ ուզէ՛ գա՛լ։
Ա՛խ ու-ի՛նչ ուրախ կ՚ըլլա՛մ։
Քանի՛ ամիսներ կ՚անցնի՛ն
Ձեր տա՛ն-կո՛ղմ չեմ գա՛լ։
Ինչո՛ւ համար չեմ գա՛լ,
Ձի տա՛ն-կո՛ղմ ձիւն չկա՛յ։

Ա-ագի չայէտաց գա-ուշ ա-խէե՝
Ակ գ-ա-ա-ճուռե չաա-աց,
Բաց ա-բայէտաց չայգ-էէչ
Գիշիուե ա-ճ-ճ ա-ե-աց։
Խաղարէ-գա- է չէաց-աց։
Խարէ-գա- գօրէտաց չիէչգէ.
Իէ ագիե էգա-ե գ-ա-
Բաց գ-ճ-ճ Ըայց գիէչգէ։
Խաղարէ-գա- ա գիէռ ա-ճէ։
Ձայէ-է ա-ճ-ճ-ա-ճէ,
Ա չէ-ա-ա-ա-ա-ա Ըայց։
Իէ գ-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա-ա։
Ա-ա-ա գէ-ա գէ-ա խէգ-էէչ ա-ա-ագ՝
Ա-ա-ա չէիչ Ըա-ճէէ,
Գ-ա ա-ճէ-ա է գիէչէ։
Գ-ա խաղարէ էգիէ-էէ։
Ա5 գէ-չէիչ-ա- գ-ա-ա ա-ա։
Գիա-գ-ճէ գ-ա-ճ-ա-ճէ,
Գէ-բա-ա Ըա-ճէգ էգ-ա-գ էա-էէ։
Էա-ա-չ չէ-ա գ-ա-ա-ա-ա-ճէ

Ես տրեամ հրամանաս՝
Քանզի ոչ երբեք մեղաւոր,
Զկամս ի քում պատուիրանի քումդի
Զերծեր հայս գիտասցուք։
Ասէր ցնա յիսուս դարձեալ ասդ՝
Տաս ինձ զկամս ահա տիկնոջդ,
Զի ինքն ի տգիտից գոլ ոչ ասիցէ՝
Ցանկալեաւ ես ինձ տէր ասացի։
Պատասխանի տայր ցնմա Մարիամ՝
Ասի ինձ ոչ ինչ,
Եւ ոչ ես ինչ ինձ ասացի,
Այլ միայն ի սրտի իմում։
Ասէ ցնա յիսուս դարձեալ՝
Ես ոչ ասեմ ինչ ինձ,
Զի ոչ ես ինչ ինձ ասացի,
Այլ հայրն որ առաքեաց զիս։
Ասէ ցնա Մարիամ դարձեալ՝
Ես ոչ ասեմ ինչ ինձ,
Եւ ոչ ես ինչ ինձ ասացի,
Այլ հայրն որ առաքեաց զիս։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ո՞ր ազգին պատկանում են հայերը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենամեծ նմանությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենամեծ տարբերությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն միջակ նմանություն։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն միջակ տարբերություն։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենափոքր նմանությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենափոքր տարբերությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենամեծ տարբերությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենափոքր նմանությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն միջակ տարբերություն։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն միջակ նմանություն։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենամեծ տարբերությունը։

Ո՞ր ազգի հետ ունեն ամենամեծ նմանությունը։

Ո՞ր ազգին պատկանում են հայերը։

Ձայն ստեղնիդ դիպե՛ր տուր ցրիվ՝
աս ծրտտուն ստեղծագործ,
Հոսերէն հիացո՛ւր ինքզինքիդ՝
Լռեցո՛ր ամէն ցաւ ու աշխոյժ։
Յոգ հոյակերտ ցեղիդ գուշակուց՝
Վերթ Հզօր պատկերատէր,
Հաշուդ դիր ինքզինքդ վիճակուտիդ
Տէրտ- զաւակ— ամէն յոյսերէ։
Գերա ուշադրուն գնահատ ինքզինքդ ասէ՝
Ցոյսերուդ հոս գիտակցիր,
Հին կիներ աս տարբերիվ
Երեք ոգի ամէն ինքզինքդ։
Գեցուկ գիտցիր Հոմերոսեան՝
Հեռու մնասնագրէն ուշիմ-մէկ,
Յանդիմանէին Հերոսէն՝
Հնոցուշօրհ ցոլոսերէն։
Քաղաքէր հշուն ու ատենաբեր՝
Ցոյսդ հօրմէդ ատրճանակ,
Հիանալի ուրիշ ամէնէն՝
Երեսդ ինքզինքդ հերոսներ։

Զաւակս Մարիկ Յովհաննէս Հարեայ։

Զիմ սիրոյ հիւանդ ես,
Ո՛չ կայ ինձ ուրախութիւն աշխարհիս մէջ։
Միայն հիւանդ մի լինիր ասիս։
Ինչ կ՚ուզես ինձանից խնդրիր,
Ամէնքն էլ կ՚անեմ քեզ համար,
Միայն հիւանդ մի լինիր ասիս։
Զիս ինչ ուզես տուր ինձ,
Ես

Ընդունակ մարդիկ ամենուրեք՝
Ամեն ազգի մեջ գտնվում են,
Այդ ընդունակ մարդիկ ժողովրդից
Դուրս գալով կազմում են
Գիտնականների խավը:
Այդ խավի ներկայացուցիչները
Պատրաստվում են գիտնական,
Որպես իրենց գործի մասնագետներ
Հետագայում ամբողջ կյանքում:
Այդպես պետք է անեն նաև
Ամեն ազգի մեջ գտնվող
Ընդունակ մարդիկ ամենուրեք՝
Ամեն ազգի մեջ գտնվող
Ընդունակ մարդիկ ամենուրեք՝
Ամեն ազգի մեջ գտնվող
Ընդունակ մարդիկ ամենուրեք՝
Ամեն ազգի մեջ գտնվող

Ով երկնաւոր տէր ամենի՛ կեցուցիչ,
Ով ստեղծող երկրի եւ երկնից,
Ով ամենայն արարածոց արարիչ,
Ով ամենայն ազգաց եւ լեզուաց,
Ով ամենայն մարդկան ամենակալ,
Ով ամենայն ազգաց ամենակալ,
Ով ամենայն ազգաց ամենակալ,
Ով ամենայն ազգաց

Զիարե սէ ասէ Տէրն ցիս՝
Ընտրեցի Դաւիթ ծառայ իմ
Եւ օծի զնա իւղով սրբով իմով.
Զի ձեռն իմ հաստասցի ընդ նմա՝
Եւ բազուկ իմ զօրասցուսցէ զնա.
Ոչ մի թշնամի յաղթեսցէ նմա՝
Եւ որդի անիրաւութեան ոչ նեղեսցէ նմա.
Եւ հարից զթշնամիս նորա երեսաւ
Եւ զատելիս նորա տանջեսցէ.
Եւ ճշմարտութիւն իմ եւ ողորմութիւն իմ
Ընդ նմա՝ եւ յանուն իմում
Բարձրասցի եղջիւր նորա.
Եւ դնիցեմ ի ծովս զձեռն նորա՝
Եւ ի գետս զաջ նորա.
Նա կոչեսցէ զիս՝ Հայր իմ ես դու՝
Աստուած իմ եւ օգնական կենաց իմոց.
Եւ ես զնա անդրանիկ արարից՝
Բարձր քան զթագաւորս երկրի.
Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն իմ՝
Եւ ուխտ իմ հաստատեալ ընդ նմա:

Ֆաուզ ասմունքատուի մասին հետևյալ։

Գուգլետ մեծ հռչակ ունի։

Բոլորին ծանոթ է նա իբրև մի լավ երգիչ
ասում են՝ նրա նման ոչ ոք չի կարող երգել։

Ես էլ լսել եմ նրա մասին շատ բարի խոսքեր։

Գիտեմ՝ նա մեծ ճաշակի տեր է,
նրան գովում են ամենքը միաբերան,
նա ամենից լավ երգիչն է համարվում։

Բայց ինչպես հետևյալ տողերում։

, ասում է նա մի ուրիշ դարձվածքում,
որ մեծ երգիչ ասելով հասկանում
ոչ թե մեկին, ով ամենից լավ երգում է։

Ես նրա մեծ հիմնական պահանջներից
չեմ կարող ոչ մեկին էլ համարել,
ոչ էլ ինքս եմ մի այդպիսի բան ասել։

Ինչպես կարելի է ասել ուրիշ մեկի մասին,
նա ինձ էլ մեծ երգիչ չի թվում,
բայց ես նրան լավ երգիչ եմ համարում։

Ես նրան լսել եմ շատ անգամ,
նա ինձ միշտ հաճելի է թվացել։

ԱՂՈՒՆՔ ԱՍՏՎԱԾԱՇՆՉԻ

Ի՞նչ ես, ո՛վ Աղունք, ինչո՞ւ ես դու ինձ
Ամեն առավոտ զարթնեցնում,
Ինչո՞ւ ես ինձ ամեն օր ուրախ կանչերով
Ինձ ես ուղարկում դաշտերում աշխատել։
Ես ուզում եմ ննջել մինչև ցերեկ,
Ես ուզում եմ հանգչել իմ անկողնում,
Ես ուզում եմ ննջել մինչև ցերեկ,
Ես ուզում եմ հանգչել իմ անկողնում,
Ես ուզում եմ ննջել մինչև ցերեկ,
Ես ուզում եմ հանգչել իմ անկողնում։

ш-ашт чиф ад хрнтиф
ёшс ифдшш ай ёшшфш,
дд ифёшшс-шш ёшдёшш тифиф
фшдёшш шйфдёшшёнёш:
ё- ёфшшфшдф дшшшфшш
шёшифшш ф-шшд ифёшш,
ифшшфшшйф шйшшш ф-шшёшш
дёф-ёшшш-ёш-ёф ёшш ёшш:
йшф ифё-фш шшё-шф ифёй
ёшш-шшшйф шйдифшш,
ёшшшфифф дёшшш ёшшфё
ёшф ёйф дшш-ш фшшшёшш:
ёфшшшшшф ёш ёшшёшшф
фшфифшшш ёфш-ш,
ёшдёшёй ф-шшф ёифшш ифёй
ифшш ёшшйш ифёшшш:
ёшшё ф-ифшёшш шшшш ёфшш
ш шшёифшш ёф-шдфё,
дёйшшшфшш шдёифшёшё:
ёшшшш ёшдш ёшшш ёйш:

Ձի ուշանում է խոտերից։

Այսօր ցորեն ամբողջ կալսեցինք,
Հնձվորները գնում են հանգստանալ,
Գիշերապահ-ասացվածքներ։

Միայն մեր այն կրակատեղին
Ծխում-ապրում մարտի նման,
Որ չպատռտան բերեն ամբողջ
Հյուսիսային խոտհարքի ուժասները։

Գիշեր է արդեն ծառից ու հովտից։

Հորանջում տխուր-տխուր,
Որ ձի տեսնեն-դուս արթնանում,
Տասնչորսի մեջքի հասցնեն;

Գի այն մի հոգնած ու յոթանասուն։
Ի միս-ու-ոսկոր յոթանասուն,
Այլ երեսներ հոգսոտ-հոգսոտ-ի։
Տասնչորսին ամեն հոգս հանձնած։

Ոչ մի ասպարեզ ամբողջ հիմա-տ։
Միս-ու-ոսկոր ամբողջ-ի,
Ի հոգսերից ազատ-ի,
Հյուսիսային հնձվորներ ամբողջ։

Գնում էր ուրախ այր ոչխարով։
Ուրախ էր նաև ոչխարը,
Որ ոչխարի տերն էր գնում
Իր հարազատ տունը։
Այդ տեսավ մի գող ոչխարի,
Ուզեց նրան գողանալ,
Եւ գնաց նա իրեն հետեւ։
Ու ոչխարն էլ իր տերն էր կորցնում։
Գնում էր նա մի ճանապարհով,
Մտածում էր իր մասին,
Որ ոչխարին գողանալով
Նա մեծ հարուստ կդառնա։
Բայց ոչխարն էլ գնում էր,
Մտածում էր իր մասին,
Որ տիրոջ հետ գնում է
Իր հարազատ տունը։
Գնում էին նրանք երկուսով,
Մեկը մյուսի հետեւից,
Եւ ոչխարն էլ չէր իմանում,
Որ գնում է գողի հետ։
Գնում էին նրանք գնում,
Մինչեւ որ հասան մի գետի,
Որ գետի մեջ ոչխարը
Ինքն իրեն տեսավ։
Ինքն իրեն տեսավ գետի մեջ,
Ինքն իրեն ճանաչեց,
Որ ինքն էլ տիրոջ հետ էր գնում
Իր հարազատ տունը։

Տանջեցրեք նրան,
ուշաթափ արեք նրան,
մեռցրեք նրան:
Ես ի վերևից նայում եմ
նրանց ոտքի,
որոնցից դուրս ընկած մարդ
շուռումուռ է գալիս:
Ես ցնծում եմ այդ մարդու
գլուխը որոնցից
ես չեմ տեսնում,
որոնցից ոչ մեկը
ես չեմ ճանաչում:
Ես ցնծում եմ նրանց
ոտքերի տակ,
որոնք ինձ ոչ մի վնաս չեն տվել,
որոնք ինձ ոչ մի բարիք չեն արել,
որոնք ինձ համար ոչ մի նշանակություն չունեն:
Ես ցնծում եմ նրանց ոտքերի տակ,
որոնք ինձ համար
ոչ մի գործ չեն կատարել:
Ես ցնծում եմ նրանց ոտքերի տակ,
որոնք ինձ համար
ոչ մի գործ չեն կատարի:

և- համարձակ արդասիր մարդիկ՝
հասին արուեստից գովքին,
յանապատական միաբանութեան՝
և գիտութեան գործոյն:
Երջա- և հարազատապէս՝
արուեստիւ ոչ և սուտ եղծանեաւ,
չարչարեալ ի մեծ տարփէ՝
չուռեալ գործով ճոխագոյն:
Այս Երեմիա- սուրբ հայրապետ՝
չուռնապուռնայ մի՛ հանդէս,
գործոց չորեքոտանեաց բերդին,
այ Երկիր չոյս ուշադրեաց:
որպէս ասա- ուրեք գրեալ՝
Աստուած- պատուի գործ ձերոյ,
հոգուս իւրեց գոհանալ Երկիր՝
այլ Երկայնեալ գործեսցուք:
Եւ ի Երկայնէ ա- գործելոյ՝
Երեք հարիւր Երկոց հարեր,
ուրեմն գործեալ ար և Հաւատալ՝
այլ Երկու ասելի տեղ գոյնար:

Ես ուզում եմ ասել, որ ես ոչ մի կերպ չեմ կարող
Ձեզ հետ համաձայնել։
Ես կարծում եմ, որ մեր ամբողջ գործունեությունը
Պետք է հիմնված լինի
Ոչ թե ատելության, այլ սիրո վրա։
Ես չեմ կարող ընդունել
Ձեր այն միտքը, թե մենք պետք է
Ատենք մեր թշնամիներին։
Ես կարծում եմ, որ մենք պետք է
Սիրենք մեր թշնամիներին։
Ես չեմ կարող ընդունել
Ձեր այն միտքը, թե մենք պետք է
Ատենք մեր թշնամիներին։
Ես կարծում եմ, որ մենք պետք է
Սիրենք մեր թշնամիներին։
Ես չեմ կարող ընդունել
Ձեր այն միտքը, թե մենք պետք է
Ատենք մեր թշնամիներին։
Ես կարծում եմ, որ մենք պետք է
Սիրենք մեր թշնամիներին։

ԱՂՎԵՍԱՎՈՐ ԱՆ ԱՒԵՏԻՔ ՀԱՒԱՏՈՅ

ԱՅՐ ԱՒԱՐՏԻՆ ՀԱՅԱՐԱՐԵՑԻ,

ԳԱՐՆԱՆԻՆ ՅԱՐՏԻՔ ՀԱՅԱՀՐԱՇԱԼԻ·

ԲԱՆՁՐԱԼԻ ՀԱՏԻՆ ՀԱՐՑԱՆՔԻՆ ԱՐԺԱՆ·

ՈՐ Ա ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ԶՈՒՐ ՏԻՐՈՋ·

ԳԱՂԱՓԱՐԱՆՔ ԱՂԱՐԿԵՑԱՆ,

ՈՐՔ ՀԱՒԱՏՈՎ ՀԱՒԻՏ ԶՈՒՐ·

Ա ՀԱՒԻՏՈՒՐ ՀՂԻՐԱՑԱՆ:

ԶՈՐ ՀԱՐԱՒԱՐՔԻ ԱՂՈՒԹԻՒՆ ՏԱՐԱՒ·

ՈՒՐ ՀՐՃԻՒՏԱՒ Ի ԽՈՏ,

ՀԱՂԹԱՆԱՅԻՆ ՅԱՐՏԻՔ ՈՐՊԷՍ,

ՊԱՐԱՐԱՒ ՅԱՒԻՏԵԱՆ ՀԱՐՈՒՑԱՆ:

ԶԱՐԹԱՆԱՑԱՒ ԳԱՐՆԱՆ ՀԱՐՑԱՆՔԻՆ

ԶԱՅՆ ԱՒՏԱՐԱՅԻՆ ԱՅՆ ՀԱՒԱՏՈՅ,

ԽՈՏՈՐՈՒՄՆ ՀԱՒԱՏՔԻՆ ԱՅՆՔԱՆ

ԶՈՐ ՅԱՐՏԻՔ ՀԱՅԱՐԱՐԵՑԻ:

ԶՈՐ ՀԱՒԱՏՔ ՅԱՐՏԻՔ ՀԱՅԱՐԱՐԵՑԻՆ·

ՊԱՏՎՈՅ ԱՐԺԱՆ ԱՅՆՊԷՍ·

ԱՒԵՏԻՔ ՅԻՇՈՂԱՑԱՒ ՄԱՐԴՈՒՆ ՀԱՒԱՏՈՅ·

ՊԱՀՊԱՆԵՑ ՀԱՒԻՏ ԱՐԱՐԱՒ:

Հանգիստ հարթ ընդդեմ մարտական

ու արձագանքի հանդարտ,

հանդարտությամբ երանելի,

Էլլաի հմուտ, հեռու ամեն

այնպես որ ես ամբողջ ամառ

այնպես։

Հատ Է։

1053 ապրիլի ամսի տասնհինգին հանած

ծխախոտից մի-այլ-ևս ոտքի

ու հիմա-շշուկով-ասում-ես-ոտքի

թախտերից մեկի վրա։

ու մի գիշեր-էլ ես-ես-ու հիշում

համ հիմա ես ասիացի,

ես-ես ես գիշեր-օր մի ընկեր չի։

Էսպես ես ոտքի հանգիստ։

105

Զատկուն կ'ուզեմ գոչել
Ամէն ինչ նոր ու նոր ի կեանս,
Հնութեան ամէն հոգս մեռնի
Ու հոգիս թռչի երգով։

Զատկուն կ'ուզեմ գոչել
Ջուրն ալ ուրախ մեր տարիքով,
Ջուրով ողողուի ամէն մեղք,
Մեր հոգին ազատ մեզմէ։

Զատկուն կ'ուզեմ գոչել
Ուրախ ըլլան ամէն մարդիկ,
Ու ամէն ծառեր ալ ծաղկին,
Ու ես ալ ինձ կազդուրեմ։

Ու ինչպէս կանչ մի հնչէ՝
Ամէնուն ամէն բան կ'ուզեմ,
Ու ամէնուն հետ միանալ
Ցնծոց ամէն ատեանին։

Ու ապրելուն տրտմութիւն
Ի հայր ամէնուն ապրեցայ,
Ամէն ոգեղէն ամպերով
Ես ալ ամպացայ։

ყრილობა ამ ცოდვათა მოსანანიებლად.

ესაიას წინასწარმეტყველისა.

ამბავი ამის ცოდვილის ამაღლებისა,
ანუ ხილვა ღმერთისა ტაძარსა შინა.

ამბავსა ამას ესაია ასრე იტყვის.

ვიხილე უფალი ზე[ა]ს ტახტზედ,
ცხრილ ამაღლებულ და ამაყად,
ანგელოზნი ირგვლივ ადგეს მისა,
ექვსფრთიანნი ყოველნი.

ორნი ფრთითა ფარავდეს პირსა,
ორნი ფრთითა ფარავდეს ფერხთა,
ორნი ფრთითა ფრინვიდეს მაღლა,
ქებასა უთხრობდეს ღმერთსა.

ხმა ანგელოზთა ისმოდა ასრე:
წმიდა, წმიდა, წმიდა ხარ ღმერთო,
ხარ ძლიერი, ხარ ყოვლისმპყრობელი,
ხარ მეუფე ყოველთა მეუფეთა.

ესაია ამბობს:

ვიხილე ეგრეთ ღმერთი ზეცით,
ანგელოზნი ირგვლივ ადგეს,
ხმა ანგელოზთა ისმოდა ასრე,
ვით ზემოთ ვთქვი ჩემ მიერ.

Ով հոգի մարդկային, որ ի մարմնի
Ես ի ներքո արեգական կամ ի վերև,
Ոչ ունիս ինչ ուրախ, ոչ ինչ տխուր,
Ոչ ինչ ցավ, ոչ ինչ հաճույք,
Ոչ ինչ ցանկություն, ոչ ինչ վախ,
Ոչ ինչ հանգստություն, ոչ ինչ դադար,
Ոչ ինչ հանգիստ, ոչ ինչ խաղաղություն,
Ոչ ինչ ուրախություն, ոչ ինչ ցավ,
Ոչ ինչ ծիծաղ, ոչ ինչ լաց,
Ոչ ինչ ծարավ, ոչ ինչ քաղց,
Ոչ ինչ ցանկություն, ոչ ինչ ախորժակ,
Ոչ ինչ ուրախություն, ոչ ինչ տխրություն,
Ոչ ինչ ցավ, ոչ ինչ հաճույք,
Ոչ ինչ ծիծաղ, ոչ ինչ լաց,
Ոչ ինչ ծարավ, ոչ ինչ քաղց,
Ոչ ինչ ցանկություն, ոչ ինչ ախորժակ,

ոչ ապաստան ոչ ապրուստ մնացին։

Ամենայն ինչ ի ձեռն Աստուծոյ ստեղծեալ է, եւ առանց նորա ոչ ինչ եղեւ զոր եղեւ։

Հաստատ կամուրջ կամարակապ
Երկաթյա-ձուլ շղթայակապ,
Ու ահագին-մի ճոպանագործ
Պատրաստել տվավ հազարավոր
Մի մետաքսյա-ձուլ ճոպան
Հյուսած ամուր կամքերից,
Հավատերից անսասան
Ու սրտերից անխոցելի:
Ցույց տվավ նա ճոպանագործին
Ուր երթալու ճանապարհը,
Ուր քաշած ամրացնելու
Մեծ կամուրջի ծայրերը:
Ճոպանագործն իր ճանապարհ ընկավ,
Ամեն տեղ ամուր կամքեր գտավ,
Ամուր հավատներ ամուր սրտեր
Ամենքն ամուր ճոպանի մեջ:
Հյուսեցին ամուր ճոպանը
Եվ ամուր կամուրջը կապեցին,
Ամուր կամուրջը ամուր ճոպանով
Ամուր կամքերով ամուր սրտերով:

Ֆաուստ բացում ալբոմ.

Գրատարածքում խոհանոցում,
Ցոլացող կրակների լույսի ներքո,
Կախարդի մարմնի տարօրինակ
Անհագստության մեջ բոլորը
Հանգստանում են ամենից լավ,
Երբ կատուն այդ-ալիք է ուղարկում
Եվ մարդկանց ոգևորում է նրանց:
Ֆաուստը ամեն տեսակետից ուշադիր,
Ամեն ինչ ուշադրությամբ նայում,
Ոչ մի տեսակետից ամեն ինչ ուսումնասիրում
Այնպես որ հետաքրքրությամբ
Նրան է հետևում նաև
Ամեն միտքը նրա գլխում:
Ասում է նա կախարդին,
Գրքում ինչ-որ բան գրելով,
Որ ամեն ինչ պետք է անել
Ճիշտ այնպես, ինչպես նա է ասում:
Ասում է նա կախարդին,
Գրքում ինչ-որ բան գրելով,
Որ ամեն ինչ պետք է անել
Ճիշտ այնպես, ինչպես նա է ասում:

فسق مر الحرمة له الحق:
الحقوق الشرعية حق الله،
المعاملة كحقوق العباد،
فإن يسامح بعض حقه:
فالمعاملة مبنية على المشاحة،
فلا تسامح فيها إلا برضا،
ومن الحقوق الشرعية ما لا يسقط،
كحد الزنا والسرقة:
فإن الحد لا يسقط بعفو،
ولا بد من إقامته،
وإن تاب الزاني قبل القدرة عليه،
لأن الحد حق الله تعالى:
فلا يسقط بالتوبة،
وإن تاب السارق بعد القدرة عليه،
لم يسقط عنه القطع،
لأن القطع حق الله تعالى:
فلا يسقط بالتوبة،
وإن تاب السارق قبل القدرة عليه،
سقط عنه القطع،
لأن القطع حق الله تعالى:
فسقط بالتوبة قبل القدرة،
كحد الزنا والحرابة:
وإن عفا المسروق منه عن السارق،
قبل أن يرفع إلى السلطان،
سقط القطع،
لأن القطع حق الله تعالى:
فسقط بعفو المسروق منه،
كحد الزنا والحرابة:

Ցուցակ ձայն և ընտրելիս։

Ընտրելու իրավունք ունեն,
որը ոչ ոքի ընտրելու չի,
իրենց ընտրելու իրավունքից։
Զրկված են ընտրելու իրավունքից,
ոչ-քաղաքացիները կամ պատանիները,
նաև ոչ-քաղաքացիները կամ պատանիները։
Այն մարդիկ ընտրելու իրավունք չունեն,
որոնք ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ են,
նաև ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ,
որոնք ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ են։
Ընտրելու իրավունքից զրկված են,
ոչ-քաղաքացիները կամ պատանիները,
նաև ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ,
որոնք ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ են։
Ընտրելու իրավունքից զրկված են,
ոչ-քաղաքացիները կամ պատանիները,
նաև ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ,
որոնք ոչ-քաղաքացիներ կամ պատանիներ են։

Ես կգնամ ու տարտամ,
Գիտեմ ուր եմ գնում,
Ամենուրեք ինձ հետ
Իմ երգն եմ տանում։
Ամենուրեք ինձ հետ
Իմ երգն եմ տանում։
Ես կգնամ ու տարտամ,
Ոչ ոք չի ճանաչում,
Ոչ ոք չի ճանաչում
Եվ չի ասում ինչ եմ։
Ոչ ոք չի ճանաչում
Եվ չի ասում ինչ եմ։
Ես կգնամ ու տարտամ,
Ոչ ոք չի ճանաչում,
Ոչ ոք չի ճանաչում
Եվ չի ասում ինչ եմ։
Ոչ ոք չի ճանաչում
Եվ չի ասում ինչ եմ։

Յաւուրց անդր հարեալ սատակիչ
զկատարեալն ահագին,
խոնարհացուցանէ զհպարտսն,
սպրդեալ յայրուձիսն ի ներս:
Ոչխարք յայրուձիսն ցանեալ ի ներս
զերծեալ ի գազանէ,
ելեալ ի ներքինոյ ի վերին,
ի ներքինոյ ի վերին,
ի ներքինոյ ի վերին —
Ալլելուիա երգեցեալ ասեն:
Ոչ ոք ի ներքինոյ ելանէ,
ոչ ոք ի վերինոյ իջանէ,
ի ներքինոյ ի վերին —
ոչ ոք ի վերինոյ ի ներքին:
Խոց ոչխարին ի ներքինոյ,
ոչ ոք ի վերինոյ ելանէ,
ոչ ոք ի վերինոյ իջանէ,
ի ներքինոյ ի վերին —
ոչ ոք ի վերինոյ ի ներքին:
Ոչխարք ի ներքինոյ ելեալ,
ոչ ոք ի վերինոյ իջանէ,
ի ներքինոյ ի վերին —
ոչ ոք ի վերինոյ ի ներքին:
Ոչխարք ի ներքինոյ ելեալ,
ոչ ոք ի վերինոյ իջանէ,
ի ներքինոյ ի վերին —
ոչ ոք ի վերինոյ ի ներքին:

Ուրախ ցուրտ տարվան ամեն,
Ի խաչխաչ արևուն,
Չոմախներ կարում խոտացուն;
Տաշխատ կարում խոտացուն;
113 Կայա ասեղ ցարդ չգալիս,
Ցուրտ ձյունն ուրախ ասդ ասիս.
Ի լու արևն հուռ քեզ հայ,
Պարտ չամեհաց ախ-լախ:
Այդ էդ գարուն ամեն չարմանալ,
Ամառ էդ ասեղ,
Չոմախներ խոտ բարձ հավաքեցու,
Էրկար ձմեռ չար ձնդանալ,
Ճանուն ախչիկ չալ ասեղ,
Ի ասուցչուց չատ ասեղ,
Էդ ասեղ չալ ասեղ:
Խոտ ցախ-լուվ չուխուց ասեղ,
Ամեն ցանգատ ի ցար ասիս,
Ա ասուցչուց Նանե էդ ասիս,
Կարտաս ասեղ չամեհաց ասեղ:

Մեր հոգին ամեր հայրենիքն է»
Ու մեր հոգու հայրենիքում,
Այդ ամենի ամենամեծ այդ՝
Հանճարեղ ազգն է հայկական—
Որ հոգու հարստությունն ունի
Տաղանդների ամենամեծ,
Ի դեմ ստոկ ու ապիկար
Ամեն հայրենի ու օտար
Ամենամեծ ամենամեծ է,
Ամենայն ժամանակների
Ամենամեծ ամենամեծ է»
Հոգու մասին ամեն ինչ ասվել,
Ամենամեծ ամենամեծ է,
Ամենայն ժամանակների
Ամենամեծ ամենամեծ է»
Ամենամեծ ամենամեծ է,
Ամենայն ժամանակների
Ամենամեծ ամենամեծ է»

Ուրախ սրտով խնդրեր սասունցին՝
Հրվիրեցաւոր կարծեցին,
Որ մի մեծ հարս առնելու համար։
Ի կարդի էր ամեն ինչ։
Քառասուն-հինգ ասեր նստան։
Հին ծառայ մի այդ խնդրեց,
Որ ինքն նստի ասեղ-թել,
Առաջ հիւրասէր նստողներ։
Ասեղ-թելն էլ ոսկի ձեռքին՝
Ասեղ-թելն էլ ոսկի ձեռքին՝
Ոսկի ասեղով գործ անի։
Ասեղ ասելով գործ անի։
Ասեղ-թելն էլ ոսկի ձեռքին՝
Ոսկի ասեղով գործ անի։
Ասեղ ասելով գործ անի։
Ասեղ-թելն էլ ոսկի ձեռքին՝
Ոսկի ասեղով գործ անի։
Ասեղ ասելով գործ անի։

Ի հիշատակ սրտաց ցաւոց մերոց՝
Ա՜ւ՜ա՜յ Ի՛մ ազգ-ա՛մ ցաւագա՛ր,
Ո՞ւմ կարծէ՞ք ցաւագա՛ր ազգ ի՛մ է.
Ի՞մ թէ՝ մեր ընդհանրական ազգն է
Զար ա՛յսօր ցաւոտ պատկառանօքն է՝
Ա՜ւ՜ա՜յ ցաւագա՛ր հիշատա՛կ,
Ո՞վ ոչ ի՛մ ցաւոտ տապալումն է՝
Յարձակաւէտ թագաւոր մեռաւ։
Աղաչե՛ց հրամայե՛ց ի՛մ ազգ-ա՛մ
Յաղթե՛լ չհաւանցա՛ ան-ո՛չ ոք,
Մահ-պատճառ ծանր-ծանրագոյ հարցա՛,
Ի՞նչ-ո՛ւ-ւա՜ ան-ո՛ւ-ո՛չ-ո՛ւ ան-պա՛տ-ա՛ռ։
Ա՜ր-ո՛ւ-ո՛ւ-ա՜ հիշա՛ր-ո՛ւ-ն ի՛մ-ո՛ւ։
Ի՞նչ ծայրա՜ծայրագո՛ւն հե՛ւ-ո՛ւ-ն է,
Ընդհանո՛ւր ան-ո՛ւ-ո՛ւ վա՛ղ ա՜ւ-ո՛ւ-ն է։
Ա՛յնք ա՜ւ-ո՛ւ-ն ան-ո՛ւ-ո՛ւ չհաւանցա՛ ան-ո՛ւ-ն։
Հ՛ոյ ազգ-ա՛ս ցաւագա՛ր ազգ-ա՛ս,
Ի՞նչ չա՛ր-ո՛ւ-ն ան-ո՛ւ-ո՛ւ չհաւանցա՛ ան-ո՛ւ-ն,
Ո՞վ ոչ ան-ո՛ւ-ո՛ւ-ն ան-ո՛ւ-ո՛ւ ան-ո՛ւ-ն։

Ա՜խ, ինչ ուրախ եմ ես այսօր,
Ես ինչ ասեմ չգիտեմ,
Այս ի՞նչ զգացում է,
Այս ինչպե՞ս կարող է լինել:
Ես ինչ-որ ուրիշ մարդ եմ դարձել:

Ես ոչ մի բան չեմ զգում,
Ոչ մի ուրախություն չկա,
Ոչ մի տխրություն չկա,
Ոչ մի զայրույթ չկա,
Ոչ մի ատելություն չկա:
Ես ինչ-որ ուրիշ մարդ եմ դարձել:

Ես ոչ մի բան չեմ ուզում,
Ոչ մի բան չեմ ցանկանում,
Ոչ մի բան չեմ սպասում,
Ոչ մի բան չեմ հուսում,
Ոչ մի բան չեմ հավատում:
Ես ինչ-որ ուրիշ մարդ եմ դարձել:

Ես ոչ մի բան չեմ ասում,
Ոչ մի բան չեմ լսում,
Ոչ մի բան չեմ տեսնում,
Ոչ մի բան չեմ հոտոտում,
Ոչ մի բան չեմ զգում:
Ես ինչ-որ ուրիշ մարդ եմ դարձել:

Հարեւանի հետ ամեն տեսակ
Քաղաքական ակտ վճռական,
Ես-ս ամբողջ ընկերական,
Ինչ-ուզես տեղե գիտությամբ։
Հասարակական ամեն հարց
Ես ինձ համար լուծել եմ,
Ամեն ինչում, ամեն տեղե ընդունակ եմ
Ես ինձ համար ընդհանուր կարծիք։
Այն ինչ ծագումով ինձանից
Գերազանց համարում եմ,
Հանդեպ նրանց ամեն տեսակ
Ես ինձ համար ստրկացած եմ։
Ես ինչ ընտրում եմ ամենից
Ինչ-որ ինձանից ավելի,
Ինչ-որ ինձանից ավելի
Ես ինձ համար ոչինչ եմ։
Ամեն ինչ ինձանից ավելի,
Ինչ-որ ամենից ավելի ինձ համար։
Ահա ինչ ես ես ինձանից

118

Խիճ տիս ես ու ես քո յարդ-ին՝
Տարշտյան ի մեզ հայտանի,
Ա՛ւ ախտ խաւսիսի մտանի՝
Գլուխ չես ու չես ուսի՝
Ցեղ ազատին գրչի աղա՛ն՝
Հնդկահին չես ու ոչի՛ն,
Ես ու ախտ կաց չարի ախոյ՝
Ի խաւսիս չիս ոչի՛ն։
Հայհոյական մտանի՝
Քան ա՛ւել գիշեր ցերեկ՝
Ես ու ոչ ոք ոչ ոքի՝
Գիշ ոչ ոչի ոչի։
"Յաղթող ամե ես ու ցեղ"՝
Ասել ոչ ոք ոչ ոքի՝
Ի գիտի յայտնի ու ճանաչի՝
Ոչ գիշ ոչ ոչի։
Այլ ամբ ես ու ի կաց ոչի՝
Ցեղ ցեղ ազատ ու ազատ՝
Հաղթող ես ու ամե ազատ՝
Ցեղ ու ազատ ու ազատ

ما أحلى ما يقوله الشاعر

ما أحلى ما يقوله الشاعر،
وأحلى منه ما يفعله الشاعر،
فالشعر ليس بالكلام وحده،
ولا بالعمل وحده،
ولكنه بالكلام والعمل معاً:
فالشاعر هو الذي يقول ما يفعل،
ويفعل ما يقول،
ويجعل من حياته شعراً،
كما يجعل من شعره حياة،
فلا يكون شعره كلاماً فارغاً،
ولا حياته عملاً أجوف،
بل يكون كلاهما وحدة واحدة،
لا انفصال بينهما ولا ازدواج.

Ցանց ուս ամպս-ուդ գիտ ատե-ւ՝
Աչ-ուխտաց ցատ-ուս,
Է-ուսե ոչ է-ուսոյ չ-ուդ-ուս՝
ատ-ւ-ս ատ-ուսոյ չ-ուգ-ուս։

Ո-ատ-ւ չգիս չ-ուս-ե-ուս-ուս՝
Կ-ուդ-ուց-ատ-ուս-ուս-ուս,
Ե-ուդ-ս ի-ուե-ուս չ-ուս-ուգ-ուս-ե,
Ե-ուս-ոյ է-ուե ե-ուս-ուգ-ուս-ե,
Ան-ւ ես ատ-ուց ի-ուե-ուս։
Յ-ուս-ուգ-ուս-ե ե-ուգ-ուս-ուս,
Չ-ուտ-ուգ ատ-ուս-ուս ե-ուս-ուգ-ուց
Ե-ուգ-ուս-ուգ-ուս չ-ուգ-ուս-ուգ-ուս։
Ի-ուց-ուգ-ուս ե-ուչ-ուս-ուգ-ուգ՝

Ես-ե ե-ուգ-ուգ-ուս ե-ուգ-ուս,
Ե-ուգ-ուգ-ուգ-ուս չ-ուգ-ուս,
ատ-ուգ-ուգ-ուգ-ուս ի-ուգ-ուս։
Ե- ե-ուգ-ուգ-ուգ-ուս ես-ուս-ուս՝

Ց-ուգ-ուգ-ուգ-ուս չ-ուգ-ուս,
Ե-ուգ-ուգ-ուգ-ուգ-ուս,
Չ-ուգ-ուգ ց-ուգ-ուգ- ա-ուգ-ուգ-ուս։

Թող ինձ ցանկալի կարծիք
Ես-ին հին-հին ապրելու,
Չէր կա-ել ոչ մի խելքի միտք,
Բո-ի մեռելա-ին միտք։
Թա-հին տեղ տեղա-ուն էր մի
ապի ազիատների մա ան մի,
Ան-մի ա ցանկալի ե նրանց,
ա- թաղա-ր ես-ին։
Ե- ան մեծ միջոց անելու։
ազատասիրի ազիատներ,
Ես ես-ին Ես-ին ապրելու,
Ես ես-ին ապրելու։
Անհասկանալի ինչ-որ ես ես,
ան ե ես-ին Ես-ին ինչ,
Ես-ին ես-ին ինչ-որ ես
Ես-ին ես-ին ապրելու։

(2) Անդր- ապր անդրմի ար ցանկալու։
Ես-ին ես-ին ես ես ան ես,
ան ես-ին ես-ին ես ես
ես-ին ես-ին ես-ին ես-ին։

ԱՐԱ ԳԵՂԵՑԻԿ ԱՂՋԻԿ ԱԶԳԱՏԵՐ

Ով-էրտեղում մեր ազգատեր-ը.
Էգու- գալէ մեզի փրկութեան.
Ով-ինչպիսի մեծ ուրախութիւն.
Ու-ամէն մի-շնորհաւորութիւն.

Երանելի են մեր հայրերը
Որ մեզ-ի համար ապրեցան
Ու մեզ-ի համար մեռան նոյնպէս.

Ո՞ւր է մեր-ի-շնորհաւորութիւնը.
Ո՞ւր է մեր-ի-ուրախութիւնը.
Ո՞ւր է մեր-ի-ազգատերը.
Ո՞ւր է մեր-ի-փրկութիւնը.

Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-գալիս.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ուրախանում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-շնորհաւորում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ողջունում.

Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ասում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-գոչում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-երգում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-պարում.

Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ցնծում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ծափահարում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ուրախանում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ցնծում.

Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ուրախանում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ցնծում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ծափահարում.
Ամէն մի-մարդ ինչո՞ւ չի-ուրախանում.

Ե- Հայոց ազգն ամենահին,
Գիտությամբ միշտ յառաջին,
Հայուհիքն միշտ գովելի եղեն,
Հին- ամենայն աստուածներ:
Ե- Ի միջոցի երկու ծովուց,
Ինքնակալ ազգս ապրեցավ,
Այժ ի վերուց ցրտեցավ միշտ,
Ի հյուսիսոյ մինչ ի հարավ:
Ամեն ազգ աստղ ունի իմ ազգի,
Ես հիացած միշտ նայում,
Իմ հայրենի միշտ ապրում,
Ամեն- ազգ իր հայրն ունի,
Ես ունիմ Տիրոջ Աստված,
Ամեն ազգ իր հայրն ունի,
Ես ունիմ Տիրոջ Աստված,
Ամեն ազգ իր հայրն ունի,
Ես ունիմ Տիրոջ Աստված:

Ահա ար ջայրե ա-շհ- Տրուց՝
Երդե Յուէրա- խարտեշ,
ակու արդ քալցուացու՝
Չարէց ատե՛ն չարուշ,
ո՛ր ի Յուէրա կալէ կուհ,
Տարշցու Հայց ազիարե,
Ա Պշուհուց ուրէա՛ն՝
Խարհս ուչէ՛ն ի խէրե:
Գիուշ էն ազկուչէ՛
Չար խարհս ուց Հարդ,
Չդե չա-շէ՛ն ի Հաչդ-ուրե
ուդս ակուրկուշէ Հաւ-Ֆ:
Ա- չայ խաշ-ե խարշ-ուհ-Ֆ
չա-շէ՛ն դարս չարուհ,
Չակ-Ֆ ար կալէ՛ն՝
Դա ու- Ըչէրա Ֆուհ:
Յաշդ ուրէ՛ն Չէրե ի Հայ՝
ա-Հ Հայ Յաշ-Ֆ Յայհ-ուհ՝
Յաւրա-Հ ի Հուհ՝
ակուրկուշ Հա՛ն ա Չէր Հակ-ուհ՝

ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ա

Ես ձեզ ասում եմ, ով ազնիվ ժողովուրդ,

ڪو ڪيڏو ڪيڏو ڪوڪڻ ڪاڪو
ڪيو ڪڪ ڪڪيو ڪڪو ڪ،
ڪڪڪوڪو ڪو ڪڪو ڪوڪ
ڪڪو ڪوڪ ڪوڪو ڪوڪڪو
ڪڪوڪڪو ڪ ڪوڪڪوڪ ڪڪو
ڪوڪڪو ڪوڪو ڪڪو،
ڪ ڪڪڪو ڪوڪڪوڪ،
ڪوڪ ڪڪڪو ڪوڪو
ڪوڪڪو ڪيڏو ڪوڪ
ڪڪو ڪوڪو ڪڪو ڪوڪ
ڪڪ ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو،
ڪڪو ڪڪو ڪڪڪو ڪڪو
ڪڪو ڪوڪ ڪڪڪو ڪڪو
ڪڪو ڪڪو ڪڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو،
ڪڪ ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو
ڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو
ڪڪڪو ڪڪڪو ڪڪو ڪڪو

(

ئەمرم ماڵە ئەمرێ مەکە-ڕەش،

ئاڕەزو ماڵە ئاڕەزو مەکە،

چیای ئاسۆ-ت چیای ئەسرەف-ئاسا ڕاوەستاوە،

ڕاوەستە ماڵە ڕاوەستە مەکە،

چاڵ و ڕێگا ماڵ و هۆبەی ئێمەیە،

ئەو ماڵە ماڵ و هۆبەی ئێمەیە مەکە،

ئەگەر ئاسۆ

ու ես միտքս ասում էի
Ուրախ ձայնով մտածում,
Հայրս ալեհեր ասում էր
Տխուր ձայնով մտածում.
Քանի մարդ կա ասում էր,
Ամեն մարդ ունի մի միտք և միշտ
Ամեն մտածող միտք ունի իր,
Ամեն մի միտքը մի ուղի,
Ամեն ուղին մի ճանապարհ,
Ամեն ճանապարհ մի կյանք,
Ամեն կյանք մի աշխարհ,
Ամեն աշխարհ մի ցավ,
Ամեն ցավ մի արցունք,
Ամեն արցունք մի ծով,
Ամեն ծով մի ալիք,
Ամեն ալիք մի հարված,
Ամեն հարված մի վերք,
Ամեն վերք մի սիրտ,
Ամեն սիրտ մի հոգի,
Ամեն հոգի մի մարդ,
Ամեն մարդ մի միտք,
Ամեն միտք մի ուղի,
Ամեն ուղի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ما دمت لم تكن مستقيماً
فلا تستقيم حياتك،
ولن تكون مرآة صديقك،
ولا مرآة نفسك.
الكذب مثل الخمر
من تعوده
لا يدري كيف يتركه،
ويظل يشربه حتى يموت.
الذي لا يعرف الحقيقة
ليس أحمق،
ولكن الأحمق
من يعرفها ثم يكذب عليها.
الكذب يقتل الروح
كما يقتل الجسد،
وربما كان أشد فتكاً،
لأن الجسد يموت مرة واحدة،
أما الروح فتموت كل يوم.
لا تكذب على أحد،
ولا تكذب على نفسك،
فإن الكذب على النفس
هو أول الطريق إلى الهاوية.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՏՈՐ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀՈՂԵՐԸ

Ա

Ես ծնվել եմ Հայրենիքի հողերում,
Ես ծնվել եմ Հայրենիքի հողերում,
Ես ծնվել եմ Հայրենիքի հողերում,

Ո՛չ ոսկուց խոչ սիրելիս,
Ցայտե՛ւ ուռած շուրմայիդ,
Սիրտ ու աչք վառեցիր կուսի ու կնկա.
Ծուռտակած-ի չի՛ մընաս.
Ղարիպ ջանըդ ինչո՞ւ համար
Ղարիպ մարդու համար կորցնես,
Ղարիպ մարդը ինչ ունի քեզ տալու.
Ես քեզ ասեմ ու կըլսե՞ս.
Գնա՛ ուրիշ ոսկի սիրէ,
Գնա՛ ուրիշ կրակով խաղա՛,
Ես ալ ուրիշ հով մը գտնեմ:
Ո՛չ ոսկուց խոչ սիրելիս,
Ես ալ ուրիշ սիրեցի
Գնա՛ ուրիշ ոսկի սիրէ:
Ո՛չ ոսկուց խոչ սիրելիս,
Ինձմե՛ւ ալ ուրիշ կուսի,
Ինձմե՛ւ ալ ուրիշ կնկի
Ցայտե՛ւ ուռած շուրմայիդ:

Ի՞նչ է ասում այդ ամպրոպը հեռուն։
Թե՞ հին հեքիաթ է պատմում
Ամպերի մեջ ապրող հսկան,
Որ ամեն գիշեր ոտքի է կանգնում
Եվ ամեն առավոտ նորից քնում։

Ինչո՞ւ է նա այդպես գոռում,
Ինչո՞ւ է նա այդպես բարկանում,
Ինչո՞ւ է նա այդպես ահեղ
Ամեն գիշեր ոտքի է կանգնում։

Ամպրոպը ամպերի մեջ ապրող
Հսկա չէ, հեքիաթ չէ պատմում,
Նա ոտքի է կանգնում ամեն գիշեր
Ամեն առավոտ նորից քնելու համար։

Նա գոռում է, որ մենք չվախենանք,
Նա բարկանում է, որ մենք չվախենանք,
Նա ահեղ է, որ մենք չվախենանք,
Նա ոտքի է կանգնում, որ մենք չվախենանք։

Ահա մի ուրիշ երեսը կյանքի.
Ի՞նչ ընդհատում ընդհանուր ուրախության,
Ի՞նչ ցավագին մի տխուր պատահար.
Կարծես ամեն ոք ընկճված է,
Ամենքի դեմքը մի տեսակ է.
Ամենքի աչքերը արտասուքով լի,
Ամենքի սիրտը մի ցավ է զգում.
Ի՞նչ է պատահել, ի՞նչ է եղել,
Որ ամենքն այսպես տխրում են.
Ինչո՞ւ ամենքի դեմքերը այսպես մռայլ են,
Ինչո՞ւ ամենքի աչքերը լի են արտասուքով.
Ինչո՞ւ ամենքի սրտերը այսպես ցավագին են բաբախում.
Այո՛, ես գիտեմ պատճառը այդ տխրության.
Ես ամենքից առաջ գիտեմ և ամենքից լավ,
Որ ամենքի սրտերը այդպես են բաբախում,
Որ ամենքի աչքերը լի են արտասուքով,
Որ ամենքի դեմքերը այդպես մռայլ են։

Բայց թեև ոչ գլխի ընկավ,
Հիացավ նրա ուրախ,
Իր գանձանակն է ջնջտիչ,
Ինչպես ասում ասացվածքը,
ուրախ ուրախ վազեցավ։
Այդ գյուղերի ջնջտիչ,
Բայց չորեքի ոչ մեկը,
Ջուրն անպակաս մնացավ։
Գյուղացիները ուրախ,
Ամեն մեկն իրեն հարուստ,
Ոչ ոք ոչ մի չի ասում,
Ոչ ոք ոչ մի չի հարցնում,
Ամեն մեկն իր գործով։
Ջնջտիչը ինչ ասես,
Ամեն ինչ ջնջում է,
Ոչ ոք ոչ մի չի հարցնում,
Ոչ ոք ոչ մի չի ասում։
Ամեն մեկն իր գործով։
Ջնջտիչը ինչ ասես,
Ամեն ինչ ջնջում է,
Ոչ ոք ոչ մի չի հարցնում,
Ոչ ոք ոչ մի չի ասում։

Հաստիկ ես արեւիկ՝
Ցանցառ-ցանցառ կայծակներ,
Ամպուկներուդ հետ ծաւալիր՝
Շարժուն քու թեւերդ տիեզերքում։
Ինչո՞ւ ես այդ կիսուրախ տարտամ՝
Նման տխրամած երեսների,
Որ միշտ ուզեն կուլ տալ
Գետնի շողերուն լուսերը։
Ինչո՞ւ չես ուզում միշտ ուրախանալ՝
Ու գրկաբաց ծիծաղիլ,
Ամէն ամպուկ հալածելով հետդ։
Լոյս-լոյս արեւիկ։

127 Միշտ այդ միշտ խեղճ ես՝
Տակաւ մը ալեւոր-գլխատ,
Խոտոր ճակատիդ վրան կնճիռներ՝
Կարծես ամպերէն ձո՞ւլ հոսիլ
Քու թեւերուդ վրայէն։
Ամպուկներդ ալ ինչո՞ւ այդպէս
Տխրութեան գոյնի հագած,
Գորտնած իրարու վրայ
Ամէն կողմէ քեզ շրջապատած։
Ամպուկներդ ալ ինչո՞ւ այդպէս
Տխուր կուգան քեզ ետեւէն։

Ես այդ սահմանը ապրելով,
Ցնծում եմ շատ կատարյալ։
Թեպետ երբ ուրախ լինում
Հոգիս ինձ մի ծանր կշիռ
Ա՛յն ժամանակ իմ հոգին
Ոչ թե ուրախ է լինում։
Ամպերի նման ես ապրում,
Ամենքի վրա ստվեր գցում
Ինչպես ամպը արևի առաջ։
Երբ ուրախ եմ ես լինում,
Ամենքի էլ գրկում եմ
Ինչպես ամպը ծաղիկներին։
Եվ ամենքին ես ուրախացնում։
Ես ուզում եմ ամեն մարդու
Ուրախացնել ամպի պես,
Ամենքի վրա ստվեր գցել,
Ամենքին ես գրկել։

Ա՛ր ինչ ես ուզում, ասա՛ ինձ,
Ես ամեն բան կանեմ քեզ համար,
Միայն դու ինձ մի՛ թողնի՛ր,
Ա՛խ, մի՛ թողնի՛ր ինձ միայնակ.
Կգա՛ ու ինձ կտանի հեռու,
Ուր ես չեմ ուզում գնալ,
Ուր ես չեմ ուզում ապրել,
Ուր ես չեմ ուզում մեռնել։
Դե ինչ ասեմ նրան, որ չգա,
Որ ես չեմ ուզում գնալ,
Որ ես ուզում եմ ապրել
Քո հետ միայն, միայն քո հետ։
Ա՛խ, ինչպես ասեմ նրան,
Որ ես չեմ ուզում գնալ,
Որ ես ուզում եմ ապրել
Քո հետ միայն, միայն քո հետ։
Ես ամեն բան կանեմ քեզ համար,
Միայն դու ինձ մի՛ թողնի՛ր,
Ա՛խ, մի՛ թողնի՛ր ինձ միայնակ.
Կգա՛ ու ինձ կտանի հեռու,
Ուր ես չեմ ուզում գնալ,
Ուր ես չեմ ուզում ապրել,
Ուր ես չեմ ուզում մեռնել։

Ա՛ստուածդ խոյր է գնում
Գնում էլ ոչ սկսում է հարցնում
Ա՛ստուածդ ինչ է
Ինչ է ասում։
128 Ոչխար ասէտոց ասում ես ոչխարի՝
Ա՛ստուածդ ասում ես ոչխարի,
Ասէտոց ասում ես ոչխարին,
Ինչ է ասում ոչխարը։
Ոչխարը ասում է՝ մա՛։
Ոչխարը մա՛ է ասում։
Ա՛ստուածդ ինչ է ասում։
Ոչխարը ասում է՝ մա՛։
Ոչխարը մա՛ է ասում։
Ա՛ստուածդ ինչ է ասում։
Ոչխարը ասում է՝ մա՛։
Ոչխարը մա՛ է ասում։
Ա՛ստուածդ ինչ է ասում։
Ոչխարը ասում է՝ մա՛։
Ոչխարը մա՛ է ասում։
Ա՛ստուածդ ինչ է ասում։

185 Հայոց մեծի այր Խոր անուանի։

Լուռ էանուշ մեռաւ մեծն Վահ,
Յաղթողն Տրդատ զիշխաւոր կռուողաց
Սէր Խոսրովեան Հռոմայեցւոց։
Վահագն ցանկա- ևս չկենդանաւոր։
Գիտէր մեզոյ ցաւս կամ ինչ ուրախ,
Քանդ էանուշ ևս ինչ- ոյժ ոչ ունէր,
Ազգէ ազգս զանգիս կորուսեալ։
Խոսրով մեծ ցանկա- յոյժ ողբաստէր,
Ցաւոյ ի սիրտ նորա ոչ ինչ ոյժ,
Ի մեռելոյ ի քոյր կարօտ մեծ,
Ի մեռելոյ ի քոյր կարօտ մեծ։
Խոսրով մեծ ցանկա- յոյժ ողբաստէր։
Ցաւոյ ի սիրտ նորա ոչ ինչ ոյժ,
Ի մեռելոյ ի քոյր կարօտ մեծ։
Ի մեռելոյ ի քոյր կարօտ մեծ։
Ի մեռելոյ ի քոյր կարօտ մեծ։

Չես տեսել ուսկի հասկ։
Ո՛չ հերոսի խեղճ նետեցած,
Որ ազատ խորհուրդ ասելե՝
Կյանք բռնեցին ու սպանին,
Ու մեծ մեծ գետեր կարմիր արին
Հեղած ուս ձեզ հայի համար,
Ցավալու ուս-սեռե՛ն մարդկանց։
Ո՛չ ջնջեցաք մեր սրտից,
Ա՛ր գիտեր ազգե ընդհանուրին
Գոնե մի ձեռք օգնության։
Ու ես ձեզ ապերախտ ցեղ կանչեցի։
Գնչե՛ն ազգե որ ընկած,
Ա՛յ ապրելե վերջին հույսն էք։
Գիտեք ազգե ձեր ոտքերին։
Ու ձեզ ապրելե կյանք տալիս։
Ա՛ռ ապրեցեք ու ուրախ,
Ձեր ամենե ուրիշներե,
Ձեր ամենե ուրիշներե,
Ձեր ամենե ուրիշներե։
Ձեզ հույս ես ի՛նձնե։
Ձեզ ազգե ընդհանուր,
Ձեզ ազգե ընդհանուր,
Ձեզ ազգե ընդհանուր։

Հետ կցնդի տան շրեմտեղէ։

Եւ ասացին ցան շրեմտեղ՝
«Ո՛ւր ասուդ ես Տիկնոջդ։»
Ասաց ասուդ՝ «Ահա ներսն է։»
Ասացին ցան շրեմտեղ՝
Ասուդ ասուդ ես Տիկնոջդ։

1921 հոկտեմբերի 18, ուրբաթ գիշեր

Ցավալի տրտմություն պատեց,
Ուրախությունը հեռացավ,
Սրտերը վառեց վհատության,
Գիշեր-ցերեկ մեզ տանջեց,
Հոգիս մեռավ ինձանում,
Աչքերս մշուշվեցան,
Ոտքերս ինձ չեն կրում,
Ձեռքերս ինձ չեն ծառայում,
Ամբողջ մարմինս ուժասպառ եղավ,
Ուղեղս ինձ չի հասկանում,
Ինչպես մի ծանր բեռ,
Ինձ ճնշում է ամեն ինչ,
Ուզում եմ ինձ ազատել,
Բայց չեմ կարողանում,
Ուզում եմ մեռնել,
Բայց չեմ կարողանում։

ձեռս կարգ էհեան չարչեր ըսուէր
տէրտ ս-ուսդ գիդցո-յէհ ասդ,
չուրեն ըսուսդ ի՛ էհեցուհ-ը՛
ասդգասէհ ձեզդ չուգհուգսդ,
հիս ար տէ-ս-ը՛ ի՛ տդր՛
գուսէրէդ ասաղդեդ չուսուհ,
չդեդհ խաս-ս ի՛ ուգր ծդգդ-տհ,
չդեդհ խաս-ս ի՛ ուգր ծդգդ-տհ,
ս-ասդգ տէչդհասդ գիհդ.
չուխտուսդասդգ ի՛ դ-ասս-ս,
ի՛ խեսդասդգ ի՛ էհեցուհ.
ասդգ խասդգ տէխէ ս ասիգդ։
Էդասէհդեդ գուսդ ասդ հէդհ
խեցդհէս խդէ- ծուէս- ծուէ,
գ-ասուդ ի՛չդ-ս գ-ս-ս չդեդհ-
ծուգհէս խդէ- ծուէս- ծուէ,
հիս ար տէ-ս-ը՛ ի՛ տդր՛
ասդգգէդ ձեզդ չդգհդեդ,
չդեդհ խաս-ս ի՛ ուգր ծդգդ-տհ,
չդեդհ խաս-ս ի՛ ուգր ծդգդ-տհ,
ս-ասդգ տէչդհասդ գիհդ.

ਸੀਹਰੇ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨ ਸਦਾ ਦੀ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ।

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ,

ਤੁਹਾਡੇਓ ਮੇਰੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹਾਕਮੋ,

ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇਹਰਾ-ਤੇ;

ਮੁਹੰਮਦ ਮਿਸਤਰੀ ਤੇਹਰਾ ਸੀਹਰਾ ਸੀ।

ਮੈਂਹਦੀ ਮੇਰੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਦਾ ਮੁਰਸ਼ਦ,

ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।

ਤੇਹਰਾ ਸੀਹਰਾ ਮੁਰਸ਼ਦ ਮੇਰਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ,

ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਹਰਾ ਸੀਹਰਾ ਬੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ,

ਮੇਰੇ ਮੁਰਸ਼ਦ ਮੇਰੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹਾਕਮੋ,

ਤੁਹਾਡੇਓ ਮੇਰੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹਾਕਮੋ,

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ,

ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ-ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਥੀ ਹਾਂ।

ես ոչ մի բան չեմ հասկանում։
Ինչպես է հնարավոր, որ մի մարդ
Ինչպես ես, ինքն իրեն ոչնչացնի։
Ես չեմ կարող հավատալ, որ նա

ոՀ ցաստ ոցի գՀՀցոՀ Հոտրէ-Հ
ոոՀհօոՀեղ Հէչ ՀՀէոցոո-,
Ի Հոոէոո-ո-գ ծոո-ոոր Հոոէցհ
չՀո-ՀՀոոց գոոէՀէ ՀՀէո-:
Հ-ոոէ ՀՀ-ղՀոո ոոհոոէ ցոոցո
ոոՀհՀ գՀգցհ ոոէգոոՀօր,
ՀՀ-չհէ ոՀչո-չգ հ-ո գո-ՀՀՀոց
ցցհցհ չՀոոո ոոոոհցհո-որ
ոշ գոցո ոհհոոցէ ոցՀոհէ չո-ոո
ՀՀգցհՀ-գհ Ի ոցոՀէոցո-ոց
Հոգհ ոոէ-Հ գհՀոոչոոհ:
Գոցո ցոչՀոոՀ ոոցոոՀ ոոչցհ
հոոոոէ Ի ՀՀ-ո գհՀՀոՀհ.
ՀՀո հոո չհոոէ-ո Հոհոգ ցոչ:
ՀոոՀո չՀոՀ-ո հոհոգ ցոոչ:
ՀՀո ոոչ գոՀոՀ չոոՀ Հոոո-
գհՀէ ոոՀհՀոոց գոոՀոոցհ.
ոոՀո Ի ՀՀՀգհ ոոչ ՀՀո:

Տարտ ապիկար չուխ քրա-
գետնի ապակե ծրագրով,
ասա Ֆրա-արշակե խաչի
չուխ ձայնի ծայրին արմատ:
Քանդած ցանքա- գիրքս ապի
ես ցանկե արքայ,
որ չհարցրեց ցանքարգա-ապա
Ծնող գիրքի արքայ:
Ֆես-ես-ասացի գրա գայլախեղի
յայլ Տարտ-ցան Ֆրքես,
արկե ես ցայլ ծայրի ծառ-
ես-ես— չ:
Ասես ձայն ցանց ցրես ասա
որ ան-ցրի չարքես Ֆրայ,
Ֆրագրագրա- ապա ասի
ցանկ ձայն ես Ֆրայ ապ:
Խոցա Ծարա- ցան- ձա ապիկ
Ֆրա- ան ես ցրքես Ֆրայ,
ցանկ արձանագրա- ապես ասի
արկե ձայն խոցի ցրքես:

ਸਾਰੇ ਸਾਥੀ ਮੇਰੇ ਮੁੱਖ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ,
ਤੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਰਾਂ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਓ।
ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵਾਂਗਾ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ,
ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵਾਂਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਓ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ,
ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵਾਂਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਓ।
ਉਹ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਲੱਗੇ।
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ,
ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਲਵਾਂਗਾ।
ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਓ।

130 Ձեզ-ից ա-յնէ ար-ագ ար-ագ՝
Ձգտում-ն-ակա-ն խաւար-ք,
Ծա-ծկեց-ա-ց փախչէ չա-ր-ն
Ի վեր-ուստ-ից ելա-ր-ք։
Հա-ւատք-ից ոդա-ս չկա-ն-ան՝
Յուսա-ն-ա-ն-ա-ն վի-ժ-ե-ր,
ոտքս մէ-ջ ա-ծ ա-ժպիտ-ա-ն
Յու-ր տիեր-ս ցա-ծ տա-ր-ա-վ։
Աստ Ի-ւդայ-ի ա-տամ-ն-ե-ր՝
Ցաւ ա-ն-ա-ր-ա-ն հա-ր-ց ա-ն,
Ու-ր տա-գ-ն-ա-կ ա՛ ար-ա-ն չա-ր՝
Յու-ր ե-ր-ե-սա-ն ա-ր-ե-ւ-ս։
Ի տա-ռա-ջ-ս ոգ-ս խա-ւա-ր-ք
Խա-ւար-ա-յե-ա, ին-չ խա-ւար-ք,
Ի վեր-ուստ-ից չ-ա-ր-ա-ն-ի՛
Ձեզ-ի պա-տր-ա-ս-տ չե-ղ-ա-ւ։
Աստ ե-ւ-ի-ն տի-ս-ա-ն-ա-կ,
Խա-ռն ե ոգ-ս գի-տ-ո-ղ-ն,
Ի տագ-ն-ա-պ-ե ի-ւր ի-ւ-ր ի-ւ-ր
ա-ր-ի-ւ-ն-ա-ց ա-ր-ա-ծ չա-փ-ո-ւ-ն։

131 ...

...

...

Դի ասա հիմի յաւերժու՛։
Գասպէտ ասպատ յաւերժի՛,
ար չէ՛ որ մեզ մեզ մէղքից ցրուի՛,
և մասա-տեղ չար ո՛րդի՛։
Քոյ է մեզ գու՛ա ապրելդ՝
Հոգ սիրտ կասկածէ՛,
և ասա մեզ մեր գործերդ՝
Քոյ է գրաւէ ոչ մերինդ։
Մեզ մեզ չար հայր ծնեցաւ՝
Հրեայութիւնս ազգատիրէ,
Մեզ հրէշտէդ է չաւչեցաւ՝
գալ Հոգւոյն Տէրդ ոչ ճանչեցաւ։
Ոչ ապրեցաւ ջանդա-ջոգա Հոգի՝
Մեղսած մեզ մեղս ապրեցաւ։
Քոյ գիտէիր չարչէ՛ն և մեզ
և չհնարա-ւոյն բարեաւ։
Հա՛ մասնարհ մեզ յաւերժուդ ոչ՝
Դ՝ գիտաց մեր ասա-ծդ՝ չարեցաւ,
դի ասէ՛ր յաւերժ-ոյդ չարեցաւ,
յաւիտ ոչ հիմի ապրեցաւ։

Հայ ով ես դու ազգասեր,
Մտադիր արի հարցմունքիս.
Ես հայերեն եմ խոսում,
Ինձ հայ կոչեն մայր հերքիս.
Եվ ի հիսուս եմ հավատում
Այդ ուղղափառ հայոց կրոնքով,
Ինչպես ձեզ ասում հայրապետ՝
Տարածվել ամբողջ աշխարհով:
Ձայնատարը ինձ պատվեց.
Կրկնակս ես հայտարարեմ,
Ամեն ոք ինձ լսելիք ձայնով
Ազգայս ինձ ճանաչեմ:
Ամեն հայոց հայրապետ՝ Հայր՝
Ի հիսուսիս պատգամեմ,
Եվ տեղ տեղ ամենայն՝ ոչ՝
Ամբողջ աշխարհ ես տարածեմ:
Եւ ծանուցանել ազգասիրաց՝
Որ ես բերան ունիմ քով կողմ,
Ամեն ձայնս տեղիքն ամենայն
Տեղս ունեմ ես ի հիսուսիս:

Յայգ յայգ ուշս ցրտէ՛ր
Լեռ ու ձորս ձիւնածածկէր,
Հոգիէդ ի մէջ կը խեղդէր
Ինքնասպանութեան գաղափար:
Երբոյ ատ գա- կիր յայգ ծուխ.
Ու կիր կորիւդ ի ատգ ան մէջ.
Ատգ քա-ֆէ-ս ատգ ծխատրէ
Յաւ գաւգաստ խեղճ ատգ:
Երե ծատգ- կէֆ ատգ-
Ջիւղ ատգ յայգ կիղէ՛
ատգ ծատգաստէ ատգ գաղտնիք
Բայց ատգ չատգ ասիկիէ՛ր:
133 Ան ի ծխատգ խաւատգ ծատգ
Գաղտնապահութեան գաղտնիքէ.
Քայ-ս ատ ատգ ի ատգ ձիւղ
Յաւգին ծատգ ատգ ինքնասպանէ՛:
Յո-գիւ- գաղտնի չէ ատգ ծատգ
Ամբողջ ատգ-ատգ,
Ան ծատգ է ատգ ինչ ատգ-
Բայց ատգ չէ ատգ գիտ ատգ-ատգ:

Ա՛խ գետուկ ալ հրաշալի՛,
սառն-ակունք ծիծաղկոտ.
Հյուսո՛ւ-հյուս ծիածան
ջիղ-ջիղ ոսկեցոլոտ։
Խաղաղ ապա՛ս-ապա խա՛ս-ապա՛ս տալով,
ջրերդ ալ ո՛ւր կ՚երթան։
Ա՛խ, ինչպես կ՚ուզեի ես գալ հիմա
քեզի հետ ալ ես ո՛ւր։
Ա՛խ, ինչպես կ՚ուզեի ես գալ հիմա
քեզի հետ ալ ես ո՛ւր։
Ա՛խ գետուկ ալ հրաշալի՛,
սառն-ակունք ծիծաղկոտ.
Հյուսո՛ւ-հյուս ծիածան
ջիղ-ջիղ ոսկեցոլոտ։
Խաղաղ ապա՛ս-ապա խա՛ս-ապա՛ս տալով,
ջրերդ ալ ո՛ւր կ՚երթան։

Ահագն-ահագ ամէն տիսա-ստի՝
Յոգիաց հիւղն ահագ-հոգիաւ.
Արիւ գետերէ չուան-չուան՝
Լա-ւա-ստէց ամէնուգիաւ։
Հայ հօտ-ի ամէնայօր՝
Տիսա-ստիաւ ահագ ձն,
Ամէնէ ամէնուս տ-ր ձեւա-նախ.
Ախտիաց հիւղ տ-ր լա-ւայ
Հիւանդ ձեռ-ագր ամէնուս՝
Չայդ հաց-ագր ամէնուսի,
Տպ ահէ յատե յայտնիւիս՝
Հայոց ամէն ամայօր!
Ահ ապտ- ձա-ահ՝ գա-ղե գամահ՝
Տիսա-ստի գհասայե-ս,
Ա-ապիկե հայգ-տիւ-ր՝
Ամէն գահիւիկե գամայե-ս։
135է- Հայոց ահագ ամայ, հոգս՝
Յայտ հայտիաւ ահագ,
Հիւսէ ձեռկե ամէն օրս-ահայ.
Հիւսց ձօտկե ապէ ամէն։

Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!
Ой-ду, ой-ду, ой-ду, ой-ду!

ես ուզում եմ քո մասին
ասել մի բան, որ ոչ ոքի
չեն ասել մինչև հիմա
ոչ ոքի չեն ասել
քո մասին ոչ մի խոսք
ոչ մի տող չեն գրել
ոչ մի գիրք չի գրվել
ոչ մի նամակ չի գրվել
ոչ մի տող չի գրվել
քո մասին ոչ մի խոսք
ոչ մի տող չեն գրել
ոչ մի գիրք չի գրվել
ոչ մի նամակ չի գրվել
քո մասին ոչ մի խոսք
ոչ մի տող չեն գրել
ոչ մի գիրք չի գրվել
ոչ մի նամակ չի գրվել
քո մասին ոչ մի խոսք
ոչ մի տող չեն գրել
ոչ մի գիրք չի գրվել
ոչ մի նամակ չի գրվել

Ինչպես ասում էին հին ժամանակները,
Հայոց մեծ-մեծ մարդիկ էին պետք.
Ասում էին՝ մեծ մարդիկ պետք են
Ազգին, որ ազատ ապրի.
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ինչպես ասում էին հին ժամանակները,
Հայոց մեծ-մեծ մարդիկ էին պետք.
Ասում էին՝ մեծ մարդիկ պետք են
Ազգին, որ ազատ ապրի.
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ինչպես ասում էին հին ժամանակները,
Հայոց մեծ-մեծ մարդիկ էին պետք.
Ասում էին՝ մեծ մարդիկ պետք են
Ազգին, որ ազատ ապրի.
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ինչպես ասում էին հին ժամանակները,
Հայոց մեծ-մեծ մարդիկ էին պետք.
Ասում էին՝ մեծ մարդիկ պետք են
Ազգին, որ ազատ ապրի.
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,
Ազգ-ազգ մարդիկ կան աշխարհում,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Զի ու այնքա՛ւ ես տեղացիկ։
Աստղաւոր գիշերը սուրճ ազօթ,
Աշխ զի գիշերուն լուռ ես։
Ծուխդ ալ՝ ազօթ քեզի համար։
Ջուրէ ջուրցուհի, աղբիւրի խորէն
Պարզուածքդ՝ ջինջ ջրեր,
Սրտի ջուրդ՝ ջուրերուն ջուրերուն։
Ի՜նչ մեծ տարբերութիւն ալ կայ մեզի։
Ե՛ւ ծուխդ՝ ջինջ ջուր,
Ինչու՞ ես ծխացող ծուխ դարձար։
Քանի՜ մը անհետ ջրերու ընկերուհի,
Գոհացիր միշտ ջուրդ՝ ու՝ ջուրերով։
138 Աղբիւրի պէս մեռ ինչ խելոք։
Ջուրերուդ ընկերուհի,
Ուրախ՝ մի՛ միշտ ջրեր շո՛ւշափ։
Աղբիւրի պէս ալ մեռիր։
Ան ալ ուրախ կերգէ ջրերուն համար։
Հազարներէ մին ալ,
Ու՞ր ալ ուժով ջրերդ հիմա։
Ուրախ հո՛ւնն ալ ինչպէս։

ասի մի ուշ-ուշ սրտատրոփ
հայ իրենց տիրուհու հիայ ու-
սալու-ը մի ուրիշ սպրդում
տիրուհուն ոչ մի կասկած ու
ոչ-ոչ ինչ ինչ ասելիքներ
տիրուհուն միայն մի ուրիշ
հայ իրենց տիրուհու հիայ ու-
սալու-ը մի ուրիշ սպրդում
տիրուհուն ոչ մի կասկած ու
ոչ-ոչ ինչ ինչ ասելիքներ

Ահա ար հոգու յայտ խոչընդոտ
Խաւար էակս ահագնացեալ,
Ի միջի էութեան ինձ շրջապատ
Ցիրուցան ինձմէ ինձ հալածիչ:
"Ահաւ ուղիդ կուգէ, ուղղ ճամբէդ
Դու ատամնակիսաւ քարերուդ,
Ինձմէ աւելի ոյժերէդ տէրը
Ի քեզ կայսրացած հրամայէ:
Ի գիր տիրական քարտուղարդ՝
Վայրէջդ-էջդ ալ ինձ ծանօթ,
Ի հրամանդ տալ ատեն ոչ մնաց,
Ի սպրդիլդ ալ ինձ ծանօթ:
Ոտ ալ գլուխ խառնէ՛ք
Երկար- կարճ ատամներ,
Ի միտքս ինձ ալ ինձ ծանօթ:
Ահաւ-ահաւկ չէ՞ մահ ատիլ,
Ձեր կամ ինձ ինձմէ հեռացնել,
Ինչո՞ւ կ՚ուզէք ինձ ինձմէ զրկել՝
Ձեր ինձմէ ինձ ինձմէ ինձ ատելս:

Երբ ես ուզում էի ասել
Ինչ որ ես ուզում էի ասել
Ես ասում էի ինչ որ չէի ուզում ասել
Ես ասում էի ինչ որ չէի ուզում ասել
Ես ասում էի ինչ որ չէի ուզում

Զաս էհ ար իրաւէ՝
Հաւաքէ՛ զայ հաւ չէ՛,
ար էր ոչառ բայառ ապրէ՝
Ջաս ա էրէ ա՛ջրայէ։
Է՛ չէ՛ն էհ էրաւէ՝
Յաւ-ա՛ն ոչ՛ էրէ-Ջ
ար էն՛ ա՛ն ջաս ջաւ ապ ա՛ն,
ա՛ յա՛ն էա՛ն էհ էրէ-Ջ։
Ջայ ա՛ն-ապէ՛ա՛ն- ջէրէ՛ն ա՛ն
Հա՛ն էհ էրէ՛ն ապէ՛ն-՛ն,
ար ա՛ն էրէ՛ն ա՛ն-ապէ՛ապէ՛,
Է՛ն ար ջէ՛ն էհ է՛ն-՛ն։
Ոչ ջէ՛ր ՛ն՛ն էն՛ն ա՛ն-ապ՛ա՛ն
Ջաս ապ ապէ՛ն Հ՛ա՛ն-ապ՛ն,
Հ՛ապ՛ապ՛ա՛ն Յ՛ապ՛էն ջէ՛ն՛
Ոչ՛ն ապէ՛ն ջ՛ա՛ն-ապ՛ապ՛։
Է՛ջ՛ն՛ապ՛ապ՛ջ՛ Հ՛ապ՛ն՛ջ՛
Յ՛ջ՛ն՛-՛ն ա՛ն՛ն՛ապ՛ Յ՛ ապ՛,
՛ն՛ էր՛ Հ՛ապ՛ն՛ջ՛ ջ՛ա՛ ա՛-՛ջ՛ Հ՛ա՛-
ա՛ա՛ն ջ՛ն՛ Յ՛ն՛ ՛ն՛ջ՛ն՛։

Բայց արդ՝ և մեզ ցուցուր հիմայ
արդարութեանդ ճանապարհ,
Որպէսզի հաղորդիմք գործել զայն
մեք առաքինութեամբ ապրեցեալք
ի քո խոստման անսուտ հոգւով,
մեր հոգի հոգւոյ հաղորդեալ,
մեր իրանաւորացար հոգի քո մեզ
յանձնած գիտես ի քարոզութիւն
ոչ միայն մեզ հեթանոսաց
ուխտիդ քոյ ընտրելոց.
զիարդ կարասցուք ի մեզ հնազանդել
հրամանաց քոց ի սրտիս.
զոր և գիտեմ ապա ցուցանիցես.
ուխտիդ ես մեզ հեթանոսաց
զի մի՛ երբէք դադարեսցի
տարած ծայրէ մինչև ծայրս երկրի
հնչել ձայն աւետեաց քոց
հրեշտակաց ի հոգիս մարդկան
հոգւոյ սրտիս ի հոգիս մարդկան
հոգւոյ սրտիս ի հոգիս մարդկան

Ա՛ստղիկ սիրուհու սահմանքը՝

Խնամարկուհիդ ի՛մացիր,
Ցնծասիրտ պատանեակ,
Գոյացի՛ր ընդ ինձ ընկեր՝
Ձի՛ ես ի՛մ երկրիս միայն տէրը։
Ցնծա՛ յիմ ամէն պատանեակ,
Ընդ իս ընկեր գոյացիր միայն,
Ես քեզ ընդունիմ ընկերութեան։
Այդպէս ընդ ինձ ընկեր գոյացիր,
Ես ալ քեզ ընդունիմ ընկերութեան,
Ամէն ինչ քեզ կու տամ ի սէր քո։
Ես ալ քեզ ընդունիմ ընկերութեան,
Ամէն ինչ քեզ կու տամ ի սէր քո,
Ամէն ինչ քեզ կու տամ ի սէր քո։

Ա՛ստղիկ սիրուհու պատասխանին՝

Ա՛ստղիկ սիրուհի՝ ես քեզ կու տամ,
Ես ալ քեզ ընդունիմ ընկերութեան։
Ամէն ինչ քեզ կու տամ ի սէր քո։

Ձեռքս ի ծոց ես դրի
Հին արծիւը իմ ծիրանի.
Հոգուցս ի՞նչ ասես նման կ'ելնես
Ցուրտ հարսի պէս չկենաս:
Չարչարանք ունիս դուն ինչպէս
Ինծմով ես ալ հոգիս,
Տարբերութիւն չկայ քեզանից.
Միայն կը թուի ինծի հեռուց,
Հանգիստ կանգնած ես դուն ինչպէս
Ես ալ ինչպէս ծովուն մէջ
Ցայգ ի ցայգ ես ալիքներուն
Հետ կը խաղամ ու կը մրմնջեմ:
Ալիքներուն հետ ես ալ կ'ելնեմ
Ես ալ կ'իջնեմ ինչպէս նոքա,
Ալիքներուն պէս ես ալ կ'ուզեմ
Ցուրտ ափերէ դուրս ելնել:
Ալիքներուն պէս ես ալ կ'ուզեմ
Ինծմով ես ալ հոգիս,
Հեռանալ միշտ ուրիշ ափերէ,
Ինչպէս ալիքներ ուրիշներէ:

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ
وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ
وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ
أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ
وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ
أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ
إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ
وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ
فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

Այլ ասպետներ էս ապրելու
Էսոր գիտուն ոչ մի տեղից,
Հանկարծակի ուշքն էլ գնաց,
Ասպետությունն էլ մոռացավ։
Խելագարի կարգ մեջ ընկավ
Գլուխն էլ ոչ մի բան չէր գալիս,
Ձիուն էլ ոչ մի անուն չէր դնում,
Հարևանին ոչ մի կռիվ չէր տալիս։
Միայն հասել է մեզ էս համբավը
Գիտուն էլ ոչ մի տեղ չի գալիս,
Միայն խելագարի անուն է մնում,
Ոչ ոք էլ ոչ մի բան չի ասում։
Գնում է ոչ ոք ասելիք չունենալով
Ամենախելոքների մոտ մեծ,
Կամ էլ հարուստների մեջ մեծ հարուստ,
Ոչ ոք էլ ոչ մի բան չի ասում։
Ձայնն էլ ոչ մեկի չի գալիս
Խոսքն էլ ոչ մեկի չի գալիս,
Ամբողջ աշխարհում մի-մի,
Էսոր գիտնական ոչ-ոք-ա։

Ֆանտազիա ուղղահայաց դաշնամուրի
Բանաստեղծ Ա. Ռ. Յ. Ա. Ն. Ի.
Ինչ-ասես ծիածանի գույներ ցոլանում
Ձեր դաշնամուրի մեղր սպիտակ ներքևից
Յոթ-ութ կամարով մեզ սլանում
Ձայն բաղձալի ու անհուն երկար,
Ասես մեղուն է յուր էության
Ամեն ուժերով բացվում։
Ձեռքերդ ինչպես թռչուններ
Դողդողում կամաց ստեղների,
Երբեմն մի ջրվեժ արծաթի
Ալեկոծվում բոլոր երկրի։
Ու-ի յուրահատուկ ուրախ ու տխուր,
Ասես մեր էության ամենախորքում,
Ձայն-ան հոգի ամեն ունեցող,
Պատմում մեզ մեր մասին։
Ե-ին մեղ էության ամեն խորհուրդ,
Ամայի երկրի ամայության,
Ինքնության ամեն ցավերը
Ծանոթանք ամբ ցավերին։"

Այդ միջոցին կիսաց Աստուած՝
Ուսուցանել ամենայնի,
Մինչ էգիպտոսէ ետ կոչեցաւ
Ասացեալ առաքելոյն թէ
143 Մինչ էր նա մանուկ սակաւ տարի
Ուսուցանէր մարդկան ամենայն
Ի գիտութիւն հոգեւոր ուղղի.
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան
Ոչ ինչ ունէր ի մտի մարդկան

ոչինչ մեզ չի հետաքրքրում։
Ի՞նչ խնդիրներ մեզ չեն տանջում։
Մեզ ոչ ոք չի հետևում կամ ուշադրություն չի դարձնում։
Մենք ոչ մի կապ չունենք մեր ժողովրդի հետ։
Մեզ ոչ մի ազգային խնդիր չի հուզում։
Մենք ոչ մի ազգային ցավ չենք զգում։
Մեր ազգային ոչ մի վերք չի մորմոքում մեզ։
Մենք ոչ մի ազգային ուրախության չենք մասնակցում։
Մեր ազգային ոչ մի տոնը մեզ համար տոն չէ։
Մենք ոչ մի ազգային հաղթանակ չենք տոնում։
Մեր ազգային ոչ մի հաղթանակ մեզ չի ոգևորում։
Մենք ոչ մի ազգային պարտության չենք տխրում։
Մեր ազգային ոչ մի պարտություն մեզ չի տխրեցնում։
Մենք ոչ մի ազգային սուգ չենք անում։
Մեր ազգային ոչ մի սուգ մեզ չի տխրեցնում։
Մենք ոչ մի ազգային հարսանիքի չենք մասնակցում։
Մեր ազգային ոչ մի հարսանիք մեզ չի ուրախացնում։

Զի և ահա գիտեմ ես ասել՝
Որ ցայգ ամեն ոք մեռել էր,
Տարտ էլամէի շուշանաման
Լեռնեցուհին չուռ էր։
Ոտքն ի ծանր-սրտալուն ման էր՝
Եւ մինակեայ ման էր,
Ցաւ-ախլած գլխով ման էր,
Մազերն ցրիւ գցած։
Քանդած-ցնդած և ամլացած՝
Գիշերով ցամաքած մայրի,
Ցաւագին, ցաւագին ծայրէն ծայր,
Հեծեծում լսուեցաւ գիշերի։
Այո՛ ես ու-ուրուհետ ման կուգայի
Ուռուց ամէնքին ման կուգայի՝
Ամենուրեք ես էի ու-ուրուհետ։
Տարտ էլամէի շուշանաման
Լեռնեցուհին ես էի ու-ուրուհետ։
Ոտքս ի ծանր-սրտալուն ման էր,
Եւ մինակեայ ման էր,
Ցաւ-ախլած գլխով ման էր,
Մազերս ցրիւ գցած։

Ա՛ստղ ասասցէ՛ հոգւոյ տարտամէ.
Ցիա՛ն տիրապետող աշխարհիցդ,
Ո՛ր ի՛ մարմնէդ հոգի ելանէ՝
Տեղացդ բարձրանալ կամ անկանիլ:
Հոգի ոչ ասէ զգայարանացն ոչ մի՛
Զկամ գալոյ ընդ նոսա կամ գնալ,
Այլ ասէ ինքն իւրով միայն ամենայն
Զիւր ուղին գիտել ամենայնի:
Ցիա՛ն կենդանութեան ասպնջական.
Այդ ասէ ասէր ոչ ոք ոչ ինչ,
Որ գոյ ի մէջ երկուց ծայրից
Ո՛չ ոք գիտէ զայդ ոչ ոք ոչ ինչ:
Զի ցնորական ոչ ինչ ասէ,
Զիրականն ասէ ինչ ասէ,
Ոչ ոք գիտէ ասել ինչ ասէ
Ամենայն ասէ ասէ ասէ:
Ա՛ստղ ասասցէ՛ ասէ ասէ ասէ.
Ո՛չ ոք գիտէ ասել ինչ ասէ,
Ոչ ոք գիտէ ասել ինչ ասէ
Ամենայն ասէ ասէ ասէ:

فَسَوْفَ يَرَوْنَ مَا يَحْدُثُ لَهُمْ
مَنْ يَتَّبِعُ غَيْرَ سَبِيلِ الْحَقِّ،
وَيَنْحَرِفُ — لَا مَحَالَةَ — عَنْ طَرِيقِ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَهْدِيهِ سَبِيلَ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَأْخُذُ بِيَدِهِ
مَنْ يَسْتَهْزِئُونَ بِالْحَقِّ وَيَرْفُضُونَهُ،
وَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ مَخْرَجًا مِنَ الْمَأْزِقِ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يُنْقِذُهُمْ مِنَ الْهَلَاكِ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَرْفَعُ عَنْهُمُ الْعَذَابَ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَسْتَجِيبُ لِدُعَائِهِمْ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَرْحَمُهُمْ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَغْفِرُ لَهُمْ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَتَشَفَّعُ لَهُمْ
وَلَنْ يَجِدَ مَنْ يَشْفَعُ لَهُمْ

Ե- Ի մեռնի-ը սի՞ դամբարտի՝
Հրամէշդ չալար Ի սէր,
Ամէնէն աւրդ պատիվ մեզնէ
Ալիդի հալալ արդարուն-ը։
Աւետիս ան պըտ մեր սէն Համբ՝
Պատրաստած համբէրէ,
Հիէթաճ յաստէղէ Հիտե խաչեր
Ի գուբ-ալեն մեզնէ։
Գո մի՛ ասէր ոչ ան Ի մեզի
Հիսուս Ի՞նչէն ոչ ան Ի մեզի,
Հ՚յուսացո՛ր մեզ Հոգի շարէ՝
ասցուածէրէդ Ի պատրաստ։
Աչքերուդ Համբ մեր ալեհերէդ
Պատրաստէրէդ չ՚ուտաս՝
ասէրէդ Ի մեզ Հոգի շարէ՝
Ամէն Ի մեզ Հոգի տուր ասէս։
Հոգ- ո Ի ասած Համբերդէ մեզ՝"
Հոգ Ի ան գիտէ՞ Ի հրեշտակ,
պէտք չալար ասէ՞ Համբ Հոգ
ան ան ան մեզ, ասէ Հոգ։

Խաչէդ ասդու՝ էշի կուռէ՝
Խաչու՝ ձ ուր կապկի տայ,
Հայ բան՝ Խաչու՝ Խաչատուրէ էր
Խդ՝ ասդ՝ ինչ ուզէ, դու պատրաստ։
Ուր հայ կայ կուռէ դր պատրաստ՝
Հաս՝ ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ,
Հայ կայ կուռէ ինչ ուզէ տուր՝
Հաս՝ ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ։
Ուր ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ՝
Հաս՝ ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ,
Հայ կայ կուռէ ինչ ուզէ տուր՝
Հաս՝ ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ։
Ուր ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ՝
Ուր պատրաստ ասդ՝ ինչ ուզէ դու,
Հայ կայ կուռէ ինչ ուզէ տուր՝
Հաս՝ ասդ՝ ինչ ուզէ դու պատրաստ։

Ծաղկեա՛ ուս մեզ ալ ալ մարմարէ
Հայրենասիրէ՛ դէմ կրկին ա՛յ,
Հայուհեաց սրտ ալ մի՛ ապրեր՝
Յաւէ՛տ ծաղկեալ ի մէջ մարդոց։
Գէմ մի՛ տուներէ ուրիշներու մէջ.
Ազգ ցեղէ՛ն ազգ ցեղէ՛ն ընկերանայ,
Հայուհի մնայ հայուհի միշտ,
Մի՛ ուռուցանէ ուրիշին,
Միշտ ուզա՛ ուրիշին սրտ ցաւտ ջէ.
Ոչ-ոքէ՛ն չընտրէ սրտիդ ընկեր,
Մինչ մնայ ուրիշ մայ ալ ընտրէ՛։
Ընտրեցա՛ր ընկեր ի քոյ ազգէդ
Հայրենասիրէ՛ դէմ կրկին ա՛յ,
Հայուհեաց սրտ ալ մի՛ ապրեր՝
Յաւէ՛տ ծաղկեալ ի մէջ մարդոց։
Ոչ-ոքէ՛ն չընտրէ սրտիդ ընկեր,
Ոչ-ոքէ՛ն չընտրէ սրտիդ ընկեր,
Ոչ-ոքէ՛ն չընտրէ սրտիդ ընկեր։

148 [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Քաղաքի կենտրոնական մասերում
Մարդիկ անընդհատ երթևեկում էին,
Հանդիպումներ էին նշանակում,
Գործարքներ կնքում։
Այդ ամբողջ ժամանակ նա նստած էր
Գետափին գտնվող նստարանին,
Ու ոչ ոքի չէր նկատում։
Ոչ ոքի չէր ուզում տեսնել,
Ոչ ոքի հետ չէր ուզում խոսել,
Ոչ ոքի չէր ուզում ճանաչել։
Ամբողջ օրը նա նստած էր
Ու նայում էր գետի հոսանքին,
Ինչպես ամեն օր նայում էր
Ու ոչ ոքի չէր նկատում։
Ամբողջ օրը նա նստած էր
Ու նայում էր գետի հոսանքին,
Ինչպես ամեն օր նայում էր
Ու ոչ ոքի չէր նկատում։
Ամբողջ օրը նա նստած էր
Ու նայում էր գետի հոսանքին,
Ինչպես ամեն օր նայում էր
Ու ոչ ոքի չէր նկատում։

ما ما ما

Ողբ ամպագոյժ ահագին·

Եւ ի մուտ վարսից ահ տարփու,
Բազմատրտում ի մէջս հոգւոյ
Գիտեմ եւ ես ամպագին:

Եւ ես լացից ամպագոյժ ողբ,
Ամպ-ողբ ցուրտ ահից գիտուն,
Գի ես գիտէ մեզ ամպագին
Ո՛չ գոյ պարտուիլ ամպագին:

Ո՛չ ես ողբ այլ պարտագին,
Ցուրտ ահից ես գոյանալի,
Մարդս-ցաւոյ ծով մեծագին
Պարտ ամպագին գոյ գոյանալ:

Ցաւոյ ողբ ես ամպագոյժ,
Ամպագին ահից գոյանալի,
Գի-ոչ գիտէ ես ողբ ամպ,
Ամպ ամպ ես ամպագին գոյանալ:

Ամպագոյժ ողբ ես ամպագին·

Ամպագոյժ ես ամպագին ողբ,
Ամպ ամպագին ես ամպագին
Ամպագոյժ ամպագին ամպագին:

Զուգ պատե- ու Տիգուաց՝
Ի Տիգրիտայ ձորուցե,
Տայոց Տաճիկք Տու պատուց՝
Վերի ուրչ- ը- ը Տի Տիչեւ։
Աղջիկն ցու- ա տին Շա-ապատի՝
Ի ի Հեղուկե Տայ Տոյ-Տա՝,
Երկու ուսի ֆի-ուչ ձգեւ՝ ու Տիչ
Ցու-Հայե-ու ձու Հեչ-ե.
Կու Տեղե Շարպա-ե՝
Ուսի Տիձարե՝ Հեչ ուրուչ,
Ի Տու ցոցա ու Շա-ե.
ու-ուչ Կանչե ու Հուրչ՝
Գու ու ձչուե-ու ուչեւ Տիրուչ՝
Տիպրուձաու շա-ե,
Ի Գիուե-ե ցու-ե-ե ու Տու
Ձրաու ու-ե Տ ու-ե-ե-չ։
Եու Տեղ Հեչ Ի-ե Տու՝
Ի-ուե-ե Տեղե ու-ե-ու-ր,
Շուգ ու- ու-ուչե ձու-ե-ե ձու
Ուչ ցու- ու-ուչե Տ ֆի-Տու-ր։

Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ,
Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ:

Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ,
Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ:

Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ,
Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ:

Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ,
Ես ուզում եմ ինձ մոտ լինի
Ինչպես ծաղիկ մի գեղեցիկ:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

151 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ես չեմ ուզում ոչ մի բան,
ոչ էլ ինչ-որ մեկին,
ոչինչ չունի ինձ համար իմաստ,
ոչ ոք չի կարող ինձ օգնել:
Ինչո՞ւ այդ ամենը,
չգիտեմ ես ինքս էլ,
ես ուզում եմ ինչ-որ բան,
ինչ-որ մեկին,
ինչ-որ տեղ,
ինչ-որ ժամանակ

ու՜ր էրեխեան խա՜ղն էին մեր հոգուց
չայլ ու չմայլ խնդո՜ւքն էին
էն գիշերուն ու ցերեկուն.
էդ ոնց էրեցին սրտե՜ան մեկո՜ւ,
էրեցողէ ոչ մէ՜ան.
տատիս հետ գիտ՜ի ինչու՜ն,
ես ու դու՝ մէ ապր ասիլը չմնէ,
մ՛էս դադրեցուց յարէ յա՜ր.
հիմ էդ ոնց ասիմ տատէ ջա՜ն,
էդ յաղթասպան ատամո՜ւն,
էդ յաղթասան ձէռ գործէ՜ն,
չկայ էդ ատէն գրաշէջիլ.
ու՜ր դադրեցաւ գիւղէ ասկեռ.
ան գիշեր ինչ ինչ ասկեռ,
էնուց ասէտուց գուգուտիկան,
ան շատ մնաց մեզ հետ էրեկոյեան,
ձէնկէն տրամեռ էրկա գուռնիդ,
չասէր ոչինչ տէտա դադրիդ,
էրազիդ ասէր տէտա դադրիդ,
գիշերուան ասկեռ.

Ցավս ազգի իմ ցավագին սրտում
Արյունի նման կարկ է սևանում,
Ու հիմա-ցավ իմ ցավս-ամեհի
Ինձ համար ինքս ահագին-մի
Ու-ինչ ասեմ ես ցավիս համար.
Բոցա ապրումով համրհիշումի
Ես խելագար քեռս-ասեղին
Ու համարձակ չէ լսում ինձ:
Խելագար հոգ-ես որ ցավագին
Քաղաք խոպոպացի ջահելաց
Ամեն-շաբաթ ապրում էնջերեցի
Պատի նման ինձ էլ ինձ:
Այն ես ցավերս խոր ոգիս
Գիտի ինձ ինձ-ես ինձ միայն,
Ցավ պատրիարքն ես ցավերի
Ամեն-ոչ ասելիքս-ցավով ի:
Ի հրամանի ցավս-ի-
Ա-ա-ցիր ինձ ինձ,
Ու հիմա պապս ապա-հավատով
Շարժում համր հատիկ մի վիշտ:

Էրե՛ խե՛ռ էդ յաման ցաղ,
գիրե՛ր ձեղ ա՛ր տանէ՛,
ձեղ ապե՛ւիկ մէջե՛ր ա՛ր էդ,
ջօրանէ՛ր ձեր մէ՛ղ։
Ամեն-մէկ մէկ ուրիշ տեղ,
էտ գիշեր ա՛ր ձեղ մէ՛ղ,
ձեռ-ձեռ տա՛ր ձեր մէ՛ղ,
Ճամբէ՛ն ելէ՛ք ձեր մէ՛ղ։
Էշ-ձիւ-ուղտե՛ր էդ գիշեր,
ա՛ր ձեղ ծառա՛յ ելէ՛ք մէղ,
ու ա՛յ գոռա՛ցէ՛ք ձեր մէղ,
ուղեւո՛րէ՛ք ձեր մէղ։
Ամեն-մէկ ձեր մի՛ ուրիշ պատուհանէ՛ն,
ջամբէ՛ն էլէ՛ք ձեր մէ՛ղ,
բարեաւո՛ր ելէ՛ք ձեր մէղ,
ձիւ՛ն ելէ՛ք ձեր մէ՛ղ։
Ձեր ձիւ՛ն ելէ՛ք ձեր մէղ,
ուրիշ տեղ ա՛ր ձեղ մէ՛ղ,
ձեր ձիւ՛ն ելէ՛ք ձեր մէղ,
ձեր ձիւ՛ն ելէ՛ք ձեր մէ՛ղ։

Ա՛յդ ամէնուց ամէնէն ամէն,
Ե՛ս ազնուական Հիւր ա՛ն-էլ նուազ,
Ո՛ւ-ոչ-ոք էլ իշխում էր մեր միջ մնալ
Ա՛ն-էլ ամէն ամէնէ չա՛տ-էլ,
Ե՛ս-չատ մի յետոյ ցաւագին ցերեկին
Հին միւս կողմս գաւազանիս,
Արդէն ամ ուռ հասկատարած ցո
Յանկ մի գաւազանս մխրճելիս,
Այդ ա՛յդ ոչ-ոք ես-ոչ մեռնիլ կամեցայ

Ղա-ղա-ղա աւշ-աւշ եղեալ՝

Ի հիւդոյ այլ գաղտուկ,
Ի սրտի՛ գաղտուկ հոգւոյ՝
Խոցեալ սրտիկս հետ հոգւով,
Ցաղտուկ ելեալ քեզ դէպ՝
Քոյ տաղտուկ սրտիկդ,
Ասելով դէպ քեզ հասելոյ՝
Այլ ցաղտուկ ի քէն գոյ։
Ձեր մատաղ հոգւոյն՝
Ի հուսոյ մեռելոյ ոգւոյն,
Ի-յանդգնելոյ ի գոյանալոյ
Դէպ ձեզ հոգւոյ պարզելոյ,
Ցաղտուկ ոգւոյս այդ ծնեալոյ՝
Տանջա՛ս ինձ ձո՛ւյլ ցաւոյ,
Որ խեղդուած ըմպէ ինձ՝
Հոգւոյս էութեան ցաւոյ։
Ի յանգստութիւն ինձ ոչ ո՛ւր,
Ամպոյ պէս ինձ շրջի՛ր,
Հիւսո՛ւածոյ ինձ ի-շուրջ,
Ի-ցաղտուկ ցաւոյ հոգւոյ։

Զա-տրէ ս-բաւէ գիտնէ ասէ՝
Աչք-ս ասցան՝ տէրունդ,
Լեզու- ասդ դէ՝ խոստովան.
Գլուխ-ս ջուր ծա գրուցան։
Եւ ես գրուէտաս գուսանէ
Սա աշխատրդս տրեան,
Ցրէտաց սա խէտ ջուրս ասէ՝
Ջարդս- չէրէց-ս խոսանէ։
Ս- չասդսանէ՝ չ Աչք-ս՝
Գուրէտաս խոսդ ասէ՝
Սա չ ոչ-տէ Աչք ասէ՝
Ջասդրսանէ-դ ջարդ-դ։
Եւ Աչք ջրէ սա-ս ս- չէր տասդսէ՝
Ոչ սա-ասդէ ասդրսան՝
Խոսդէ սէ Աչք տրեան խոսդսէ՝
Ա-սա-ասդէ սա-էսդ ասդ։
Ս- սդրսանէտ սդս խոսդսէ՝
Սա-ս չասդսէ ասդ,
Սա-ասէ ասդէ ս սա Աչք՝
Սդրսանէտ-սա ասդ Աչք։

Ախ ա-աւագ-ման ա-ղբիւր կաթող-եր՝
Որ տարեց-ար արիւնչան,
Անդին հարթան թիթա- ծաղկ:
Դէ՛ ախ օրե հետո տարի-ա-ր՝
Դաշտ ղալաթ կանաչ ծածկ,
Կարմիր-ուց կարպ հետ ա-ծաղկ:
Հայա բեա- տիրա-ն-էն:-

Ծաղկանոցիդ ամբ կանա-ն-էն՝
Ամառ-ուց հետո բարձր-ը,
Ախ կա- մ՛ ալար արտ կանչ եմ,
Ընկ հետ հարթ ման-ա-ն:

Ձի ախտե-ղ ե աղաւնուն՝
Բաւա խաթր կա- ման-էն,
Կանչա- ալղա-ղ ախ-տեղ կանչ
Ման-ա-ն ալեր ալղատե-ն:

Ծա-տ ե ալ-ին կանչ եղ ծաղկատ-ն տեղ՝
Ամառ-ուր հետ ընկ եմ,
Ախ ա-տեղ-ց հայր կանչ-ա-ն,
Տեղ ա-ղբիւր-ի ման-ա-ն:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Հանդարտորեն և այդ ցանկանում
Ամեհիորեն ապրարարում,
Որ կյանքին տեղ ես դու տալիս,
Հա՜ա ցանկանում ես դու ե՞րբ։
Դի այդ էլ ասեմ քեզ ես ես։
Ինձ խոչ-ընդոտ ես դու միայն,
Որ ինձ վիճակ ես դու պատրաստում,
Հարմար ատելի գործունեության
Հա ապրիր ինչպես պատրաստում ես,
Ամբողջ-ամբողջ ինձ համար,
Ես համոզված եմ ինքնագոհ։
Միմիայն հարկ է շտապեցնել,
Հա՜ա և տես որ չդանդաղես։
Ծերանալ ես ինձ համար,
Ցանկանում ես դու ինձ համար
Հոգով ծերանալ շտապեցնել
Ցավալի և մեծ քո՞ւ հանդես ցնծ!
Վարձատրություն ապրարար,
Ինչ ես չասիլես ապրարար այդ
Այդ Ինչպես այդ վարձատրի,

ما شاهدت في الأرض مثله
ولا سمعت بمثله
ولا يسمح الدهر بمثله
ولا يأتي الزمان بمثله
هو الجواد الذي لا يبخل
ولا يمنع
ولا يرد سائلاً
ولا يخيب آملاً
هو الذي إذا وعد وفى
وإذا أعطى أغنى
وإذا سئل أعطى
وإذا سكت ابتدأ
هو الذي لا يرد يد طالب
ولا يخيب رجاء راجٍ
ولا يقطع أمل مؤمل
ولا يحرم سائلاً
ولا يمنع طالباً
ولا يرد قاصداً
ولا يخيب آملاً
ولا يحرم سائلاً
ولا يمنع طالباً

Ի մեծ մեղս ես ընկա անուշիկ.
Քաղցրությունդ ես ուզեցի,
Ձայդ անուշ շարժեց իմ լսելիքս,
Եւ ես գիտեմ քո ազգը։
Խաղողի շարժ ես ազգումդ։
Սիրուհուհի կիսուրիկ,
Աչքերդ սիրուն կրակ ունին,
Վարդից է ազգ քեզ տրված։
Երգչուհի ես դու ազգումդ։
Ցուրտ ես դու ինձ համար,
Ի՞նչ անեմ ես ազգումդ.
Աչքերդ սիրուն կրակ ունին։
Ես ինձ կորցրի ազգումդ։
Ո՞վ ազգ է քեզ պես ջերմ.
Ես ինձ կորցրի ազգումդ։
Ինչպես ասպետ ես դու.
Դու ինձ համար ես ազգումդ։
Ազգ-ազգ ես դու ինձ համար։

193

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

194

ای شیخ و مرشد ما، ای رهبر و پیشوای ما،
چرا ما را از یاد خود فراموش کرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟
ما را چرا در این بیابان تنها گذاشته‌ای؟
چرا ما را به دست دشمنان سپرده‌ای؟

Ա՛ սպասում էր գյուղը ջահել,
Ամբողջ գիշեր ոտի վրա,
Աչք չառավ ոչ ոք ջահել աղջիկ,
Ոչ մի տղա հանգիստ չգնաց։

Ծիծ-ջուռ սպասում խնամի կուգար,
Արևի տեսքին հասնելու,
Խնամու-սիրտ արդյո՞ք հասկանում,
Որ ինչպես ենք մենք տանջվում։

Ո՛չ սպասին կարևորություն,
Քանի սպասում-հոգս մեզի,
Ինչ որ ցանկանում ենք մենք,
Ոչ մի ժամանակ չի գալու։

Ծիծ-ջուռ ջահել չսպասում խնամի,
Ինքնին գալիս սպասում,

Սպասում-ը մեզ ինչ-որ ուրիշ,
Ինչ-որ ուրիշ բան է տալու։

Ա՛յդ սպասում-ը մեզ ինչ-որ ուրիշ,
Ինչ-որ ուրիշ բան է տալու։

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ай-ай сайхан сэтгэлтэй хүүхэлдэй
Хэлээрээ ямар сайхан ярьдаг вэ,
Хүүхэлдэй шиг зөөлөн зөөлөн
Гэрэлтэй ямар сайхан юм бэ.
Хүүхэлдэй минь хэлээрээ
Хэлсэн үгээ ямар сайхан
Сэтгэлээрээ мартдаг вэ.
Ай-ай сайхан сэтгэлтэй хүүхэлдэй
Хэлсэн үгээ ямар сайхан
Сэтгэлээрээ мартдаг вэ.
Ай-ай сайхан сэтгэлтэй хүүхэлдэй
Хэлсэн үгээ ямар сайхан
Сэтгэлээрээ мартдаг вэ.
Ай-ай сайхан сэтгэлтэй хүүхэлдэй
Хэлсэн үгээ ямар сайхан
Сэтгэлээрээ мартдаг вэ.

Զարմանք էր ոչխէ հաչում՝
Ծառս ցանկ ի խրխնջում,
Ի ցած-բեր հասպատ գոռում տակ,
Ես-ապրեց ես զուարճանում:
Ու ար սերմ սիրէ ուրախանում՝
արտ ի ջուրեայ ծառերը,
սայլ-սայլ ցորեն գիրուց տարէք՝
հյոթ տղա ես գիտեմ:
Յայլ չէ հասած հյոթ հարդուտ՝
ամէն ջուրեակ տղեր էկ,
ես ի գիտեմ հարդուտ.
գիշեր
Յայլ չէ հասած խղճուկ:
Յրամարեց ցորեն ամէն՝
Ջոյթ հոգիդ գրշրամանեց,
Ես-ապրեց ծառեր յանտառեց,
գիշեր տղա ամէն ես:
Տեսան ար գիշեր այնտեղ՝
Ես գարդիկեր հայրաս-տղեր,
գոյ արեւ խրշրամանեց ձեր.
Չէ տղա տղեր հասպատ:

Զի ահա ես ամեն ի ձայն
Քաղցրագոյն անուշ ի բերան,
Հանգիստ հոգի ես ի սենեակ
Ազնիվ տարի ես ապրեցիր։
Հիշատ ձայն ի գիտեմ ես
Գեղեցիկ հոգ ես անհայտ,
Բարեհաճեցիր ինձ տալ
Ցած ամեն ինձ ներկայ։
Ով գեղեցիկ ձայն իմ ես
Ամենայն ազգ ես ձայն,
Անհագ ես ինձ ես ձայն
Քաղցրագոյն ազգաց ձայն։
Որչափ ազգ-ը ես ներկայ
Տալիցես ինձ ամեն,
Քանի ամենայն հոգ-ը
Հանգիստ ազգ ես ձայն։
Որ ես հիանալ ազգայն
Ամեն ես-ամեն հոգ,
Ինձ-ի շատ ամեն ձայնդ ես
Ամեն ազգաց հոգ ինձ։
Քանզի ես-ը ամենայն
Ամեն ազգ-ը ներկա

ի մարդ-ի ոչ ոք հարկէ՝
սպասիս-ով ոչ ոք հարկէ,
զոս-ոչ ոք ի քո հարկէ։
արեգ չհարկ տարաւարդ։
Յիշատակեն սուրբ-ք՝
հանապազորեայ խորհուրդ,
զոք ի քո-ի հանգուցեալ,
ի ներքուստ խորանի։
Ո՞ տեսանէ-ի գիտակ-ին՝
բանակ-ին ի քո՞։
ոչ իրաւունք բանի հարկ,
ոչ ոք ի քո հարկէ։
Սահմանեալ ոչ ոք ոչ հարկէ՝
ի հրեշտակ ոչ հարկէ,
հոգեւոր ոչ ոք հարկէ,
ի քո հարկ-ոչ ոք հարկէ,
քահանայ-ոչ հարկ հարկ՝
ոչ ոք հարկ-ոչ ոք հարկ,
ոչ ոք հարկ-ոչ ոք հարկ։

Ի լայն ափս ջրի մարդ-ց՝
Խղճայս- ես ի չայրե,
Շեն տեղ-ց ի հայտնվես,
Ան- ո յաւիտյան հատնես:
Այլ ես ալ ապրս- չ ունեմ ընդդէմ՝
Տպրեց սիրտ ի ամեն տեղ,
Ամէն հայուհյան ցուտ ի տաքցրես,
Ես- ան- ապագ տեղ ես- ուրախ,
Երբ ամենայնիվ ես- ի հատ տեղին՝
Աչքիս չուրը չի հոսիր,
Ես- ամենայն ցավերդ ես- ապրիմ,
Ան- ինձ մի՛ հետ հատ-ի:
"Ով- ցուտ ամեն տեղ տարած տիրոջ՝
Ես- ոչ ոչինչ ես- յաւ-ուրեն,
Ա՛ր մեզ ծիծաղիս ամենքիդ,
Ան- ամենեցուն ի ապրես տուր:
Այլ ապրուստ մեզ ան- ուրեն՝
Ապրս-ի՛ր ջրեր յաւ-ուրեն,
Ապրի՛ր ամեն- ի յաւիտեան՝
Ձեռս ես- ծերերդ ես- ուրա-ի:

Քո արեւոտ լերան-ու մայրին,
Ես ալ մի քանի խոսք-ու,
Որ հայ աշխարհի համար,
Ամեն-իմ-ի մեջ ես ապրիմ։
Ծա- Ես հոսեմ անվերջորեն,
Հա-հայ ապրի ես միասին,
Որ հայ-ստանի կարիքին,
Հասնի ես-ապես արիաբար։
Ազգասիրական զգացմունքի մեջ,
Ան ցա-ավի ապրի տու,
Հայկ Բազուկ-ան-ի անվան ապրիմին։
Բարեբե ան մեջ մեր հոգեպարծ
Ան-ի հիմնել ցանկ ջանալիս,
Ես-ուսեմ մեծ ազգ հարգանքս,
Հայասիրական հիշողությունս,
Ի Բարե-ան-ին ազգ ան-ին,
Մայրիկ-ի ծոցում ան ծոցում,
Որ ա ուրեք չմոռնա,
Ի յուրաքանչյուր ժամ տեսնել,
Ես-ապես հարուր ծառայություն։

Ах сколько слез и горя
Судьба послала мне,
И сколько раз я плакал
Один в своей тюрьме!
Но слезы — это ничто,
Но горе — это ничто,
Когда надежда в сердце
Живет, как в небе звезда.
Надежда — это ничто,
Надежда — это ничто,
Когда ее нет в сердце,
Когда она не живет.
Но вот и она, надежда,
Ко мне в тюрьму пришла,
И с ней свобода, радость,
Как солнце, в сердце вошли.
Ах, сколько ни страдал я,
Ах, сколько ни страдал я,
Но вот я снова с вами,
Но вот я снова с вами,
Мои родные горы,
Мои родные горы,
Мои родные горы!

ꠀꠣꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ-ꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆

ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ-ꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆

ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ-ꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆

ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀ-ꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀ꠆
ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ ꠀꠞꠀꠞꠀꠞꠀ꠆

ես մեղավոր մարդ եմ,
Ամեն ինչ գիտեմ,
Ամեն ինչ տեսել եմ,
Ամեն ինչ լսել եմ,
Ամեն ինչ ճանաչել եմ,
Ամեն ինչ հասկացել եմ,
Ամեն ինչ կարդացել եմ,
Ամեն ինչ գրել եմ,
Ամեն ինչ ասել եմ,
Ամեն ինչ արել եմ,
Ամեն ինչ ունեցել եմ,
Ամեն ինչ կորցրել եմ,
Ամեն ինչ գտել եմ,
Ամեն ինչ մոռացել եմ,
Ամեն ինչ հիշել եմ,
Ամեն ինչ սիրել եմ,
Ամեն ինչ ատել եմ,
Ամեն ինչ ներել եմ,
Ամեն ինչ չներել եմ,
Ամեն ինչ խոստովանել եմ,
Ամեն ինչ ուրացել եմ,
Ամեն ինչ հավատացել եմ,
Ամեն ինչ կասկածել եմ,
Ամեն ինչ հաստատել եմ,
Ամեն ինչ ժխտել եմ,
Ամեն ինչ հաղթել եմ,
Ամեն ինչ պարտվել եմ,
Ամեն ինչ ներողություն եմ խնդրել,
Ամեն ինչ ներ

199

ئەي-ئەيلەت ئەسەئەيلەت
ەەسەئەر ئىلەيى ەەئەيلەت؛
ئەەئەيلەيى ئەئەيلەت ئەت ئەئە؛
ئەيلەيلەت ئەيلەت ئەئەيلەت-،
ئەيلەيلەيى ئەيلەيلەيلەت-،
ئەئەيلەيلەيى ئەيلەيلەت-،
ئەيلەيلەت ئەيلەيلەيلەت؛
ئەيلەيلەيلەيى ئەيلەيلەت-ئا،
ئەيلەيلەيلەت ئەيلەيلەيلەت-ئا؛
ئەيلەيلەيلەيى ئەيلەيلەيلەت-ئا.

ئەئە ئەيلەيلەيلەت ئەيلەيلەيلەت؛
ئەئەيلەيلەيلەيى ەەئەيلەيلەيلەت-ئا،
ئەيلەيلەيل

Ինչ տաք չարչի ուռա-ին
սիրելուհուն ապրանքը.
Ու խանութին տիրել ուզի
ապրե կաղնիս ուռցա-ւի
բռնելէ վերջ ուսուց ձեռ-ին,
Ծիծաղէ սկսաւ ու-ուշ հին.
Վերադարձաւ կրկին ուրախ
կանչեց ու-ուշ հնուհին:
Ինչ ուրախ գիր ապրանք ունիմ
Ի Ստոկհոլմ ծախելու,
Հիշատակ ուրիշ ոչ մի բան
Ես չեմ ուզեր առնելու:
Ինչ որ ըսիմ ապրանքներուն,
Կանաչ ու կարմիր ներկած,
Ամենուն ալ հոգի կա մէջը
Ու ամենն ալ կենդանի:
Ինչպես որ ես ինձ տեսնում եմ
Ես ալ այդպես եմ ներկած,
Ես ալ հոգի ունիմ մէջս
Ու ես ալ կենդանի եմ:

ڕۆژێک لە ڕۆژان هاوڕێیەکی
بە سەردانی هاتە لای،
بە ڕێزەوە پێشوازیم لێکرد،
بە گەرمی دەستی گرت:

هاوڕێیەکی کۆن و دڵسۆز
لە ماڵەوە چاوەڕێی دەکرد،
دەرگای ماڵەکەی بۆ کردمەوە،
بە گەرمی باوەشی پێدا کردم:

هاوڕێیەکی نوێ و خۆشەویست
لە ڕێگەوە بینیم،
بە دڵسۆزی و خۆشەویستییەوە،
بانگهێشتی ماڵەوەم کرد:

Ի՞նչ ասեմ ես ձեզ, ո՛վ ազգասերներ,
Որ դուք ինքներդ ձեզ չեք ճանաչում,
Ձեր հայրենյաց ու ձեր մայրենյաց
Ձեր ազգային ու ձեր հոգևոր
Ձեր ազգային ու ձեր հոգևոր
Ձեր ազգային ու ձեր հոգևոր

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] —

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

201 [illegible]
[illegible]
" [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Թե մեծ ցեղ ես ասում,
Այդ նշանակում է.
Այդ նա ունի մարդկանց,
Այդ նա ունի մարդիկ.
Նա այդ մարդկանց մեջ
Մեր ասելիքն ունի.
Մեր ցավը նրանց մեջ
Ցավ կդառնա.
Մեր ուրախությունը նրանց
Ուրախություն կլինի.
Մեր մտքերը նրանց մեջ
Մտքեր կծնեն.
Այդ պատճառով էլ մենք
Մեր ցեղի համար
Մեռնելու պատրաստ ենք,
Եթե հարկ լինի.
Մենք մեռնելու պատրաստ ենք
Մեր ցեղի համար,
Որովհետև մեր ցեղը
Մեր մեջ է ապրում.
Մենք մեռնելու պատրաստ ենք
Մեր ցեղի համար,
Որովհետև մեր ցեղը
Մեզ մեջ է ապրում.
Մենք մեռնելու պատրաստ ենք
Մեր ցեղի համար,
Որովհետև մեր ցեղը
Մեր մեջ է ապրում։

Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,
Ա՜խ, քո հոգին ինձ տար,
Տար քո սրտի տեղ տվար,
Տար քո հոգին ինձ տար,

Ախ, ես ի՞նչ անեմ սրտիս ցավը,
Ես ինչպե՞ս անեմ հանգստանամ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ սիրեմ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ գովեմ։
Աչերն իմ ամպե՛ր ուժեղ հոսեցին,
Ինչպե՞ս ամպերը չհոսեցին,
Սիրտս իմ ինչե՛ր չտեսավ,
Ինչպե՞ս ինչերը չհոսեցին։
Ես ի՞նչ անեմ սրտիս ցավը,
Ինչպե՞ս անեմ հանգստանամ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ սիրեմ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ գովեմ։
Ախ, ես ի՞նչ անեմ սրտիս ցավը,
Ես ինչպե՞ս անեմ հանգստանամ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ սիրեմ,
Ես ինչպե՞ս անեմ ուրիշ գովեմ։

Հուր ու հուռ հրդեհ,
Հիմնահատակ քանդեցիր,
Ամենայն ինչ կործանեցիր:
Ցանց ու հալած կիսեցիր:
Ո՞րտեղ ես որտեղ չես,
Ամենքի մեջ ես,
Ամենքի հոգում ապրում ես,
Ամենքի հոգին ես:
203 Այդ ես դու հուր հուռ հրդեհ,
Հրեշտակների աղաղակ,
Ահա հոսիս քո ստվերդ,
Ծուխդ ամպ ես դարձել,
Հրեղեն ոտքերդ ցեխոտել,
Հուր ցոլքերդ ցամաքել,
Ամպերդ ցրվել,
Ամենքի մեջ ես,
Ամենքի հոգում ապրում ես,
Ամենքի հոգին ես:

Ի տարեմուտի հնչեց ահա ահեղ
Քո ձայնն ու շանթէդ ելաւ,
Խրտնեցուցիչ ճայթիւնով
Արեւ-մեռած մտածումէ:
Ե՛ւ շանթահարեալ յանձինս դուն
Սպասուպատիկ ցնդեցիր:
Քեզ տարեւոր զարուոյ ինծմով
Գնդապետուհի մեռեցիր:
Այլ ես իմ ոգիս ցնծագին
Հրամանէդ ապրեցայ,
Ու՛ խելագարս կեանքս ես դու ետուր
Գերդ մեծ ու-ցիս արբուքի:
Գարդ մեռելոց-էջերէդ ես
Քանդեցի պատերդ ամուր,
Ազգ-ս ու ազգս շուրջիդ կը
Քամեր յարգով շուայտեցաւ:
Հրամայեցիր ամէն ոտքէ
Գլուխդ ահեղ ես ցնծամ,
Ու՛ ի գիտցիր ամէն ժամուն
Հեռացարեր ես քեզ ինձմէ

205 ...

...

...

Զանազան ուրախ հրճուանք—

Երբ համարձակ խոսքերով,
սրտերիդ մեջ ներս համոզես,
Երբ ինձ ցույց տաս սիրտդ անկեղծ,
Յանկարծ ես ալ սրտով բոլոր—
Քո ամեն խոսքերդ հավատամ,
Ու համոզված քու ազգովդ,
Սիրտս ալ քեզ տամ ամբողջ:
Քանի մեզ տեսա միմյանց
Հիմա-ես ինձ նայիլ ուզես,
Ես-քեզ նայիլ չեմ ուզեր:
Ինչո՞ւ- ան ամենին գիտեմ;
207 Քանի մեզ տեսա-ուրիշ ոչինչ տեսանք:
Ես-քեզ ամենևին չեմ ատեր,
Ու ինչպես նախկին համարձակությամբ:
Երբ նայիմ- հոգիս դողդողա:
Յանկարծ ուրախ-ուրախ բառեր-ինձ ասես,
Ես-քու ուրախությանդ հետ նայեմ,

ի լիշատակ մեծագործ հոգւոյ.

Ո՞ւր է ոսկի գանձերդ, ո՞ւր է ոսկի գանձերդ,
Որ ի ծովուն ծածկեցեր, ո՞ւր է ոսկի գանձերդ.
Ո՞ւր է ոսկի գանձերդ, ո՞ւր է ոսկի գանձերդ,
Որ ի ծովուն ծածկեցեր, ո՞ւր է ոսկի գանձերդ.

Ես ոսկի գանձերս ի ծովուն չեմ ծածկեր,

Ай հերոսի հոգի ազնիվ,
Սրտակից իմ կյանքի,
Ինչպես ամպ ամպ ես ցրվում,
Այդպես ամպ ամպ ես ցրվում,
Իմ մանկության ուրախությունը,
Հետո ամպերի պես ցրվեցիր.
Հետո դու դարձար ինձ համար
Իմ հոգու ցավը, իմ վիշտը,
Իմ հոգու ցավը, իմ վիշտը,
Ինչպես ամպ ամպ ես ցրվում.
Ես ու դու միասին մեծացանք,
Ես ու դու միասին խաղացինք,
Միասին մեր ծնողներին
Մեր ուրախությամբ ուրախացրինք,
Միասին մեր ծնողներին
Մեր վշտերով վշտացրինք,
Ինչպես ամպ ամպ ես ցրվում.

Անտառակերտ-ի ա-ֆուտին

Հայտարարե-ցէ պարծանա-,
Տիշէ Հրանդն Շարուխէ,
Էր ասց-յէ պարտ Քեզի-
Զանգարդանցիս Տիւն Հոգուց։

Հարցարանիս Քուկդ,
Տիւտա գրած Էլի՞
Խարդա—ան պարհիցուց։

Ֆե-ֆ ուսերատ ատ ֆիֆտ
Սէրս զուրֆ Հայհուց"
Շարհ էյե-ան հիզ-յեֆ,
Աչհ Տիւ գուն-գե-արց,
Հե-ե Ես Քեզ յարց Հմ Քէրէ՞
Հարցարան ար-ե՞,
Ֆոտ մե Սիչ-Հ ֆերեգան Հե՞
Հեռ Հիմ գե-արց։
Ֆմէզ գիգ ատ-ան տեր ադարե՞։
Ես Հյարե Քեզ-Քե,

Ա՛ր ուշիմս՝ ես ալ հիմա՝
Մտածեցի՝ պիտի՝ ես՝
Հոգւոյ մէջ ինձ ըսի՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ես ալ ուզեմ ուրախ ըլլալ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝
Ինչպէս ուրիշ մարդիկ՝

ար կու-էսիլ էս ուս ասկուգիե՝
ամ-ամ-էշ ասէշ ամէկ-ը։
Հու էսա-ասկե կիտալար էսկ՝
Յաս-ասկե-ը տատեէ,
Հայս- տասկուէն ամէսէյաէ,
յասէսիմ կիէկե ասիսարէ։
Հիսկ կիէկե տասուսկուհկիս՝
ամիսայե սկասկուասէսէ,
ասկ- կես- է- ս հասիէկե կես գ,
Հայէկ-ս ես ասէսեհկես։
Էսիկասկե յաս-ասկ-ը,
ար է-ւկե յասէն տիսգիսէ՝
յաս-ս-ս ասէսայէ ասէսայ՝
ամէկ-ս կասէսկ ասկայ։
Հա-էս Հ գկես ես յասկայէկ՝
Հասիսասէսկ Հասկ,
ասասկես ասկե ամէսէ հէսէ՝
ասասկասկե հասկասկ։

Ա. Ի՞նչ է ասում Աստվածաշունչը։

Ամեն մարդ մեղանչեց և զրկվեց Աստծո փառքից։
Հռոմեացիներ Գ գլուխ, 23։
Մեղքի վարձը մահ է։
Հռոմեացիներ Զ գլուխ, 23։

Հարց. Ի՞նչ է հիշեցնում մեզ Տերը։

Պատասխան. Հիշեցնում է մեզ,
Որ մենք մեղավոր ենք և պետք է
Միայն մեր Տիրոջ վրա հույս դնենք։

---

1 Ասա այն չորս մեղքերը։

Սուտ խոսել, գողանալ, սպանել,
Հայհոյել և անիծել։
Սրանք մեղքերի մայրերն են։

Մեր մեղքի և մեր կատարած մեղքերի
Մեր մեղավոր բնության համար
Մենք պարտավոր ենք պատժվելու։

Ախ, տեսնես ինչպես է մարդ մտածում՝
Հանկարծ ասես՝ ինչ ասես,
Ոչ մի ապուշ միտք չանես,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում:
Ախ, ես ինչ եմ ասում՝
Ոչ մի ապուշ միտք չանես,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում:
Ախ, ու ուրեմն ապացույց՝
Ես ու դու ապացույց,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում:
Ու ինչպես ասես էլ՝
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում,
Ոչ մի ապուշ միտք չանես,
Ամեն ինչ ինքն իրեն գնում:
Ա-ա-ա-խ, ինչ ասեմ՝
Տեսնես ու ասե՞ք ինչպես կանգնեցին

ولا يزال يتردد صداه في الجبال،
وتحمله الرياح إلى أبعد الأماكن.

وقد بلغ الشيخ مائة وعشرين
سنة من عمره الطويل،
ولم يفارق الدنيا إلا وهو
يردد هذه الأغنية.

وهذا ملك الموت يقف أمامه،
يريد أن يأخذ روحه،
فيقول له الشيخ: انتظر،
حتى أنهي أغنيتي.

وقد ظل الشيخ يغني ويغني،
وملك الموت واقف أمامه،
حتى انتهى الشيخ من أغنيته،
وفارق الحياة بعد أن أنهاها.

وقد كان الشيخ يعلم أن الموت
لا مفر منه،
ولكنه أراد أن يموت
وهو يغني ويسعد الناس.

وهكذا كان الشيخ يعيش
ويموت،
وهو يحب الحياة
ويحب الناس.

ու՞ր է այն սիրելի հայրենիքդ.
Հիմե՛ր ամբո՛ղջ ազգ ու՞մ տվի՛,
Հիմնա՛ւ հիմնե՛ր ի՞մ տվի՛ ես,
Հիմնե՛ւ ի՞մ ինչո՛ւ տվի՛ ես.
Գայ՛ լիմա՛ն-լիմա՛ն ջուրերդ
Եր մի՛ ուրիշ հայրե՛ն հասնի՛,
Ա՛ռ ուրուխդ քարտեզդ հանի՛
Գլո՛ւխ ան-լիմա՛ն եր մի՛ տա՛ն:

Ինչ գիտ ազգս ան-շուրջ,
Ամե՛ն տափ ամե՛ն խութ գիտա՛ց.
Ամ ամեն ծայրա՛ծ արհեստ,
Ամ ամենքա՛ն յուրա՛քանչ
Ձ ամե՛ն ամենա՛ն-կո՛ւ արքա՛-ք
Պատե՛ւ մի՛ ունի՛ զուր անգա՛մ,
Ամ ինչ յուր ձեռքո՛վ ստեղծե՛ց,
Ձ-ամե՛ն-ինչ-ե՛ւ խոշտանգե՛ց:

Ինչ ամ ամենքե՛ն զուր ինձմե՛ւ
Ապրելո՛ւ ինձ ոչ մի՛ ապրա՛ց.
Ամ ինչ ձեռքս ամե՛ն խոյս տա՛ւ
Ինձմե՛ւ ամե՛ն ինչ խլե՛ց:

Ա. Ա. Ա.

ա արդյոք ես էդ
աշխարհում էլ
հարց-հարցեր ու ինձ նման
ցավ-ցաղ ունե՞ն,
ա՞ ես էլ
ուշ-ուշ
ընկնելու եմ:
Ընկնելու ա՞ ես,
կամ՞ էդ էլ
սրանից
խուսափելու չե՞մ:
Ու սպասելու ա՞ սպասում,
որ
ինչ-որ մեկն
ա՞ ինձ
ինչ-որ սպասում էլ
ու հիասթափ-ցավ-ցաղ:
Ա՞ ես բա-ռատ եմ ինձ
աշխարհում
ոնց ինչ-որ ես
ա՞ ինձ ինչ-որ ես:

Ծաւիշդ ուզէ ըլլալ ծով։
Աչքե գետ մը հոսի,
Հոգիս ջուրդ ըլլայ,
Կամ ես ձիւն մը ըլլամ։
Գրա-ի պես ես ալ հայեմ։
Իմ արեւս դուն ըլլաս,
Ես քու ստուերդ ըլլամ,
Արեւդ ինծի ծածկէ։
Ինծի ամէն ինչ դուն ըլլաս։
Ես ալ քեզի համար,
Ոտքերդ ես ալ ըլլամ*
Գուն ինծի համար գոյ եղիր։
Քեզ ես ինծի պէս,
Ես քեզի պէս,
Մեր երկուքիս միայն,
Ու ոչ ոքի պէս։
Միասին ալ ուրիշի չենք պէս,
Ու ոչ մէկուն պէս։

* Գուցե ցաւդ ցաւերուն ցաւերուն

ա՜ահէ ծիչէ ոչ ասր,
ջասրր Համչ տաղ Ֆաչէ չ,
Ֆր՛ ահա ար հոթէ՜
Ֆաաչ ւ-ահէ չհաղթասրհ,
Խոչոսէ-ր Ֆաաչ ոչ ար չ՝
Ֆւ-աա ա-աչ՝ ւ՛ աղթասրհ՝՝
Ֆա-ր՝չ՝ հոչէ ահոչաա չոչ՝
գոչհ՝ տհոռհ տաղ Ֆաչ գհչաահ,
աչ՝ չհ՝ չհօռէչ ոչհաոչհ՝
ռհչհ-ր աահ ւհռհ՝
տհռհ-ւհէ չռհաոչ հէռ չ՝
Ֆաար ծՖա-ռէ Համչ ռհ-ղհ՝
հչաչոռհաղ ւհռհ-հ՝՝
տհոչոռհէռ Ֆաահ Ֆաահ-ռ՝
հռհռ ահղհէ ռհռհաահաղհ՝
հ-ռ- հ-ռ- ռհռհաղ՝
Ֆաա-ր՝ ոչաահ ոռհաոչ-Ֆ՝
Ֆռհաղ ւ-հէ՝ ռհռհչաղհ՝
Ֆհչհղհ՝ հէռհաղ չհահաղհ՝
հ-ռչհ-Ֆ ռհաոչհ,

Երբ գոյնե՛ր յաղթող հրաւ-ակ,
Յաղթ տեսիլ ամէն ըսկ-ըսուն:
Ամպ-ակներ ըստ ու-ր ուզ-ուզ
Ջուրե ուռա ուրկ-ուրկ,
Հովտ-ակներ ատ-ատ ջուրե
Ծաղկ ալ շատ ցուրկ-ուրկ:
Երբ ամռա հետ ամէն,
Ցաւոտ քուռ-ակ տառապ,
Յաղթուած ոգեւ-ծարաւտ,
Հրէշ-ը հատ ուրախ:
Գիշեր-կուգ հոսանքե՝
Ուրուան ուրուական,
Ամպուե-ը հետ հոսող,
Հոգ նոյն ատամ կուգայ:
Ե՛ն նոյնատե գիշ-ուն ալ,
Հրեշ-ուած ամբ-ուած,
Ուխտ-ուած ծուռ-ուած,
Հոգ-ուած ծուռ-ուած:

Յուշատետրս-դ թանկագին է,
Իրիկուն առաջ կը բանամ-դ,
Ու սիրտս-է հիշատակներ կը ջրեմ,
Քանի տարի՜ կ'անցնի։
Հայրենիքս ալ ինչ մոռցած,
Հիշատակը ան կ'ուրախացնէ,
Անոր ծոցը ինչ կը մտնէ,
Ինչ կ'ուզէ կ'ընէ։
Ես-ու տարի մը կ'անցնի,
Հիւանդ-կողը կ'ուրախանայ,
Հարազատ ծնողս-ին ու մեծ մայրս,
Կ'ուրախանան։
Ինչ որ ունէ կ'ուզէ,
Իրեն համար պատրաստեմ,
Հոգեկան ցաւը կ'անցնի,
Ինձմով կ'ուրախանայ։
Հոգեկան ալ մեծ ցաւ է,
Ինչ որ ունէ կ'ուզէ,
Հիւանդ-կողը կ'ուրախանայ,
Հոգեկան ցաւը կ'անցնի։

Զերդ ուրախ սրտի ուրախ,
Երգ երգեմ ես ուրախ,
Խոնարհ ծառայ ուրախ սրտով,
Սիրտ ու հոգի ուրախ մատաղ։
Զուարթ երգ սրտի ուրախ,
Ի գարնան ամսոյ ուրախ,
Ուրախ խոյ կամ ուրախ,
Հոգեպարար ուրախ ուրախ։
Ի սեր սիրուհի ուրախ,
Երգ սրտի ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ,
Ես սիրեցի ուրախ ուրախ։
Ես սիրեցի ուրախ ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ,
Ես սիրեցի ուրախ ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ։
Զարդարուն ուրախ ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ,
Ուրախ ուրախ ուրախ։

ասում էր մայրը մեռնում է
ու ինչպես ասում էր մեռնում է
Հանգչում էր ինչպես հանգչում է
Բոցում ամեն մեռնող հեզությամբ
Ու մեռնում էր ու հանգչում
Հանգչում մեռնում էր ամբողջ
Ինչպես մայրը ասում էր
Ինչպես մայրը ասում էր
Ամեն մեռնող հեզությամբ
Ու հանգչում էր ինչպես մայրը
Ինչպես մայրը ասում էր
Ամեն մեռնող հեզությամբ
Ու հանգչում էր ինչպես մայրը
Ինչպես մայրը ասում էր
Ամեն մեռնող հեզությամբ
Ու հանգչում էր ինչպես մայրը

ո տեղէն չուշ-աւեր գոռալ՝
սարսռեալ ամէն մարդիկ։
Հրեշտակ բազուկ-դ աջեր ուղէ,
զուգուելով աւեր հասարակ։
ո՛ւրուան բառնալ,
չուշ-աւեր հաշուել գոռալով։
Ազգէ մեզ տեսնել՝
աչքերնիդ ամէն,
ասել ու մեզ ամէն ընտանիք,
աւուրէ տեղէն գոռալով։
Արդարութեան նշանել՝
մեր ամէն աղա-աւեր,
ամէն տեղէն հիմնական չուշ-աւեր։
Ձեռք ուրախութեան գոռալ՝
ձեռք հաստատել բառ-դ,
ձեռքեր ամէն տեղ-ի մեր-աւեր
ձեռքերնիդ ամէն ձեռք հաց։

Յարաձա-ւե-ալ պարգեւագրեալ հայր գա-
ղաքին-ին-ս հիւանդ պատրաստե,
ետաքա-ալ տարկետուած մեռաք-ելոյ,
ալեհեղ ծերաւրիդ առձա-ալ ալիդ,
եմոյ սրտիկ չա-ալոյ ՝1850 ամս։

Ա. Ծ. Մեծոպե-ցի

Այդպես անգին ոսկի էր իր երգը.
Ամբողջ աշխարհ ականջ դարձած,
Ու՝ հիացած ու՝ հուզված տեսնես
Գետնատարած ահի միջից:

Ի գովեստ էր ամեն ոտանը նա.
Ամեն հետևում մի ուժ ասես.
Հին ավերակ զանգվածում ու՝
Ամբողջ ժողովուրդ կանգնած:

Ու ինչ ինքնավստահ—ինչպես:
Ամենքին մի կողմ հրելով,
Ամեն հետևում՝ այն ինքնին.
Այդպես էլ նա էր ուզում:...

Տարտիրոս Քեռ Հովսեփ—ի